Budapest, 1940 november 15 — Ára 40 fillér — XXII. évfolyam 46 szám

BAROSS SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. DOMOKOS LÁSZLÓ

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

SZERKESZTI: PAPP ANDRÁS

A Baross-gondolat nagy diadalünnepe Kolozsvárott

Kádas Károly államtitkár fontos bejelentései a nagygyülésen az áru- és nyersanyagelosztásról, a hitelellátásról és a kereskedelem átállításáról

„A Baross Szövetség a kormány legelső munkatársai közé tartozik"

Erdély keresztény társadalma tomboló lelkesedéssel ünnepelte a diszgyülés vezérszónokait: vitéz József Ferenc főherceget és Ilovszky János országos elnököt

15.000 ember a szobor-koszoruzáson

Virágkoszoruval diszitették föl szorgos kezek a **Baross-vonat** modonyát, amely a fővárosi és vidéki Baross-szervezetek vezetőinek több, mint **ezertagú** küldöttségét vitte Kolozsvárra az ottani Baross-fiók ünnepi tagavató diszközgyülésére. A hosszu kocsisor zsufolásig megtelt és a keresztény kereskedők és iparosok családtagjaikkat előre örvendeztek az erdélyi találkozónak, amely egybekapcsolja az elszakitott országrészek ujból összetalálkozó és kezetfogó magyarjait, iparosait és kereskedőit.

Hosszu, fáradságos volt az ut, a kényelmet is nélkülözni kellett, de mindenki szivesen viselte a fáradalmat és hozta meg az áldozatot, mert a kolozsvári Baross-ünnep tulnőtt az egyszerű gyülések keretein és nemzeti jelentőséget nyert akkor, amikor a Baross-eszme bevonulásával Erdély keresztény iparosai és kereskedői is nyiltan hitet tesznek a keresztény nemzeti gondolat mellett, felszabadultan az idegen elnyomás alól és szakitva a régi világ elavult, zsidó-liberális világnézetével.

Könnyekben csillogtak a szemek, amikor a Baross-vonat vasárnap, a reggeli órákban befutott a virágokkal és zászlókkal feldiszitett kolozsvári pályaudvarra. Csodálatos érzés és csodálatos élmény volt. Huszonkét év után végre eljuthattunk álmaink, vágyolásunk tündérvárosába, kincses Kolozsvárra, amelyet hosszú két évtizeden keresztül idegen bocskorok tapostak és elszakitották tőlünk azokat, akik lélekben, vérben egybeforrva, mindig testvéreink, édes magyar sorstestvéreink voltak.

Testvérek találkozása

A kolozsvári pályaudvaron a szemergő eső ellenére is óriási tömeg várta a Baross-vonattal érkező több, mint ezertagú küldöttséget. Magyarruhás férfiak, asszonyok, leányok, fekete formaruhás tüzharcosok, cserkészek, leventék, a kolozsvári földészek sorakoztak fel a pályaudvar hosszu fedett csarnokában és a pályatest mellett. Harsogva, lelkesen tört fel az éljenzés, amikor az első kocsik begördültek az állomás sinpárjain.

— **Éljen a Baross Szövetség! Éljen a keresztény ipar és kereskedelem harcos szervezete! Éljen! Éljen! Éljen!...**

Percekig zugott a kiáltás, melyre a vonatról hangzott fel az orkánszerű válasz, amely a szivekből, a lelkekből fakadt:

— **Éljenek az erdélyi testvérek! Éljenek Kolozsvár keresztény magyarjai!... Éljen Kolozsvár!...**

És a vonaton érkezők tömege, mint a hullám csapott le és omiott össze a várakozók seregével. Egybefolyt az anyaországbeli tábor az erdélyi sereggel és egybeolvadva, egymást átölelve, testvéri ölelésben, egymást csókolva örvendeztek az egymásra találásnak, az összefogásnak, amelyet e pillanatban is esküvel fogadtak meg, hogy soha többé elszakitani nem engednek.

Percekig tartott az ujjongó örömrivalgás, ismerősök és ismeretlenek öleltek át egymást a viszontlátás mámorának perceiben és ölelő karok emelték le a vonatról a Baross Szövetség vezérkarának tagjait is, akiket pillanatok alatt körülfontak szeretetükkel és testvéri barátsággal.

Két zenekar is rázenditett a tüzes indulóra, majd **Grucza** Lipót városi tanácsos lépett az üdvözlők serege elé és meleg szeretettel, bensőséges köszöntéssel üdvözölte a városi vendégeket és a velük érkezett előkelőségeket.

— Méltóságos Elnök Úr! Szeretett Baross-Vendégeink!

— Kolozsvár városa polgári vezetőségének nevében köszöntöm Önöket. Büszkeséggel tölt el, hogy ilyen szép szerep jutott részemre és hogy ilyen nagy számmal jöttek el megtekinteni ősrégi városunkat, **Kincses Kolozsvárt**, amelynek minden köve a régi dicső multat, a dicsőséges magyar történelmet igazolja. Szeretném mindezt megmutatni, de kevés ez az idő arra, hogy megtegyem, azonban hangsulyozom, hogy **itt minden kő igazolja azt, hogy mi az ezekben rejlő erő révén 22 év sok-sok megpróbáltatása ellenére is magyarok maradtunk.** Kérjük kedves vendégeinket, nézzenek meg mindent alaposan, mindent, amire mi oly büszkék vagyunk. Mi már rég vártuk ezt a napot, **rég vártuk Önöket, hogy elhozzák mihozzánk, Kolozsvárra a Baross-eszmét.** Igen, elhozzák ide a Baross-eszmét, hogy ebben a mi ősi városunkban általánossá tegyük. Mert mi már a multban is »Barossok« voltunk és most anyagi erőinkben megfogyatkozva, ettől az eszmétől várjuk az anyagi erők felfrissitését és a kolozsvári **Baross Szövetség diadalát.**

— Ujból meleg szeretettel köszöntöm kedves vendégeinket, a Baross Szövetség Kolozsvárra zarándokolt tagjait, kérve, hogy máskor is keressék fel városunkat. Isten hozta Elnök Urat, Isten hozta a Baross Szövetséget! (Eljenzés.)

Itt az öröm is magyar

Ilovszky János országos elnök köszönte meg a bensőséges fogadtatást:

— Meleg szeretettel köszönöm tanácsos urnak, Kolozsvár város itt megjelent képviselőjének kedves és őszinte szavait, amelyből egy megjegyzése nagyon is megragadta figyelmemet. Megragadta figyelmemet az a kijelentése, hogy már *régóta Barossok voltak.* Amikor ezt boldog örömmel hallom, csak annyit füzök hozzá, hogy mi is a Baross Szövetség nagy eszméit szolgáljuk, a Baross Szövetség céljait akarjuk diadalra vinni és ezeknek a céloknak hathatós szolgálatára jöttünk ide. A nemzet jövője csak ugy fejleszthető állandóan tovább, ha kéz a kézben azon munkálkodunk, hogy elsősorban azoknak legyen kenyerük ebben az országban, akik ehhez a nemzethez, ehhez a hazához, ehhez az eszméhez ugy Csonka-Magyarországon, mint itt, *mindenkor hűek voltak.* A 22 évi sok-sok szenvedés után felszabadult kincses Kolozsváron, amikor nemrég végignézhettem a Kormányzó Ur Őfőméltósága diszsátora mellett a diesőséges magyar hadseregnek Kolozsvárra való bevonulását, boldog öröm töltött el. Boldog és büszke voltam erre, mert akkor itt láttam egész Erdély népét és olyan magabizást, olyan egységet, olyan lelkesedést tapasztaltam, hogy azt soha nem felejtem el. Soha nem felejthetem el, hogy az erdélyi nép, az erdélyi székelyek itt a pályaudvaron, ebben a városban, a felszabadulás boldogitó érzésében hogyan táncoltak, hogyan vigadtak, kifejezésre juttatva igy is nagy-nagy örömüket. Erdély népe a magyarság régi hagyományaiban akar élni. Magyar táncot, magyar zeneszót, magyar kulturát kiván, mert mindenkor mint igazi magyarok akarják folytatni életüket.

„Ezren jöttünk Kolozsvárra!"

— Tanácsos Ur! Ezer magyar, hangsulyozom, ezer és egynéhány magyar, faj és kersztény magyar jött velem Kolozsvárra. Olyanok mind, akik feláldozták az éjszakai nyugalmukat, a 3. osztályu kocsikon tették meg a fáradságos utat, de nem törtek meg bennünket a fáradalmak, nem törtek meg azért, mert tanui akartunk lenni annak, amikor a magyar *lelkiségnek egységesitésére* van szó. Ezért örülök azon is, hogy — mint Tanácsos Ur mondotta — már régen Barossok voltak. Kimondhatatlanul örülök ennek, örülünk valamennyien és minden igyekezetünkkel iparkodunk a Baross-gondolat mellé állitani az ország egész közgazdasági életét, iparát, kereskedelmét, hogy azon keresztül tudjunk kenyeret adni: magyar kenyeret, a magyar ember kezébe és azon leszünk, hogy a pénz is keresztény kezekből csak keresztény kezekbe kerüljön. *(Ugy van! ugy van!)*

— Ezzel a néhány szóval köszönöm meg Tanácsos Urnak, hogy olyan szives szavakkal fogadott és kivánom, hogy a Baross-eszme ezerszeres fejlődést hozzon *kincses Kolozsvárra,* Kolozsvár keresztény magyar társadalmára. *(Eljenzés.)*

Dörgő taps és éljenzés fogadta **Ilovszky** János országgyülési képviselő szavait, majd az anyaországbeli hatalmas tömeg elvonult a pályaudvaron felsorakoztatott kolozsvári tűzharcosok, leventék diszszázada és a földészek csoportja előtt, azután a pályaudvar előtti térségen menetoszlopba fejlődött fel.

Az élen megindultak a kék-fehér turulmadaras Baross-lobogókkal a Baross Szövetség vezérkarának tagjai, Ilovszky Jánossal és velük a kolozsvári Baross Szövetség vezetősége és tisztikara. A menet megindult. A fotoriporterek gépe kattogott, a filmfelvevőgép működésbe léptek. Fényképezték a menetet, de a filmoperatőrök hiába várták a menet végét, mert **beláthatatlan seregek** sorakoztak fel a **Baross-lobogók** mögé. **Több kilométer hosszan bőmpölygött a Baross-menet Kolozsvár ünneplő utcáin keresztül,** amelyeket nemzetiszinű lobogókkal, virágokkal diszitettek fel és sok helyen szőnyegek ékesitették a Baross ünnepi felvonulását szemlélők lakásának ablakait.

Szünni nem akaró éljenzés és taps fogadta a Baross-menetet. Kolozsvár népe összeforrott, már előre magához ölelte a Baross Szövetséget és magáévá tette a Baross-gondolatot és egyetlen, diszes, ragyogó ünneppé varázslódott a borus, ködös novemberi vasárnap.

A hatalmas dóm előtt már várta a monstre küldöttséget vitéz **József Ferenc** főherceg, aki előző nap, szombaton érkezett meg Kolozsvárra és az éjszakát már ott töltötte. A főherceg mellé felsorakozott **Ilovszky** János vezérletével a Baross-vezérkar is és megszemlélték a menetet. A főherceg barátságosan és szeretettel viszonozta az ismerős Baross-tagok üdvözlését, akik hódolatteljes tisztelettel és szeretettel köszöntötték.

A menet a város szivében oszlott szét és a reggelizőhelyekre siettek a rendezőség irányitásával az egyes beosztott csoportok. Nem volt már sok idő. Sietve végeztek az étkezéssel és a csoportok ujból özönleni kezdtek az ünnepi diszközgyülés szinhelye, a kolozsvári **Nemzeti (Opera) Szinház** felé.

A Nemzeti Szinházban . . .

A Hitler Adolf téren, ahol a Nemzeti (Opera) Szinház áll, már óriási tömeg verődött össze ujból. A kolozsváriak itt is szeretettel várták és fogadták a Baross-tagokat és vendégeket. **Hamarosan zsufolásig megtelt a gyönyörű szinház épülete.** A szinpadot, ahol az elnökség helyezkedett el, gyönyörűen feldiszitették.

A háttérben óriási fehér kettőskereszt emelkedett a magasba, melynek talapzatát Magyarország aranyosszinű tömbje alkotta, rajta a **Baross-turulmadár.** Az óriási kettős-kereszt mellett, **fehér oszlopokon, cimeres kék-fehér Baross-lobogók csüngtek,** alattuk pedig Baross-cserkészek és magyar ruhás lányok tartották a fővárosi Baross-központ zászlóit, élükön két bájos fiatal leánykával: **Katzer** Marikával és **Kőlley** Katóval.

A zászlósor előtt félkörben diszmagyaros asszonyok és leányok foglaltak helyet. Csodálatos látvány volt. Az aranyos, virágos diszitésű menték, párták, pruszlikok káprázatos szinpompával csillogtak a jupiter-lámpák fényében, de ragyogtak az asszony- és leányszemek is...

Előttük hosszu, zöld terítővel borított asztal mellett egymás után foglalták el helyeiket az előkelőségek. Vitéz **József Ferenc** főherceg érkezett meg elsőnek a diszközgyülésre, majd **Ilovszky** János vezetésével megjelent a Baross-központi vezetőség. A szinpadon az elnöki emelvény mellett a következő sorrendben foglaltak helyet: **Lányi** Árpád ezredes, **Téglássy** Béla orsz. gy. képviselő, **Kádas** Károly iparügyi államtitkár, aki **Varga** József kereskedelmi és iparügyi miniszter és a minisztérium képviseletében jelent meg a kolozsvári nagygyülésen.

Az államtitkár mellett foglalt helyet **Lebőtz** József, a kolozsvári Baross-elnöke, majd **Ilovszky** János a főherceg mellett, azután **Dobrovics** Károly miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztérium képviseletében, **Vékás** Lajos dr. polgármester, **Barcy** Gábor felsőházi tag, dr. **Spurné Bárdos-Féltoronyi** Magda dr., **Rácz** Mihály, **Purebl** Győző dr., **Gyergyay** Árpád dr., **Szentkirályi** Ákos dr., **Balogh** Gyula dr. kormányfőtanácsos, a debreceni Baross elnöke, **Domokos** László dr. központi Baross-igazgató, **Máthé** Árpád, **Zudor** János, **Kiss** Béla dr., **Földessy** Gyula volt ruszin szenátor, orszgy. képviselő és vitéz **Hertelendy** Miklós orsz. gy. képviselő.

A nézőtéren elhelyezkedett elő-

Dreher Barack valódi párlat

Minőségben fenn
Lengyel Hentesárugyár R. T.
Budapest, IX., Páva-u. 11. Tel: 144-477
Árában lenn

MELOCCO
DOHÁNYLAP
WUKO
OSZ. CSÓ
WITRAUERTIN
MR 50 ÉVE

kelőségek soraiban ott láttuk a Baross vezetőségi tagok közül Bőné Tamást, Nagy Sándort, Pirkner Ödönt, Tábory Gábort, Kőlley Andort, dr. Bányász Jenőt és sokan másokat.

Megteltek a hosszu széksorok, a kétemeletes páholyok, a III. emelet »kakasülői« is zsufolva voltak emberekkel. És ami szabálytalan és különben meg nem engedett dolog, a hosszú széksorok mellett, mögött és oldalt, mindenütt emberek szorongtak. Ott volt a budapesti vendégeken kivül Kolozsvár társadalmának szine-java, előkelőségek, ismert kereskedők, iparosok, a különböző társadalmi osztályok képviselői, az intelligencia számottevő egyéniségei, a honvédség és polgári hatóságok vezetői, papok és — fel sem lehet sorolni, ki mindenki. Ott volt egész Kolozsvár, egész Székelyföld és lélekben itt volt ezen a nagyszerű magyar ünnepén az anyaország egész Baross-tábora, amely — sajnos — teljes számban nem tudott eljönni, bár szeretett volna jelen lenni a Baross-eszme diadalmas ünnepén Kolozsvárott.

Ahitatos csendben hangzott fel a Hiszekegy akkordja, amelyet a Kolozsvári Iparos Egylet dalkara és a Cecilia kórus intonált Zsizsmann Rezső karnagy vezényelésével. A következő pillanatban azonban a tömeg, mint egy ember belekapcsolódott a szárnyaló magyar imádságba és szinte templommá emelte a kolozsvári Nemzeti Színház gyönyörű épületét.

Az elnöki emelvény közepén elhelyezkedő vitéz József Ferenc főhercegmaga elé helyezett egy hatalmas, ezüst pánttal borított botot, a Baross staféta botot, amelyet ezuttal ad át először a legméltóbbnak, legderekabbnak, legérdemesebbnek: Kolozsvárnak. A főherceg, akit megjelenésekor lelkes és hosszantartó taps köszöntött, ezuttal is, mint minden ünnepi alkalommal, a Baross arany érdemláncot viselte.

Ünnepélyes csendben hangzott fel Ilovszky János orsz. gyülési képviselő, országos Baross-elnök megnyitója. Feszült várakozás ülte meg a hatalmas nézőteret. Az elnök megnyitotta a diszülést.

Köszöntöm Erdély sokatszenvedett népét

— A mai napra egybehivott kolozsvári Baross Szövetség-i közgyülést, illetve beiktató gyülést megnyitom. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesitésére felkérem *dr. Kiss* Béla és *Péterfy* Jenő tag urakat. Van szerencsém bejelenteni, hogy a képviselőház elnöke, *dr. Tasnádi Nagy* András, a Baross Szövetség tagja, legnagyobb sajnálatára nem tudott megjeienni, de tolmácsolom üdvözletét. Ugyancsak tolmácsolom üdvözletét *Ravasz* László püspök urnak, az elnöki osztály vezetőjének, *Petró* Kálmán orsz. képviselő urnak, *Bornemisza* Géza volt kereskedelemügyi miniszter urnak, *Ferencsik* Géza, *dr. Iványi Pap* Elemér képviselő uraknak és *Király* Kálmán fővárosi tanácsos urnak, akiknek üdvözlő levelei sorrendben itt vannak előttem.

— Mélyen tisztelt közgyülés! Először is szeretettel, melegséggel üdvözlöm Erdélynek sok-sok szenvedést kiállott férfiait, azután igen meleg szeretettel üdvözlöm a *nemzet virágait:* az asszonyokat is. *(Nagy taps.)* Üdvözlöm a kereskedelmi és iparügyi miniszter úr képviseletében megjelent *dr. Hádas* Károly államtitkár urat és *dr. Dobrovics* Károly őméltóságát, aki a kereskedelemügyi minisztérium képviseletében jelent meg. Üdvözlöm *Vékás* polgármester urat, az országgyülés és a felsőház igen tisztelt tagjait, a vidéki fiókok elnökeit és végül üdvözlöm a magyarság nagy palatinusának dédunokáját, vitéz *József Ferenc* dr. főhercegnőt az őfenségét, aki minden nagy Baross mozgalomban résztvett és résztvesz, igazán áldozatkész munkával. *(Hosszantartó taps és éljenzés.)* Ezen pár szó után megnyitom a gyülést és bejelentem, hogy *Vékás* Lajos dr. kolozsvári polgármester kíván felszólalni. *(Halljuk-halljuk — harsan fel az egyhangu kiáltás a zsufolt színházban.*

Vékás Lajos polgármester:

Az összefogás alapja a sikernek

Vékás Lajos dr., Kolozsvár város polgármestere általános figyelem mellett szólalt fel:

— A Baross Szövetség — mondotta —, amelynek célkitűzéseit alkalmunk lesz a mai avató nagygyülés keretében részleteiben is megismerni, — néhány héttel ezelőtt Kolozsváron is kibontotta zászlaját és megalkotta a Szövetség helyi szervezetét.

— Nem akarok elébe vágni a dolgoknak, mégis szükségesnek látom bevezetőül pár szót intézni Kolozsvár keresztény társadalmához.

— A Baross Szövetség kiskátája, amely rövid kivonatban ismerteti a Baross Szövetség szervezetét, működési területét és célkitűzéseit, — bevezető részében igen helyes megérzéssel és valóban a dolog lényegére tapintó módon, *legelőször is a magyar társadalomhoz intézett felhivást, amidőn nyiltan kimondja, hogy a keresztény magyar társadalomnak meg kell értenie, hogy a Baross Szövetség nagy céljai csak akkor valósithatók meg, ha a keresztény vevő és keresztény eladó a gazdasági életben egymásra talál és szorosan összefog. (Nagy taps! Nagy éljenzés!)*

— A mai avató nagygyülésen városunk minden keresztény tagjához el kell jutni ennek a felhivásnak. Ez az összefogás az alapja az egész szervezkedésnek és a szervezkedés sikerének. Hiába való volna a legtisztább célkitűzés, hiába való volna a vezetőknek minden lelkesedése és erőtszitése, ha a magyar keresztény társadalomat ebben az irányban nem sikerül felvilágositani, felrázni az eszmének megnyerni és ez eszmét annyira öntudatossá tenni, hogy soha egy lépéssel se feledkezék meg arról, hogy minden kiadott fillérét keresztény kézbe juttassa, — akkor teljes sikert és biztos eredményt elérni nem lehet.

— A román uralom alatt 20 évig vezettem egy ipari és kereskedelmi jellegű vállalatot és annak működési területén igyekeztem a saját erőmből ezt az önként felállitott célkitűzést keresztül vinni. *Sikerült is tiszta keresztény tőkével szinmagyar vevőkört beszervezni, s ezen vállalat keretében sok-sok magyar keresztény családnak megélhetést biztositani. (Nagy taps.)* Mi kisebbségi sorsban élt magyarok érezték a gazdasági összefogásnak szükségességét, nemzetfenntartó jelentőségét és azt a rendelkezésre álló lehetőségek és keretek között igyekeztünk is érvényre juttatni. *Nem volt azonban egy olyan társadalmi szervezet, amely ezt a gondolatot programmszerűleg, céltudatosan és a gazdasági élet minden ágára kiterjesztve támogatta volna.*

— A gazdasági összefogás szükségességét éreztük és hangoztattuk is, nem volt azonban egy vezető, harcos és egyben irányító szervezet, amely a keresztény és nemzeti alapon álló magyar kereskedőnek, -iparosnak, őstermelőnek és rokonszakmákban foglalkozóknak segitségére jött volna és amely a magyar társadalmat nyilt, őszinte és öntudatos célkitűzéssel feirázta és megszervezte volna.

„Minden magyar embernek örömmel kell üdvözölnie a Baross Szövetséget"

— Az erdélyi magyar lelkekben mindig élt a gazdasági önállásra irányuló vágy, sok kedvező jelenség mutatta, hogy a magyarság szívesen vesz részt a gazdasági életben, ha boldogulásának feltételei megvannak. Ennek a boldogulásnak az első és elengedhetetlen feltétele az, hogy a magyar társadalom öntudatosan támogassa, mint fogyasztó és vásárló a magyar iparost és magyar kereskedőt. Csak ezen az uton érhető el, hogy minden fillér, amit egy magyar család elköltt, egy másik keresztény magyar család kezébe jusson, s ott folytassa nemzetfenntartó és nemzetmentő gázdasági utját. Ez a cél csakis a társadalom öntudatosítása révén érhető el. Ezen az uton biztositható az, hogy a keresztény magyar társadalom gazdasági téren is elfoglalja azt a helyet, amely e hazában számarányának, fogyasztóképességének megfelel, de amely hely megilleti a magyar keresztény társadalmat gazdasági rátermettségénél fogva is.

— Éppen ezért *minden magyar embernek örömmel kell üdvözölnie a Baross Szövetséget, amely szervező munkáját városunkra is kiterjesztette és megalakitotta a helyi szervezetét, hogy ezen az uton felrázza közönyéből a keresztény társadalmat és ráterelje a figyelmet arra a fontos nemzetfenntartó, erőtadó és boldogulást nyujtó erőforrásra, amit a magyar keresztény ipar és kereskedelem jelent. (Hosszantartó éljenzés és taps.)*

— *Őszintén bizunk benne, hogy ez a szervezet rövid időn belül érezteti fogja áldásos hatását. Hiszszük, hogy ezen az uton meg fognak erősödni a keresztény cégek és alkalmat tudnak adni ifjuságunk egy részének a gazdasági életben való elhelyezkedésre, ahol eddig csak nagyon kevesen tudtak érvényesülni és önállósuláshoz jutni.*

Meg kell változni az üzleti szellemnek

— A Szövetség működése révén *meg kell változzék az üzleti szellem. Ezt a jövőben a keresztény tisztesség kell áthassa. A tisztességen nyugvó és becsületesen vezetett üzlet fokozott tekintélyt és társadalmi sulyt fog adni a magyar iparos- és kereskedőtársadalomnak. (Ugy van, taps.)* A Szövetség munkája lehetővé fogja tenni, hogy kellő számu, jól képzett, megbizható, munkaképes kereskedő- és iparosnemzedék képeztessék ki és ezzel majd elejét lehet venni annak a még mindég fenálló egészségtelen tünetnek, hogy *mindenki hivatalnoki pályára törekszik.* Ehhez azonban valóban az kell, hogy a keresztény kereskedő és iparos magamellett találja az egész fogyasztó magyar keresztény társadalmat, amely feltétel nélkül melléje áll és teljes erejével támogatja s nem engedi elbukni az egészségtelen üzleti versenyben.

— A társadalom ily irányu megszervezésére a Baross Szövetség a kezdeményező lépéseket megtette, a helyi fiókot megalkotta, s most már meg kell induljon a céltudatos, tervszerű és nem lankadó munka. Bizom *Kolozsvár keresztény társadalmában, a város erős keresztény jellegében és bizom a Szövetség munkájának sikerében.*

— Kolozsvár város közönsége nevében tisztelettel és hódolattal köszöntöm a mai avató gyülésen jelenlevő királyi fenséget, örömmel üdvözlöm körünkben a Baross Szövetség megjelent vezetőségét és a Női Tábor kiküldötteit.

Ilovszky János:

A honvédségen kivül van egy másik hadseregünk is . . .

Vékás Lajos polgármester nagy éljenzéssel és tapssal fogadott beszéde után Ilovszky János emelkedett szólásra.

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Jegyzeteket csináltam a polgármester ur beszédéből, amelyben az összefogás szükségességéről szólt és megemlitette, hogy mindannyian érezték az összefogás szükségességét, de nem volt meg az az átfogó szerv, amely az összefogást megvalósithatta és keresztülvihette volna. Azt is emlitette, hogy öntudatos munkára van szükség és arra, hogy ez a nemzetfenntartó munka a gazdasági életnek minden ágazatában nemzethű kezekben kell, hogy egybeforrjon. (Ugy van, ugy van.)

— A Baross Szövetség alapgondolata és vezértörekvése, hogy minél több önálló, boldog keresztény egzisztenciát akar teremteni az iparban és kereskedelemben. (Nagy taps.) Ennek elérésére mindent elkövetünk és mindent megteszünk. Mi, budapestiek, nagy sulyt helyezünk arra, hogy a keresztény magyar iparos és kereskedő megkapja mindazt, ami őt megilleti és azt akarjuk és arra törekszünk, hogy ugyanugy megkapja a maga jussát a kolozsvári Baross Szövetség tábora is.

A gazdasági hadtest

— Erdély fővárosának, kincses Kolozsvárnak hazatérése óriási örömet váltott ki a csonka ország lakosságában. Ennek bizonysága az, hogy ma több, mint ezredmagammal jöttem ide (Éljenzés és viharos taps), hogy hódoljak a budapesti Központ és az anyaországbeli Baross-sereg nevében a nemes és minden megpróbáltatást kiállott erdélyi szellem és képviselői előtt.

— Nem üdvözöltem előző beszédemben külön a magyar honvédséget, amelynek három tábornok képviselője itt van közöttünk, de most teszem meg ezt: a legnagyobb szeretettel köszöntöm őket, azzal a megállapitással: azt, hogy ide tudtunk jönni, a magyar honvédségnek, a nagyszerű, dicső magyar hadseregnek köszönhetjük. (Hosszantartó taps és éljenzés.) Amikor itt köszöntöm őket külön is, akkor megnyitom nemcsak a lelkek kapuját, de azt a felfogást is ki kell hangsulyoznom, amit a Baross Szövetség képvisel, **hogy ennek az országnak nagyszerű hadseregén kivül, amely fegyverrel, ágyuval és ha kell, vérrel áll helyt, van még egy másik hadserege is, amely, bár nem olyan nagy, mint amilyen nagy — hála Istennek — a honvédség, de mégis e pillanatban már több, mint huszezer keresztény kereskedőt és iparost foglal magában és sorakozik fel a Baross-zászló mögött.** (Dübörgő taps és éljenzés.) Es a magyar honvédség mellett most már ez az uj kereskedelmi és ipari hadsereg is azon fog munkálkodni, hogy a keresztény gazdasági törekvések minél gyorsabban érvényesüljenek. (Viharos éljenzés és taps.) Ez a feleletem a polgármester urnak szól, aki azt mondotta, hogy nem volt átfogó, összetartó szervezet, amely összenyalábolta volna az erőket. Hát ma már megvan. (Nagy éljenzés.)

— Most szeretettel köszöntöm a Baross Női Tábor országos elnöknőjét is. Le kell szögeznem. Hiába a kereskedői tisztesség, munkaképesség, a legszebb, a legjobb áru, ha a keresztény magyar asszonyok, akiknek vezetőjét köszöntöm e pillanatban szeretettel és nagyrabecsüléssel, nem támogatják ezt a kereskedelmet és nem nyitogatják a keresztény üzletek, a Baross Szövetség tagjainak boltajtóit. (Ugy van, éljenek az asszonyok!)

Ilovszky János ezek után az erdélyi asszonyokhoz és leányokhoz fordult.

„Keresztény kézből keresztény kézbe a pénzt"

— Én láttam könnyeket hullatni a leányok, asszonyok, de férfiak szemeiből is akkor, amikor a magyar hadsereg ide bevonult. Hiszen mondottam már, hogy a Kormányzó Úr Őfőméltósága (a köznség a kormányzó emlitésekor egy emberként ugrott fel helyéről és percekig zugó éljenzéssel és tapssal ünnepelte) bevonulásának napja életem legboldogabb ünnepnapja volt és ekkor láttam az öröm ragyogó könnyeit azoknak a székely asszonyoknak a szemében, akik testvéri öleléssel fogadtak bennünket.

— Ezeknek a könnyeknek a nevében kérem őket, tegyék meg a gyermekeik és a mi gyermekeink érdekében, hogy keresztény kézből csak keresztény kézbe adják a pénzt.

(Ugy van, ugy van! Óriási éljenzés és taps.)

— Mi nem vesszük és nem is akarjuk elvenni senkinek a kenyerét. Nem akarjuk erőszakkal megvalósitani eszméinket és célkitűzéseinket, de rá akarunk cáfolni mindenütt az országban arra a hamisan elhintett és táplált felfogásra, hogy a keresztény magyar ember nem alkalmas gazdasági pályára. Igenis, alkalmas! (Ugy van, ugy van!) Minden más állitással szemben kijelentem, hogy igenis alkalmas, de ha mégsem volna egészen igy, akkor azokat a keveseket alkalmassá fogja tenni minden erejével a Baross Szövetség. (Nagy taps és éljenzés.)

— Európa térképe talán most alakul ki évszázadokra ujra. Ebben a gigászi küzdelemben, amelyben minden nemzet minden erejét igénybe veszi, Magyarország minden erőfeszitést megtesz, az Alföld szikes talaját csatornákkal öntözteljük, a hegyvidéket erőművekkel látjuk el. A nagy olasz nemzet lecsapolta a Pontini mocsarat, hogy virágzó városokat teremtsen, épitsen a helyére és a terméketlen talajt termővé tegye. Mi, a Baross Szövetség tagjai is ezt akarjuk. Le akarjuk csapolni a nemzet gazdasági életéből azokat a liberális elemeket, amelyeket sokszor és jogosan szidalmaztak. Le akarjuk csapolni a liberális mocsarakat, hogy helyükbe virágzó keresztény üzleteket, keresztény iparműveket, gyárakat teremtsünk. (Hosszantartó tomboló éljenzés és taps.)

— Mi vállaljuk az áldozatot, vállaljuk a lemondást, sőt, ha kell, a szenvedést is a nemzet szolgálatában, mert a nemzet feltámadásáért, a keresztény Magyarország ujjászületéséért vivott harcban nem lehet elég az áldozatosság, nem lehet elég a lemondás és a szenvedés sem.

— A Baross Szövetség tiszta keresztény és nemzeti szellemet hoz ide magával és ez a szellem egyesült azzal az erdélyi szellemmel, ámellyel ti mutattatok példát, erdélyi keresztény testvéreink, az egész Magyarországnak. Ez a találkozás és egyesülés csak eredményeket hozhat: megerősödést a nemzethűségben és feszitő erőt abban, hogy majd nemzeti céljaink eléréséig még jobban, még fokozottabban szolgáljuk a nemzet érdekeit.

— Szerves, kitartó, soha nem csüggedő munkának köszönjük, hogy meg tudtuk valósitani az eddig elért eredményeket, de hogy meg tudjuk valósitani további nagy céljainkat, az csak ugy lehetséges, ha a tempó meggyorsul, fokozódik. (Helyeslés.)

— Csak néhány gondolatot vetettem fel. Boldogok vagyunk, hogy a Baross-program, amelyért esztendőkön keresztül vivtunk heroikus harcot, ma már kormányzati programmá lett. Mi a keresztény gazdasági frontnak alakulását ugy képzeljük, hogy elsősorban azoknak van jussuk a kenyérhez ebben a hazában, akik mindenütt és mindenkor hűek maradtak és voltak a piros-fehér-zöld lobogóhoz. (Élénk taps és éljenzés.)

Baross-gondolatból — kormányprogramm

— A magyarságnak jussa van élete adott munkához, de joga van a munka anyagához is. (Ugy van, ugy va.) A mai sulyos viszonyok között szűkebbek a lehetőségek, de ezeken a lehetőségeken belül is elsőbbségi joguk van a keresztény magyaroknak. (Megujuló nagy tap.) Ezt vallja maga a kormányzat is és nagy a mi örömünk, hogy az, ami mi évek hosszu sora óta Baross-gondolainak neveztünk, az ma már része a kormányzati törekvéseknek és célkitűzéseknek.

— Ennek a kormányzati programnak a megvalósításában vezető szerepet visz Varga József iparügyi és kereskedelmi miniszter ur, aki mélységes tudásával, rátermettségével és Európaszerte elismert kiváló képességével irányitja a gazdasági élet ügyeit, de sulyos szerepe van ebben a munkában megértő és nagyfelkészültségű munkatársainak is, akik valóban aktiv és eredményes munkásai a keresztény és nemzeti gazdasági élet minél gyorsabb ütemben való megerősitésében. Örömmel köszöntöm őket az egyetemes nagy Baross-tábor nevében és kérem a miniszter ur és a miniszteriumok jelenlévő képviselőit, tolmácsolják is köszönetünket és hálánkat Önagyméltóságának és mondják el, hogy sok-sokezer Baross-tag kiséri szeretettel és hálával a miniszter ur és munkatársainak nagyarányu tevékenységét és munkásságát. (Nagy taps és éljenzés. A nagygyülés közönsége perceken keresztül ünnepelte az iparügyi miniszteri és a képviseletében megjelent dr. Kádas Károly államtitkárt és Dobrovics Károly dr. miniszteri tanácsost.)

Elérhet 80 évet
IGYON IGMÁNDI VIZET

BRUNHUBER
udv. es kam. fényképész
VIII., Baross-utca 61. Tel.: 134-178
Művészi alaórangu fényképek, levelezőlapok, aquarell, olajfestmények
Jutányos árak. 5% kedvezmény

VALÓDI
ezüstárut kapni
1877 óta HENGER ANTAL
BUDAPEST DALMADY U. 9.

Kérje a világhirű
Ideal és Erika
irógépek kötelezettség nélküli bemutatását
Vezérképviselő: Bálint Sarolta, VI. Erzsébet-krt. 43 Tel.: 422-123

Leidenfrost Budapest, IV., Pázmány P.-tér 5
Szövet-selyem

LUNA
sósborszesz
mentholos, 50% alkoholtartalommal, kitűnő minőség
Gyártja: HAZAI LIKŐR, RUM és SZESZGYÁR R. T.

Az elnöklő Ilovszky János most az asszonyokhoz fordult.

— Nem tudom, itt van-e a színházban Ineffy Lajosné? — kérdezte.

A magyarruhás hölgyek galériájában díszes magyarruhás asszony állott fel: Ineffy Lajosné.

Ilovszky János feléje fordult.

Tanúként hivom...

Tanúként hivom fel Ineffy Lajosnét! A tavasszal, amikor Budapesten járt, ellátogatott a Baross-palotába is. Nem ismerte még a Baross Szövetséget, de mint a főváros nevezetességét kereste föl a Baross-palotát, egy másik hölgynek, ha jól tudom, huga társaságában, Ineffyné a palota szobáinak megtekintésekor bejutott dolgozószobámba is. Szóba elegyedtünk. Az erdélyi magyar asszony elmondotta azt a merhetetlen sok szenvedést, amelyben Erdély magyarjai sinylődnek az idegen csizmasarok által tiporva. Elmondotta, mily nehezen várják a felszabadulás pillanatát. Amikor elbucsuzott, azt mondottam neki: Asszonyom, köszönöm a látogatást. Örülök, hogy »Cluj«-ból eljött hozzánk most a tavaszon, de igérem, **hogy ha eljön az ősz, én visszaadom ezt a látogatást ezredmagammal a magyar Kolozsvárott.** (Óriási éljenzés és dörgő taps.)

Visszaadtam a látogatást

— A magyar ember állja a szavát. Es amikor elérkezett a nehezen várt, de boldog pillanat, a bevonulás napja, felkerestem Ineffy Lajosnét. Elmentem Önhöz, Asszonyom és megmondottam, hogy most csak néhányadmagammal jöttem el a Baross Szövetség nevében és csak néhány zászló alatt, **de most és a Baross-zászlók erdeje alatt tsbb, mint ezer taggal, az összefogás, a szeretet jegyében eljöttünk ide, kineses Kolozsvárra! Asszonyom! Megtartottam a szavamat.** (Lelkes éljenzés és taps.)

A szivekbe markoló és nagy lelkesedést kiváltó jelenet után Ilovszky János igy folytatta beszédét:

Köszönet Varga miniszternek

— Most pedig, amikor nagy vonásokban ismertettem célkitüzéseinket, jön majd a részlet, amelynek azonban mindenütt a helyi viszonyokhoz kell alkalmazkodnia. En megragadom az alkalmat, hogy itt, a nyilvánosság előtt megmondjam: **az anyagelosztásnál nagyon sok nehézséggel kell megküzdeni.** De ez nem is csoda. Hiszek el nekem, ezt kedves magyar testvéreim, régi cégnek vagyok a főnöke, az objektivitást soha nem hagytam az ajtó előtt. Körülöttünk lángokban áll Európa. Egyre jobban zárul a lehetőség, hogyan biztosítsuk az **utánpótlást.** De majd csak megbirkózunk ezzel is. Bizzunk az illetékes fórumokban, bizzunk **Varga József** kereskedelmi és iparügyi miniszter urban és tudom, hogy várakozásunkban nem fogunk csalódni, mert az eredmény nem marad el. (Taps.) Es itt köszönetet is kell mondanom a miniszter urnak, mert hiszen nemcsak kérni szoktunk, hanem a köszönet szavát sem hallgatjuk el. **Meg kell köszönnünk a miniszter ur támogatását a Baross Szövetség iránt és felkérem a miniszter ur jelenlévő képviselőit, Kádas Károly államtitkár urat és Dobrovics Károly miniszteri tanácsos urat, a miniszter ur két kiváló munkatársát, hogy mondják is meg a miniszter urnak, köszönöm a keresztény kereskedelem és ipar érdekében eddig is kifejtett nagyvonalu tevékenységét. És üzenem innen a Baross Szövetség nagygyüléséről, hogy azóta megy jobban előre nemcsak lépésekkel, amelyeket Bornemisza Géza és Fabinyi Tihamér volt kereskedelmi és iparügyi miniszter urak inditottak el, de fokozottabb, erőteljesebb lépésekkel a keresztény gazdasági irányzat, amióta a megkezdett munkát fokozottabb tempóban végzi és irányitja Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter ur öexcellenciája.** (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

— Utban van az áldásos tavasz. A győzelem biztos reményében, sőt, tudatában, hogy ne csak képletesen, de élő valóságban, munkával és összefogással küzdjünk a végső diadalért, kérdezem, most, **akarjátok-e, hogy itt, ebben a városban, Mátyás király Kolozsvárán megalakuljon a Baross Szövetség?**

A többezer főnyi tömeg, amely még a nyitott ajtók mögött, a folyosókon is zsufoltan szorongott, mint egy ember kiáltott fel;

— **Akarjuk! Akarjuk! Akarjuk!...**

— Ha akarjátok — mondotta emelt hangon Ilovszky János —, akkor én most, mint a Baross Szövetség országos elnöke (dörgő taps és éljenzés) **magam veszem ki a nyilatkozatot az uj Baross-tagoktól,** elsősorban az elnök urtól és az egész tisztikarától.

Ilovszky János most megragadta Lehócz József kolozsvári Baross-elnök kezét és ünnepélyes hangon enunciálta:

— Baross-taggá fogadom elnök urat, tisztikarát és a megalakult kolozsvári szövetségi fiók egész táborát.

Zugó éljenzés és taps viharzott fel a Nemzeti Szinház hatalmas épületében, majd az országos elnök a következő szavakkal fejezte be beszédét.

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! A mai ünnepségünknek nagy jelentősége van. Bejelentem, hogy vitéz **József Ferenc** dr. főrensége óhajt most felszólalni és a **Baross-stafétabotot** átnyujtja a kolozsvári szervezetnek. (Halljuk, halljuk — harsant fel a kiáltás és a lelkes taps, amellyel a fenséges urat köszöntötte a lelkes kolozsvári sereg.)

Becsületemre fogadom . . .

Ebben a pillanatban egy emberként állott fel helyéről a hatalmas tömeg. Ahitatos csendben hangzott fel a fogadalom szava:

— Becsületemre fogadom . . . — zengett a tömeg lelkes hitvallása, — . . . fogadom, hogy minden munkámban a Baross Szövetség szellemében járok el és a Szövetséget a keresztény magyar gazdasági élet kialakitására irányuló céljainak megvalósitásában, a magyar nemzet iránti teljes hűséggel, minden erőmmel támogatni fogom.

Triznya cipők

IV., Váci-utca 25. sz.

Vitéz József Ferenc főherceg átadja a Baross-stafétát Kolozsvárnak

Vitéz *József Ferenc* dr. főherceg általános éljenzés közepette állott fel szólásra:

— Első izben hallottuk **ma** 22 esztendő óta Erdély férfiainak egyesült felkiáltását, ebben a fogadalomban Erdélynek az *elszántsága* szólalt itt meg és ezt a hangot, ezt a szót visszük most a Dunához, amely egybekapcsol mindannyiunkat.

— Egy stafétát hoztam én most ide. *A staféta az első Baross-székház gerendájának egyik támaszfájából készült.* Mély értelmü *jelkép* ez és magam kértem, hogy ebből a *támfából* legyen a staféta. Azt akartuk vele jelképezni, hogy ez a *valóságban és a maga igazi értelmében is támaszfa lesz, amig a Baross-gondolat él a magyar birodalomban.* Aki megfogja, viszi mint támaszfát — a Baross-gondolatot és önhivatását vele alátámasztván a munka hivatások egybefüzött kötegének jelképe ez és mint a régi fasció és mint összefogó ezüst kigyó **megy végig** rajta az ezüst pánt, magán viselvén a staféta alapszabályainak, alapeszméit: a legjobb**nak, legügyesebbnek,** legbecsületesebbnek, meg nem alkuvónak, legkitar**óbbnak**, legnyerészebbnek, **viszszüs** nem zedékről, nmzedékre. *(Dörgő éljenzés és taps.)*

— De vele viszszük meggyőződésünket, hivatásunkat és becsületünket.

— Egyszer és az elsőnek adom át a Csonka-ország Baross tagjainak és elnökének nevében ezt **a** stafétát, az örökérvényü Erdély Baross tagjainak. Ezután már Erdély fogja átadni a legavatottabbnak a jövő évben és igy fog hivatásról hivatásra és kézről kézre járni ez a staféta.

— De minden átadásnál benne lesz az en megbecsülésemnek, elismerésemnek és szeretetemnek kezefogása még akkor is, amikor én már nem is leszek **az élők** között. *(Hosszantartó éljenzés és taps.)*

Az első — Kolozsvár

— Akik ezren ide eljöttünk, mindegyikünk egy esztendőt képvisel ma a magyar történelemben, amely már ezer esztendeje áll és helytálló mindenkor és minden időben a jövő ezer esztendőben is. Köszönjük mi is, akik ide elzarándokoltunk, Erdély szivébe, a 22 éves kitartást. Figyelemmel kisértük mi is a tulsó partról az erdélyiek szenvedését és mi is szenvedtünk velük együtt.

— Az Önök szája azonban be volt kötve, a mi szivünk pedig meg volt kötve és ez a két kötés most egyesült és a mi szivünk beszél az Önök száján keresztül. Erősebbek lettünk, mondotta egy erdélyi asszony tegnap. Es ebben a felfogásban nincs különbség közöttünk, nincs különbség hivatás és hivatás között sem. Az elmult 22 esztendő megtanitott minket, hogy egymás mellett, egymás védelmében tovább dolgozzunk.

— Miért adom át elsőnek a kolozsvári Baross részére ezt a stafétát? Mert Erdély visszatért vele, magyar tudott maradni 22 éven át, a legnehezebb megterheltetés, a legnehezebb megvonások alatt is. Igen, magyar tudott maradni, megmaradt a tiszta faji energiája? *Ezt a felszabadult népi, faji, nemzeti energiát köszöntöm most és hivom a nagy magyar birodalom felépitésére. (Ujabb nagy éljenzés és hosszantartó taps.)*

— Másodszor azért adom át ezt a stafétát a kolozsvári Baross-fióknak, hogy tovább vigye egy évig, Erdély vigye egy évig ezt a magyar fából, magyar földből és magyar munkából nőtt stafétát. Mától fogva a győzelmet, a munka, a sikerek, a fejlődés stafétáját fogják ezzel vinni és ha nem engedelmeskedik valaki, ezzel a jó nagy bottal fejbe is lehet verni.

Nagy taps és felszabadult boldog nevetés fogadta a főhereceg trétás megjegyzését: Bizony, a magyarnak alaposan oda kell ütnie, ha valaki nem engedelmeskedik.

— A staféta lelke lángra lobbant és beviláglitja közös utunkat — folytatta beszédét a főhereceg. — Aki velünk akar jönni, jöjjön, csak *becsületes* legyen, hiszen Szent István palástja őt is betakarja. Utunk a férfias kemény szeretet utja, nem a szép szavaké, nem a hizelkedésé, mert Szent István király nem csak szeretni tudott, hanem irtani is tudott, a szeretetben, azt irtotta, ami parazita, ami burján volt, de azt, ami nemes volt, azt meghagyta és ebben élünk ma is. A mi szeretetünk nem gyöngeség, nem megaláztatás, nem önzés, de mély, mint az Alföld és terebélyes, mint Erdély őstái, — magasra ivel, mint a Retyezát hegyei, mint a kemény székely hit.

Mit jelent: vezérfaj?

— Denaturalizálni akarták a székely fajt, vérpróbáknak vetették alá a székelyt, pedig a székely igen nagy vérpróbát tett, amikor Erdélyt védte és megszentelte vérével ezt *a földet. Ezt a fajt nem lehet denaturalizálni,* oly tulsokat áldozott, oly tulságosan belegyökerezett a magyar földbe és a mi lelkünkbe.

— A mi célunk a Baross célokon kivül a magyar faj és nép kiépitése. Mit jelent, hogy *vezérfaj és nép?* Nagy átfogó megértést. Ezzel a vezérfaj gondolattal meg kell szállni mindent. Árpád seregével jöttünk be mi a Vereckei-szoroson ide és meg kell tartanunk mindent, amit akkor megszálltunk és ő is azt üzeni most, fogjátok meg ezt a stafétát, fogjátok meg a mi lelkünket, fogjátok meg vele a Trianonban asztelizált magyar lelket, benne van 22 év vágya, 22 év gyötrődése és 22 év minden gánes és **ármány dacára** elért és épitett célja. Célunk a magyar vezérfaj, *a magyar vezérnép.*

— Egy magyar asszony szavait idézem most, aki a nyáron azt mondotta, hogy Magyarország *mindég volt és mindég lesz. (Nagy éljenzés.)* Egy magyar katona feleége volt, tehát ezekkel a szavakkal benne szólalt meg a magyar honvédség is. Az örök magyar asszony szólalt meg **igy.**

— Erdély Asszonyai! Szőjjétek az erős vásznakat, amelyekben megvédjük az ujszülött magyar gyermekeket, diszitsétek erős szépséggel a bölcsőket és vásznakat, álljatok a férfiak sarkába, mert ezeket mindég biztatni kell és ellenőrizni.

(A főhereceg kedves közvetlen szavait ujból meleg derü és hosszantartó taps fogadta.)

— Tizenhat éves házasság alatt az ember ezt kivülről és alaposan megtanulja. *Álljatok hát biztató munkával a férfiak sarkába,* hiszen rátok szükségünk van, ha fáradtan jövünk vissza a küzdelemből, hogy ezekben a szép asszonyi szavakban kissé megpihenve, ismét felkészüljünk a másnapi küzdelemre. Rajtatok mulik minden. A kezetekben van a gyermek, a legnagyobb érték, az uj generáció, a jövő nemzedék. *Erdély asszonyai, mi hiszünk bennetek! (Nagy taps.)* Es amikor itt vagyok ismét, kimondhatatlanul meleg érzéseket érzek mindenfelől, mindenféle, nagy gondolatok élednek fel itt: az *Uz* Bencék, amelyeket olyan szépen rajzolt meg a nagy erdélyi iró a Krisztus faragóban.

— Mi a háboru előtt hivatásunkat torzzá faragtuk és 22 év kellett, szenvedésekkel teli hosszu idő, hogy ujból átfaragjunk egy arcot, hogy igaz magyar legyen. A *rossz liberalizmus meghalt, nem támad fel soha. Az uj programm: a nemzeti munka.* Ebben minden benne van. És az *Uz* Bencék első vonala után itt ébred fel az örök érvényü *erdélyi ember.* Az örök érvényü *Bethlen* Gáborok, *Rákóczi* Györgyök, *Báthory* Istvánok, *Bánffy* Erzsébetek, hiszen Erdélynek mindég jó hire volt és Lengyelország is innen keresett királyt.

— *Erdély és a Duna a két tartó oszlopa a magyar hazának.* Van itt kedély, akarás, székely furfang és *van, ha kell, ökör is.* De ezekre szükségünk is van, hogy mindenütt belevigyük a magyar gazdasági életbe. A Maros, a Szamos és a Tisza, a Duna *egy nagy* folyóvá lesznek. Táplálja őket Erdély, a Kárpátok ősereje, megtisztul és a hegyek sójában nemesedik a vizek mozgása. A Retyezátot soha nem fogjátok átfurni, hogy a folyók majd a Regátra follyanak, ide tartanak majd azok ezután is, idefolynak, hiszen a hegyek, vizek egy medencéhez, a magyar medencéhez tartoznak. Mit jelképez ez? A Duna, Tisza, Maros külön vannak és mégis folyton egyesülnek. Érezzük, hogy mit tanitanak? *Önálloak, egyéniek, büszkék és mégis mindég egyesülnek, Erdély, Székelyország, Dunántul, Duna-Tisza köze, Kárpátalja, Kassa, mind-mind megannyi külön ünnérzet, de folyton folyvást egyesülnek a birodalom gondolatában, Szent István palástjában.*

„A birodalom stafétája"

— Ez a birodalom stafétája, amelyet szintén nemzedék visz nemzedékig. Ez vonatkozik minden velünk élő testvérnépre, mert ők bennünk élnek és mi őbennük. Ugy, hogy *gazdasági életünk nyelvek fölött köt össze minket.* Es igy kell élnünk, Duna-Kárpát medencei nagy életünket, hiszen a takaró, amelyet Kárpátalja asszonya szőtt, takarja az Alföld gyermekét, a vászon, amelyet az Ormánság népe fon, törli Erdély favágójának verejtékes homlokát, Erdély fája füti Budapest kályháit és gerendáinak védelme alatt épül a fováros. Osztathatlan egység, Szent István birodalma. Ózd és Diósgyőr acélsinei kötik össze és eggyé a székelyföldet kincses Kolozsvárral. Budapest forrásai gyógyitják az erdélyit, a székelyt és mindazokat, akik odajönnek.

— Mi ez? Mi ez? kérdezzük és csendben várunk itt, megállunk, elnémulunk és felesendül ezer év kőigazsága: *a Kárpát-Dunamedence nemzetiségei a magyar vezérnép alatt egy nagy összefoglalás,* osztathatlanság: Szent István birodalma. Es erre a szent pecsét: az Alföld Petőfije, akinek vére Erdélyt öntözé, az Alföld kubikusa, aki verejtékét mindenhova elviszi, ahol dolgozott, ahol utat, földethányt, árkokat nyitott. Ezek foglalók, kereskedelmi nyelven *sulyos foglalók,* nincs itt külön, nincs itt miért és meddig, itt csak egy áll: *mindég egymást támogatni, egymást megbecsülni és mindég az utolsóelőtti kivánság, hogy legyen még egy ezredévünk.*

— Mikor ezt a stafétabotot átadom Erdélynek, megköszönöm a 22 év szenvedését és kitartását, de belekötöm legszebb reményeinket is: *»Vidd tovább a jelvényt, a Szövetség és a mi becsületünket a szebb jövőért Isten és Erdély nevében.« (Hosszantartó nagy taps.)*

— A staféta egy évig maradhat a megnyerő fiók tulajdonában, soha végleg meg nem nyerhető; ha valamelyik vállalat nagyon kitüntette magát, szintén megnyerheti a stafétát. A stafétára a rendelkezések és feltételek is fel vannak vésve. Az illető fiók vagy vállalat köteles minden felvonuláson vagy ünnepen azt egy staféta-hordozóval vitetni. Az átadás szertartása: a mindenkori birtokos adja **át a** következő érdemesnek, hogy: vidd tovább a munkának e jelvényét, a a Szövetség és a mi becsületünket is vidd a tiéddel, a mindég szebb jövőért, Isten nevében! Egy és ugyanazon fiók vagy vállalat többször is elnyerheti a stafétát, de nem egymást követő években. — Szeretettel átadom.

Vitéz József Ferenc főherceg költői magasságban szárnyaló lelkes beszédét falrengető tapsvihar és dörgő éljenzés fogadta. A tömeg hosszu perceken keresztül ünnepelte a Fenséget, aki kedvesen mosolyogva, szerényen háritotta el magától az ünneplést.

Kádas Károly államtitkár a gazdasági kérdésekről

Kádas Károly dr. iparügyi államtitkár nagy figyelem mellett kezdte meg beszédét:

— Az iparügyi miniszter ur maga akart idejönni és személyesen szeretett volna résztvenni a Baross Szövetség nagygyülésén. Másirányu, halasztathatatlan elfoglaltsága miatt azonban nem tehette s engem bizott meg azzal, hogy meleg üdvözletét tolmácsoljam és *tájékoztassam a gyülés résztvevőit azokról a gazdasági intézkedésekről, amelyeket ő mint kereskedelem- és iparügyi miniszter a visszatért területek érdekében a közeljövőben tervez.*

— *A miniszter ur főtörekvése, hogy Erdély gazdasági élete minél előbb egybeolvadjon a csonka haza gazdasági életével és meginduljon a műhelyekben a munka, uj lendületet kapjon a dolgozó magyar élet.* Ez mind ipari, minkl kereskedelmi téren *megfontolt munkát igényel.* Ezt a munkát a kormány kezdeményezésére az Erdélyrészi Gazdasági Tanács tagjai már nagyrészben előkészitették. Köszönet és hála illeti őket azért az áldozatos munkáért, amelyet két évtizeden át és a visszacsatolás óta ujult erővel, fajtájukért önzetlenül vállaltak.

— A sokezer munkáskezet foglalkoztató gyárüzemtől a kis szabómühelyig, a nagykereskedéstől a kis szatócsüzletig *a megoldásra váró feladatok hosszu sorozata áll előttünk.*

— Az uj határ, amely kettéválasztotta Erdély gazdasági életét, számtalan olyan kérdést vetett fel szinre, amelyek ma fokozottabban sulyosodnak reánk. Elvesztek nyersanyagforrások, munkahelyek és piacok. Ezzel szemben *Erdély előtt megnyilott az anyaország a maga fogyasztóterületével és* természeti *kincseivel.*

— *Az ipari termelést minden áron biztositani kell.* E termelésnek első feltétele a *nyersanyag. Azokat a nyersanyagokat, amelyek a visszatért Erdélyben és a keleti részeken nem találhatók meg, az anyaországból kell szállitani, hogy az üzemek folyamatosságban szakadás ne álljon be és a szorgalmas munkáskezek állandó foglalkoztatást kapjanak.*

— Ezen a téren eleinte nagy tömegben jelentkeztek a *panaszok.* Ma már azáltal, hogy az anyaggazdálkodási biztosságnak kirendeltsége *Kolozsvárott* működését megkezdte és az érdeklődőket ügyes-bajos dolgaikkal utbaigazitja, ezek *a panaszok, mondhatnám, nagy mértékben megszüntek.* Legalább is hozzánk az utolsó tíz napban ilyenek nem érkeztek.

— Ezzel nem azt mondjuk, hogy mindenkinek minden igényét a kormányzat teljes mértékben kielégitheti, mert nem szabad elfeledninünk, hogy *körülöttünk véres háboru dul, ahol ember és anyag pusztul és amelynek terhét nekünk is viselnünk kell.*

— *A miniszter ur személye biz-*

Jobbágy és Boné
szövet és vászonáru nagykereskedés
VII., Károly-körut 3/a
Telefon: 423934
bel- és külföldi divatszövetek
olcsó konfekció szövetek öltöny, mikádó és télikabátokra
Sifonok, vásznak, damasztáruk
Kanavászok, zefirek.
Kereskedők és feldolgozók részére szövetekről mintákat is küldünk.

Három a magyarnak igazsága,
Három kalap a Delfi reklámja,
Hordjon Ön is Delfi márkát,
Pártolja a magyar munkát

TÖRLEY

tosítók arra, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagot igazságosan osztjuk szét és ebben a nagy munkában feltétlenül számítunk a Baross Szövetség tapasztalatára és a Szövetség tagjainak munkájára.

— *Gondoskodni kell természetesen arról is, hogy a termelői árucikkeit értékesíthesse.* Évegett Erdély előtt megnyilanak az anyaország piacai is. Az érdekeltek tapasztalhatták, hogy *a kormányzat segítő magyar szívvel áll mögéjük. A kereskedelem- és iparügyi miniszter eteren is eredményes intézkedéseket hozott.* Nem akarok másra célozni, mint arra, hogy a sokezer munkáskezet foglalkoztató és sokezer embernek megélhetést nyujtó, nagy árukészlettel rendelkező *Dermata Bőrgyár* már engedélyt kapott arra, hogy az anyarország több nagyobb városában cikkeit közvetlenül is árusíthassa.

— Erdély életében a magyar kisiparosság történelmi szerepe nemzedékről-nemzedékre szálló hagyomány. Büszkén gondolok mindig azokra a kisiparos barátainra, akik nemcsak a munka teren voltak elsők, hanem ha kellett, magyarságukért fogságot és megaláztatást el is szenvedtek. *A kisiparos-társadalom megsegítése meggyőződésünk szerint nemcsak gazdasági, hanem nemzeti érdek is.*

— Az erdélyi élet sulyát, magyarságának életrevalóságát és az értük teendő kormányzati intézkedések szükségességet annál jobban érzem én át, mert *aradi vagyok.*

Hitel!

— A románok által életrehívott *munkakamara* intézményet, amely első.orban romá.i.á ási célokat szolgált, *átszervezzük és a legrövidebb időn belül életbe léptetjük a magyar kisiparosság lelkiségéhez alkalmazkodó ipartestületi intézmenyt.* Máris *gondoskodtunk kisebb közmunkákról.* Megszervezzük itt is a nálunk évek óta bevált *közszállítási csoportokat, hogy a kisiparosok minden jelentősebb közmunkában résztvehessenek.*

— A felszabadulás boldog perczei megerősítették bennünk azt a régen valott hitünket, hogy *Erdély munkássága érzésében magyar maradt.* Szeretettel megyünk teljük, hogy *egymás kezét fogva építsük fel a jobb és társadalmilag igazságosabb jövőt. Nem kirakatintézményeket* létesítünk, hanem *alapjaiban akarjuk megszervezni a szociális kérdéseket. A legrövidebb időn belül életbeléptetjük a legkisebb munkabéreket megállapító rendeleteket.* Hogy gyorsan is tudunk eseleked ni, hivatkozom arra, hogy a Családpénztár — a sokgyermekes munkáscsaládok támogatására — novemberben már megkezdte működését. Ugyanesak működik már a kolozsvári munkaközvetitó hivatal, a három kirendeltségével.

— *Gondunk lesz arra is, hogy azok az ipari termelők, akiknek hitelforrásai a visszacsatolás folytán megszüntek, a magyar hitelszervezet utján jussanak ujból életető levegőhöz.*

— *Fenntartjuk és erősítjük az erdélyi háziipart, mely alkotásaiban a magyarság szépetkereső lelkét tükrözi vissza.*

A kereskedelmi élet problémáira áttérve, mindenekelőtt ki kell emelnünk, hogy *a kormányzati intézkedések következtében Erdély keresztény kereskedelmi rétegére nemes, nagy feladatok várnak.* E téren a problémák nem annyira helyi jellegűek, mint inkább *országosak. Meg akarjuk teremteni az erős, a maga lábán megállni tudó keresztény kereskedelmet, mely nem várja minduntalan a kormányzat közbenjárását, hanem amely az anyaországban és a végeken egyaránt a magyarság megdönthetetlen gazdasági várát alkotja.*

— *A kereskedelem uj alapokra fektetése olyan célkitűzés, amelyet ma minden felelős tényező átérez.* Addig nem nyugszik meg a kormányzat, amig a kereskedelem *minden ágában* nem biztositja a magyarságnak szánt megfelelő szerepet. *Ebben a célkitűzésben, ebben a munkában a Baross Szövetség a kormányzat legelső munkatársai közé tartozik.*

— *A kereskedelem uj utjának menetrendjét a miniszter ur állapitotta meg.*

— *Az országot a kereskedelmi tevékenység szempontjából körzetekre osztják és egyes kereskedelmi ágakat sorjában elővéve, körzetenként gondoskodnak a kereskedelem átszervezéséről.*

— *Ez a rendszer megvédi az országot attól, hogy ez az ujjászervezés jóvátehetetlen gazdasági károkat okozzon.* Az eredmény, amelyet e'értünk — méltán mondhatjuk — igen nagy. Csak egyet emlitek, p'.: *az anyaország terüle.ének négyötödén ma már kizárólag keresztény cukornagykereskedők működnek.*

— *Ugyanez lesz a helyzet rövidesen a petró eum- és a tüzifanagykereskedésnél is és azután sorra kerül a többi nagykereskedelmi ágazat is.*

„A kereskedelem ujjáalakitásának rendszerét kiterjesztjük Erdélyre is"

— *A kereskedelem ujjáalakitásának ezt a rendszerét mielőbb kiterjesztjük a visszatért keletmagyarországi és erdélyi területre is.* A szervezés munkája itt is megindult.

— Ha számos intézkedés is van, amely a visszatért területen kiterjesztésre vár, *van egy pont, amelyben a visszatért Erdély már megelőzte az anyaországot.*

— A miniszter ur intézkedésére már több, mint egy hónapja működik Erdélyben a *Külkereskedelmi Hivatal Kirendeltségi hálózata, amelynek tevékenysége a keresztény magyar kereskedelem érdekait szolgálja.*

— *A Külkereskedelmi Hivatal helyi szerveinek kiép.tés.re az anyaországban csak ezután kerül sor.*

— *Ettől a nagyjelentőségű szervezeti reformtól elsősorban azt várhatjuk, hogy a keresztény kereskedelem áruellátása és az egyenlő versenyfeltétel biztositásának problémája haladéktalanul megoldódik. Erre a reformra először Erdélyben kerül sor, ami világosan mutatta, hogy a kereskedelmi miniszter ur milyen nagy sulyt helyez a keresztény kereskedelem megerősitésére a visszatért területen.*

— Nagyon jól tudjuk mindnyájan, hogy különösen *a székely ember nagy gazdasági érzékkel rendelkezik.* Az elszakitás évei alatt az itt élő magyarságot a viszonyok kényszeritették a gazdasági eleipályára. *A kormányzat munkaalkalmak teremtésével gondoskodni fog arról, hogy ez az egészséges irányzat megmaradjon és Erdély ifjusága tovább haladjon ezen a reális életuton, abban a meggyőződésben, hogy államot épiteni és fejleszteni elsősorban a gazdasági életben lehet.*

— Minden erőfeszitésünk hiábavalónak bizonyulna, ha a keresztény kereskedők nem fejtenének ki ép olyan erőfeszitést, mint amilyent követel tőlünk a magyarság gazdasági életének uj megteremtése.

— Meg vagyok győződve arról, hogy a visszatért terület magyarsága, amely husz év végnélküli szenvedésére tekint vissza, a jobb jövő érdekében a kereskedelem munkájára és a saját magát gyarapitó józan takarékosságra szen áll.

— A kereskedelmi kormányzat éppen ebben az országrészben remélhet joggal nagy eredményeket.

— Fel kell emlitenem, hogy a kormányzat Erdély gazdasági életének kettéosztásából előálló nehézségeket *nemcsak a belföldi értékesités megszervezésével, hanem külkereskedelmi téren is iparkodik áthidalni.* Példaképen emlitem itt fel a pakura, a fa és a cukorrépa ügyet.

— Abban a meggyőződésben üdvözlöm a miniszter ur nevében is a *Baross Szövetség mai ünnepi összejövetelét, hogy a nemzet és a kormányzat egymást támogató munkája gyorsan meghozza azt az eredményt, amelyért dolgozunk: azt, hogy a magyar gazdasági élet vezetése minden vonalon keresztények kezébe kerüljön.*

— *Ugy legyen!*

Egyenlő versenyfeltételeket !

— A nemzetnek, hogy boldoguljon, tulajdonképpen nem arra van szüksége, hogy *előnyökhöz* jusson, hanem arra, hogy *egyenlő versenyfeltételek mellett küzdhessen.* Senkisem veheti tőlünk rossznevén, ha gondunk lesz arra, hogy a visszatért területen *a keresztény kereskedelem és ipar versenyfeltétele hátrányosabb ne legyen a többiekénél.*

— Szükséges természetesen, hogy *a keresztény kereskedő áruellátásában hátrányba ne kerüljön.* Az anyaországban a miniszter ur *külön áruellátási bizottságot szervez t, amely az ilyen apnaszokat orvosolja.*

— Ennek az áruellátási bizottságnak tevékenységi körét a visszatért területre is kiterjesztjük, mert Erdély számára is szükséges egy olyan terv, amely a keresztény kereskedők ügyét elősegiti.

— A problémák sorában felmerül *még a keresztény kereskedők hitelellátásának kérdése.* Azután meg kell emlitenem *a kereskedelmi eng.dmények és bonifikációk ügyét is, amelyeken keresztül a keresztény kereskedelem szintén hátrányba kerülhet.*

— Biztosithatjuk Önöket arról, hogy *a kereskedelmi kormányzat figyelme mindenre kiterjed és nem habozik, hogy haladéktalanul intézkedjék és közbelépjen, mihelyt arra mód és lehetőség kinálkozik és ha az szükséges.*

— *Az árszabályozás gondoskodik arról hogy ne lehessen indokolatlanul tulzott haszonnal a fogyasztók megszorult helyzetét kihasználni.*

Fejlődés előtt

— *A keresztény kereskedelem fejlődési korszak előtt áll,* ezeket a megkötéseket hátrányosnak érzi különösen azért, mert *a keresztény kereskedelem lelki beállitottságánál fogva mindig azt keresi, hogy hogyan alkalmazkodjék a szabályokhoz és nem azt kutatja, hogyan lehet azokat kijátszani.*

— A mai rendkiviili viszonyok mellett azonban a *gazdasági élet irányitására mulhatatlanul szükség van, a megkötéseket nem lazithatjuk, még a kereskedelem ujjászervezésének nemes célja érdekében sem. Ezért a keresztény kereskedelem tagjaitól azt kell kérnem, hogy erőfeszitését sokszorozza meg és üzletének erősitése érdekében minden áldozatot hozzon meg.*

— Életét *puritán gazdasági elvek szerint rendezze be* és ne csak azt keresse, *hogyan élvezze az élet javait,* hanem azt is, hogy *kellő takarékossággal szorgalmasan erősitse tőkeerejét.*

„A ruszinok üdvözletét hoztam"

Földessy Gyula volt ruszin szenátor a hazatért rutének nevében köszöntötte Erdély népét:

— A huszéves szenvedésből — mondotta — nekünk is kijutott. Ma két éve, hogy megkondultak az örömharangok Munkácson és Ungváron... Sirtunk örömünkben fájdalmunkat, szenvedéseinket igyekeztünk felejteni. De nem tudjuk felejteni, hogy *még mindig 200.000 ruszin testvérünk él* idegen uralom alatt és vágyódik vissza a jó édesanyához.

— Nekünk néha talán jó dolgunk is volt, néha igyekeztek kedvünkben járni, de mégis mindig visszavágytunk az édes Hazához. *Rákóczi népe hű maradt és hű lesz a magyar hazához, amely mindig az ő hazája is volt és testvére a magyarnak. (Éljen! Éljen!)*

A hazatért Kárpátalja öröme azonban megkétszereződött, amikor Ti, erdélyi testvérek, vissza kerültetek *és lesz idő, amikor visszakerül a többi is... (Hosszantartó nagy taps és éljenzés)* Adja Isten, hogy igy legyen!

— A ruszin nép üdvözletét hoztam Nektek erdélyi testvérek, a ruszin népét, amely épp ugy szeretett Bennteket, mint Ti szeretitek őket. *(Éljenek a ruszinok! Éljen! Éljen!) Éljen!)*

Üdvözlet Teleki Pálnak és Varga Józsefnek

Kiss Béla ezután felolvasta az üdvözlő táviratokat.

»Gróf Teleki Pál m. kir. miniszterelnök urnak, Budapest. A Baross Szövetség kolozsvári fiókjának mai napon tartott avató disz-közgyülése hazafias tiszteletel üdvözli Nagyméltóságodat és kéri eddig is megszokott kegyes támogatását egy boldogabb magyar jövőnemzetemrestéséhez és a magyar ipar és kereskedelem nemzetfenntartó munkájához. Lehőcz József, Kiss Béla.«

»Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter urnak, Budapest. A Baross Szövetség kolozsvári fiókjának mai napon tartott avató disz-közgyülése hazafias tiszteletel üdvözli Nagyméltóságodat, kéri eddig is megszokott kegyes támogatását egy boldogabb magyar jövőnemzetrestéséhez és a magyar ipar és kereskedelem nemzetfenntartó munkájához. Lehőcz József, Kiss Béla.«

Néma tüntetés a miniszter mellett

Óriási taps és éljenzés fogadta az államtitkár szavait. A közönség perceken keresztül lelkesen ünnepelte **Varga** miniszter és a képviseletében felszólalt **Kádas** államtitkárt, akinek **Ilovszky** János fejezte ki a Baross-tábor köszönetét.

— Óriási horderejű szavak hangzottak el — mondotta —. A nagyjelentőségű lépéseket, amelyekről az imént szólott az államtitkár ur, **Varga** miniszter ur ő excellenciájának köszönhetjük. És most csak azt kérem, **hálánkat fejezzük ki néma felállással.**

A közönség, mint egy ember, állott fel helyéről. Ez a néma tisztelgő tüntetés többet beszélt a legviharosabb éljenzésnél és tapsnál...

Ilovszky János: Köszönöm Hölgyeim és Uraim! Ez a néma tüntetés a tiszteletadás mellett egyben a liberalizmus temetése is volt. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Mit jelent a felszabadulás

Az üdvözlések során most **Máthé** Árpád szólalt fel:

— Királyi Fenség! Mélyen tisztelt Vezetőség! Kedves Vendégeink! Kedves Baross-testvérek!

— Midőn kedves megbizatást teljesitek, Kolozsvár és vidéke kereskedőtársadalma nevében, először is nagy örömmel, meleg szivvel és igazi vendégszeretettel köszöntöm és üdvözlöm a kedves budapesti illusztris és nagyszerű vendégeinket.

— Nekünk, a kereskedelem és ipar munkálóinak nagy, de nagy ünnepünk van ma Kolozsváron, hiszen ma gyülünk össze először a felszabadulás óta ilyen impozáns számban. A mostani időkben, amikor recsegőropog a világ négy sarka, mert az északi sarktól a déli sarkig, kelettől-nyugatig *ű) történelmet formáló* vihar száguld végig, mi Erdély ezen részével a gondviselés irántunk való különös jósága folytán, éppen most történik haza a 22 éves árvaságra szakadtságból.

— **Csak mi, a gyakorlati élet küzdői, tudjuk és érezzük, hogy mit jelent a felszabadulás, mert ha kedves budapesti vendégeink nem tudnák, megmondhatjuk, hogy először is jelenti anyagiakban** a kerületi kapitánynak fizetett havi fix elmaradását,

A kézbesitő hivatalszolgálól elkezdvő a finóncokon és a különféle ellenőrökön keresztül az adókivető bizottságokig, ezek a hatósági **kiskirályok** ha megjelentek üzleti vagy ipari helyiségünkben, az mindig érzékenyen **zsebbbe vágott,** mert valósággal **állami, vagy nemzeti cél volt az,** hogy fő**któt, természetesen, a magyar kisebbség kereskedő- és iparostársadalma szabad zsákmány tárgya** legyen **ugyannyira, hogy ezen** oknál **fogva üzleti könyveinkben az** előre **nem látott kiadások számlája egyik legtekintélyesebb helyét foglalta el főkönyvünkben.**

— Erkölcsi tekintetben pedig az elmondottaknál sokkal többet jelent a felszabadulás. Jelenti azt, hogy **a jogtalanok helyett teljes jogu állampolgárok lettünk.** Erkölcsi, anyagi és fizikai erőinket teljes erőbedobással vehetjük igénybe az édes magyar, tisztakezű, becsületes rendszer keretei között. És ha vannak is kezdeti nehézségek a dolgok természetes következményeként, vagy ugyancsak ezért látunk is némi hiányt, ezt könnyen megértjük, de meg is értheti**jük, mert állandóan érezzük lelkünkben és szivünkben a megtalált édesanya gyöngédségét, segitő ujjait, jó tanácsait, a Baross Szövetség és az ehez hasonló áldásos magyar egyesületeken keresztül.**

— Ezek pedig biztatnak minket és **erőt adnak uj feladatok vállalására és eljövendő munkáink tőlünk telhető elvégzésére.** Erre a legjobb tudásunk szerinti munka végzésére pedig szüksége van hazánknak, jövőnknek, utódainknak, mert az a nemzet érdemli ki a jobb, biztosabb és szebb jövőt, amelynek fiai jobban megállják helyüket a rendkivül nehéz **időkben. Fel a szivvel hát Baross Testvérek!** (Nagy taps és éljenzés.)

Spur Endréné: A Baross-eszmét bevisszük otthonainkba!

Dr. Spur Endréné, a BNT. országos elnöke jelentette be ezután a kolozsvári Baross Női Tábor megalakulását.

— Királyi Fenség! Szeretett Asszonytestvéreim! Igen tisztelt Uraim! Ugy érezzük, hogy a szivünk gondolkozik, úgy érezzük, hogy a szivünkön keresztül az érzés- és a gondolatvilág egyesűi, Ezzel a néhány szóval megérzi mindenki, hogy milyen nagy a szeretet, a boldogság érzése Erdély és Kolozsvár iránt. (Nagy taps). Szabadjon bejelentenem, hogy a **Baross Női Tábor Kolozsváron megalakult.** (Hosszantartó éljenzés és taps.) Idejöttünk Kolozsvárra, mi, a főváros asszonyai, de nem azért, hogy egy **uj egyesületet** hozzunk létre, nem azért, hogy az asszonyokat nehéz, de nagyszerű munkáiktól eltántoritsuk és csak nekünk dolgozzanak, nem azért, hogy versenyzést vagy feltékenységet hozzunk ide, e nagyszerű asszonytársadalomba, Csak **azért jöttünk, hogy magunkkal hozzuk az igazi Baross-eszmét, amelyért mindenkor dolgozni lehet és dolgozni is kell.**

— Amikor a mi asszonyaink azt fogják mondani, hogy: »keresztény magyar kezekből keresztény magyar kezekbe a pénzt» és azt mondják, hogy magyaros öltözetben, az ifjuság magyaros nevelésével, az igazán magyaros vendégfogalomban előmozditani segitenek a Baross-eszmét, akkor nem kell hazugságokat játszani, csak azt kell megtenni, hogy **magyaros lelkülettel, a Baross-eszmének, a keresztény magyar eszmének szolgáljanak.** En tudom és hiszem, hogy az én szeretett asszonytestvéreim ezt megértették és megértetik. (Ugy van. Taps és éljenzés.)

— Amikor bejelentem a Baross Női Tábor megalakulását, akkor büszke vagyok azt mondani, hogy ime, a **Baross eszmét mi bevisszük és bevitetjük otthonainkba.** És bevisszük ezt ugy, mindenkor öntudatosan, hogy **a mi férfiaink minket mindenkor tiszteljenek, becsüljenek és szeressenek azért, mert nekik a gazdasági életben is segitségükre vagyunk.**

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ugy jöttem ide, hogy épen a közelmultban egy nagy erdélyi irónak, Tamás Áronnak a könyveit olvastam. Ebben a könyvben egy kedves jelenet között ott bujkál az a gondolat, hogy mivégre vagyunk itt veletek? **Azért, hogy valahogy otthon legyünk.**

— Asszonytestvéreim! Amikor a Baross Női Tábor **megalakult,** arra kérem Önöket, hogy ezt az igazi székely gondolkodást tegyék magukévá igyekezzenek azt kiépiteni, hogy valahol itt, a mi hazánkban otthon legyünk, de necsak otthonunk legyen, hanem legyen az immár a haza, a mi hazánk, mindaz, ami itt van. Csak erre akartam kérni a segitséget szeretett asszonytestvéreimnek. Isten segitsen benneteket ebben! (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Lilla női kalapszalón
IV., Bécsi-u. 5. félemelet
Telefon: 182-557
Izlésben vezet!

Pantomenth a kiváló magyar tea.
Kérje nagykereskedőjétől.
Forgalomba hozza: Pantodrog Magyar Gyógynövény rt.
IX., Ferenc krt. 35 154

100 képes kisebes receptkönyvet ingyen küldünk. Cím: VÁNCZA GYÁR Budapest, 10-es posta.
VÁNCZA sütőpor

Spolarich kávéházban
Farkas Jenő muzsikál Mindszenthy István énekel
GRILLBEN délutántól reggelig tánc Pittyo jaz.

GÁZAJTÓ
DEICHSEL
BUDAPEST XIII. VÁCI-ÚT 98. TEL.: 298-996.

Zudor János: Köszönjük Hazánk a Barosst!

Zudor János mondott ezután üdvözlő beszédet:

— Királyi Fenség! Mélyen tisztelt ünneplő közönség, kedves Baross-testvérek!

— A kolozsvári keresztény iparosok és gyáripárosok bensőséges üdvözletét hozom, üzenetét tolmácsolom:

Ki tudná megmondani, kinek nagyobb a fájdalma? Az édesanyáé-e, kinek kebleről rabolják el gyermekét, vagy a gyermeké, ki édesanya nélkül marad? Mindkettő fájdalma megmérhetetlen. A szerető édesanya szakadatlanul elrablott gyermekére gondol és anyai szeretetének csókönyösségével pillanatig sem szünik meg azon dolgozni, hogy őt ismét keblére zárhassa. A gyermek pedig befele sirja fájó könnyeit és szótlanul, de törhetetlen akarattal dolgozik, dolgozik, ha majdan eljő a boldog óra és ismét az édesanya szerető szárnyai alá kerülhet, megmutathassa, hogy ami tőle telt, ami tőle telhetett, mindent megtett.

— És eljött a boldog óra! (Nagy taps.)

— Az édesanya visszaszerezte elrablott gyermekét és ki tudná megmondani, kinek nagyobb a boldogsága ma, az anyáé vagy a gyermeké? Az édesanya dolgozott, nélkülözött, de visszaszerezte. És amire csak egy édesanya képes, szegénységében is ajándékokról gondoskodott gyermeke számára.

— E sok ajándék között egy igazgyöngy a Baross Szövetség, amely megmutatja nekünk a helyes utat, melyen haladnunk kell, megmutatja, hogy mit és hogyan tegyünk, s melylyel együtt haladni és munkálkodni őszinte vágyunk.

— Köszönjük neked, Hazánk, ezt az ajándékot, köszönjük, hogy szegénységedben is ily bőkezű vagy hozzánk és készen adtad nekünk e Szövetséget, amelynek immár mi is tagjai vagyunk.

— Mi megigérjük, hogy munkánkkal és magatartásunkkal méltóak igyekszünk lenni ehhez az ajándékhoz és erre a bizalomra, hogy kéz a kézben, váll váll mellett, együtt járhassuk közös utunkat a szebb jövő felé. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Barcy Gábor: Más ez a Magyarország . . .

Barczy Gábor felsőházi tag, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke üdvözölte ezután az uj fiókot:

— Királyi Fenség! Boldog vagyok, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara képviseletében üdvözölhetem a mai és legszebb napon. Amikor üdvözlöm a Kamara nevében a magyar gazdasági élet utolsó husz évében meghatalmasodott Baross Szövetségnek a fejét és üdvözlöm ennek a Szövetségnek legujabb hajtását, a kolozsvári Baross-fiókot, magam előtt látom még a nem is egészen két hónap előtt lezajló gyönyörű kolozsvári bevonulást, amely a magyar uralom visszaállitását jelentette. Amikor a magyar hadsereg bevonult kolozsvárra és a többi részekre, jelezte, hogy nemcsak visszaszerezte, de meg is fogja tartani Magyarországot. Ma pedig bevonult Kolozsvárra az, aminek Magyarország gazdasági visszaszerzése a feladata: a törhetetlen, egészséges, a tántorithatatlan magyar keresztény Baross-szellem. (Éljenzés. Taps.)

— Ha jól megfigyeljük, látjuk, és talán az itteni erdélyiek is észrevették, hogy az a Magyarország, amely most keblére öleli Erdélyt, nem az az ország, amelyről 22 évvel ezelőtt leszakitották. Nemcsak földrajzilag, de politikailag és gazdaságilag sem az, hanem egészen más üdvözli Erdélyt, mint amilyent annak idején elvesztettek.

— Ma egészséges, keresztény szellem fogadja keblére a visszatért gyermeket. Az iskolában azt tanultam, hogy: »Meghalt Mátyás király, oda az igazság!« Itt, Mátyás király városában állapitsuk meg, hogy az igazi Mátyás királyi szellem, az egészséges erdélyi szellem visszatért és vele együtt feltámadt az igazság is. (Nagy taps.)

— Nemcsak földrajzilag és politikailag, hanem gazdaságilag is és ez azt jelenti, hogy azoknak a kezébe kell adni a kereskedelmet és ipart — mint az elnök ur mondotta —, akik ezért éltek, haltak, akik érte dolgoznak a keresztény magyar jobb jövő érdekében. (Hosszantartó nagy taps.)

„Egységes magyar lelkiséget"

Balogh Gyula kormányfőtanácsos, a debreceni Baross Szövetség elnöke mondott üdvözletet ezután:

— A nagy magyar Alföld délibábos Hortobágya, a magyar szabadság, függetlenség és fajiság ősi fészkéből, Debrecenből hozom a tiszántuli és debreceni Baross Szervezet meleg üdvözletét az ujonnan alakult kolozsvári testvéreknek és a Nói Tábornak. (Éljen, éljen!) Boldog vagyok, hogy részt vehettem ezen az ünnepen, amely egyuttal a magyar kitartás ünnepe is. Magammal hoztam a debreceni ősi szellemet és én bizom benne, hogy ez az ősi szellem az erdélyi szellemmel és a kárpátaljai szellemmel egyesülve kiterjeli azt az egységes magyar lelkiséget, amelyre szükségünk van ez amelyet Kormányzó Urunk főfőméltósága is hangoztatott és amelyet, mint a magyar feltámadás leghelyesebb utját jelölt meg. Legközelebb Kolozsvára nem, mint végvárba, hanem már mint lüktető fővárosba térünk vissza. (Nagy éljenzés.)

Szentkirályi Ákos dr. kereskedelmi tanácsos az erdélyi származásu Baross-tagok nevében beszélt:

— Én azoknak az erdélyi testvéreknek forró üdvözletét tolmácsolom, akik a Baross Szövetségben otthont találva éltek a számüzetés nehéz éveit. Ezeknek a testvéreknek, amióta Erdély egy része felszabadult, egyik szeme nevet, a másik sir. Egyik nevet azért, mert van már szabad Erdély is. A másik sir, mert még oly sokan vannak, akik a felszabadulás boldog pillanatára várnak.

— A Baross Szövetség politikamentes légkőre igen alkalmas volt annak az erdélyi szellemnek a befogadására, amelynek két sarkalatos tulajdonsága van: a vállvetett munka és a hazaszeretet.

— A Baross Szövetség a történelmi, keresztény és gazdag Nagy-Magyarországért küzd. A küzdelem nehéz, mert az ellenség elszánt és ravasz s ha szembe támadják, fedezékeket keres és talál. De a Baross Szövetségnek megvannak a fegyverei és lángszórói, amelyekkel győzni fog. Fegyvere: a tisztességes munka és lángszórója: a minden fedezéket felperzselő izzó hazaszeretet.

— Kolozsvár, Mátyás király szülővárosa azért volt hajdan »kincses város«, mert dolgos és eszes iparosai és kereskedői voltak, akik céhekbe tömörülve segitették állandóan egymást. A felszabadult Kolozsvár keresztény kereskedői és iparosai valamennyien tömörüljenek most a Baross Szövetségbe, mert ha a Baross-eszmét követve, vállvetve és a hazát szeretve dolgoznak, Kolozsvár ismét »kincses város« lesz.

Ezt mindnyájan szivből kivánjuk.

Lehőcz József, a kolozsvári Baross-szervezet elnöke, az idő előrehaladottsága miatt csak néhány szót szólott:

— Egészen rövid leszek, kicsi a mondókám: Nekem kell bebizonyitani, hogy a Baross-szellem nevében Istennel dolgozunk a hazáért! Fogadom: Úgy lesz! (Nagy éljenzés.)

Ilovszky János országos elnök zárta be ezután a nagygyülést.

— Hálás szivvel köszönöm meg az összes felszólalóknak, a megjelent hölgyeknek és uraknak, hogy a mai gyönyörű ünnepséghez, ehhez a döntő állomáshoz a Baross Szövetség elérkezhetett, illetve, hogy azt lehetővé tették. Bejelentem, hogy innen egyenesen Mátyás király szobrához vonulunk, ahol letesszük a Baross Szövetség kék-fehér szalagos koszoruját, amelyre ez van írva: »A nagy magyar Mátyás királynak a nagy magyar birodalomért küldi a Baross Szövetség.«

Az országos elnök szavai után áhitatosan csendültek fel a felszabadult város Nemzeti Szinházának hatalmas csarnokában a Himnusz imédságos hangjai és az ezrek ajkáról szabadon szárnyalt: »Isten áldd meg a magyart, jó kedvvel bőséggel« . . .

Könny borította a szemeket, az öröm, a boldogság könnye . . . Hevesebben dobogtak a szivek a nagy magyar ünnep forró izzásában . . . Magyarok vagyunk, kolozsváriak! Szabad magyarok! . . . És boldogan kiálthatják az Isten, a magyarok Istene és a Haza szent nevét . . .

Igazságos Mátyás szobra előtt

A diszközgyülés közönsége ismét menetbe fejlődött: megindultak Kolozsvár nagy szülötte és büszkesége, Igazságos Mátyás király szobrához, hogy elhelyezzék a Baross Szövetség koszoruját a birodalomépitő nagy király emlékművének talapzatára.

Megismétlődött a reggeli nagy felvonulás. Kolozsvár lakossága büszke örömmel nézte a végeláthatatlan menetet, amely a turulmadaras kék-fehér Baross-lobogók nyomában hömpölygött Kolozsvár utcéin . . .

A Mátyás-szobor körül hatalmas, mintegy tizenötezer emberből álló tömeg gyürüzött. A zenekarok indulói mellett példás katonás rendben sorakozott fel a diszközgyülésről érkező sereg.

A Baross-vezetők az óriási emlékmű lábánál helyezkedtek el. A hangszórókon felhangzott vitéz Téglássy Béla dr. országgyülési képviselő beszéde:

— A Baross Szövetség keretén belül keresztény, magyar, törhetetlen hit jött be ide Kolozsvárra. Erős a mi hitünk, hogy nem éltünk hiába, méltók leszünk őseinkhez és akkor lesz nagyobb, szociálisabb kenyér, boldogabb, dicsőbb magyar feltámadás. (Nagy éljenzés.)

A képviselő ezután a szobor talapzatára letette a Baross Szövetség hatalmas koszoruját ezekkel a szavakkal:

— A nagy magyar birodalom királyának a nagy magyar birodalomért küzdő Baross Szövetség nevében . . .

Dübörgő éljenzés és taps fogadta a lelkes, mélyenjáró szavakat, majd felcsendültek az Erdélyi induló és a Szózat hangjai.

A nagygyülésen résztvevők és a budapesti monstre-küldöttség tagjai délben a Redoutban gyültek össze díszebédre.

Téglássy Béla ünnepi beszéde

— Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Most, amikor a kincses Kolozsvárott, Mátyás királynak, az Igazságosnak emlékére állitott emlékmű talapzatán állok, az Isten szabad ege alatt, szivem egész melegével köszöntöm az egybegyült ünneplő közönséget.

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ebben a pillanatban az én lelkemet különös érzések fogják el és hatják át. Elsősorban azért, mert több, mint egy évtized óta figyelemmel kisérem a Baross Szövetséknek azt az emberfeletti munkáját, amellyel egybe akarja kovácsolni a keresztény magyar nemzeti társadalmat, másodsorban azért, mert tele van az én lelkem gyönyörűséggel, hogy ujra szabad levegőben, szabad Erdélyországban lehetek, ahol ifjuságomat töltöttem el. Eszembe jutnak azok a szép diákkori éveim, amelyeket Székelyudvarhelyen töltöttem és eszembe jutnak azok az idők, amikor a székelyudvarhelyi római katolikus fögimnáziumban ezelőtt harmine évvel az érettségi vizsgálatot letettem.

Ennek az időnek el kellett következnie

— Ilyen körülmények között lehet-e csodálni, hogy az én lelkemet, szivemet különös érzések hatják át? Eszembe jutnak azok a szép idők, amikor a magyar tenger vize nyaldosta a partokat és nyelte el az északkkeleten és délen hulló csillagokat.

— Mi eljöttünk ma ünnepelni. Ünnep ez nekünk, mert a 22 éves megpróbáltatás után a csonkaországban élő magyarok az elszakitott Erdélyben élő magyar testvéreket ismét szeretettel keblükre ölelhetik. Az isteni gondviselés intézkedése volt, hogy 22 éves várakozás után elkövetkezett ez a pillanat. Huszonkét nehéz esztendő alatt egyetlen nap sem volt, hogy mi, a csonka hazában élő magyarok, ne a legnagyobb szeretettel gondoltunk volna az Erdélyben élő magyar testvéreinkre. Fanatikus hittel reméltük, tudtuk, hogy ennek az időnek el kell következni. Csak a kishitűek, kételkedők nem mertek hinni ebben a nagyszerű pillanatban, amely, ime, bekövetkezett. Élni fog a most viszszatérő magyarok lelkében a honszeretet, csorbitatlanul megmarad az a végtelen lángoló hazaszeretet, amely 22 évvel ezelőtt is áthatotta lelkűket. Minden ékesszólásnál szebben beszél az az óriási tömeg, amelyet a keresztény gondolat, a Baross-gondolat vonzott ide Mátyás király szobra elé.

— Azt, hogy ma mi itt lehetünk, elsősorban köszönjük az ország legfelsőbb urának, vitéz Horthy Miklós kormányző urunknak (Dörgő taps és éljenzés), de köszönjük Teleki Pál gróf miniszterelnök urnak és köszönjük annak az áldozatos népnek, ennek a megalkuvást nem ismerő erdélyi magyarságnak. Ez az erdélyi magyarság fanatikusan bízott a magyar feltámadásban és most a két testvér egymás kezét megfogva esküszik örök hűséget egymásnak.

Dobrovics Károly: *Kötelességünk, hogy ezt a kereskedőtársadalmat ismét gazdaggá tegyük!*

Dr. Vékás Lajos polgármester volt az első felszólaló az ünnepi fogadó nagygyülést és a koszorúzást követő társasébéden.

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Engedjék meg nekem, hogy ezen összejövetelünkön elsőnek említsem meg Kormányzó Urunknak, Horthy Miklósnak a nevét, aki Magyarországot romjaiból feltámasztotta és vitéz honvédségünk élén Magyarország nagy részét visszaszerezte és aki hivatva van arra, hogy Nagy-Magyarországot teljes egészében visszaállitsa. Poharamat emelem Kormányzó Urunkra és kiáltsunk rá háromszoros éljent! (Hosszas, lelkes éljenzés.)

Dobrovics Károly dr. min. tan mondotta a következő pohárköszöntőt:

— A magyarok a multban is igen jó kereskedők voltak, de nemcsak mint kereskedők, hanem mint a kultura terjesztői is kitüntek. Ma ennek a régi, hires kereskedő-városnak a fényei lekoptak, mert egy huszéves elnyomatás lekoptatott róla mindent. A mi kötelességünk, hogy ezt a kereskedőtársadalmat ismét gazdaggá tegyük, előségitsük a boldogulását, hogy vissza tudja állitani kulturájának régi fényét. Mert ha a kereskedők jómódúak, gazdagok, ezek minden téren szivesen és örömmel ápolják a tudományt, a művészetet és mindent, ami egy ősrégi városnak, mint Kolozsvárnak a fényét, hirnevét növelheti, előbbre viheti. Emelem poharamat Erdély jóléte és boldogulására. (Nagy taps.)

Vitéz Hertelendy Miklós huszárezredes, orsz. képviselő volt az ünnepi ebéd harmadik szónoka.

— Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mint régi huszártiszt, a régi 10. Mackensen huszárezred tagja szólalok fel itt. Tisztára dunántuli legényeimmel álltam szemben a limanovai csatatéren az ellenséggel és fel is tartóztattuk az orosz gőzhengert. Ott állam a világtörténelem határkövénél. Most eljöttem ide, hogy, mint somogymegyei képviselő, hitet tegyek a Baross-eszme mellett. (Nagy taps.)

Éljen a honvédség

— Kötelességemnek érzem, hogy ez alkalommal megemlékezzem arról a magyar hadseregről, amelynek ereje és ütőképessége lehetővé tette nagy olasz és német barátaink jóvoltából (Éljen Hitler! Éljen Ciano!) a bécsi határozatok akadálytalan végrehajtását és ezáltal azt is, hogy a mai szép ünnepségek részesei lehettünk. Mi sohasem mondtunk le Erdélyről, a régi határokról és ha ma a jelenlegi helyzettel meg kell elégednünk, mégis azt üzenjük tulmaradt testvéreinknek, hogy bizva bizzanak. Mert én bizok Magyarország feltámadásának órájában. Egy nemzet eleshet, de biztosan feltámad, ha mindig ébrentartja hitét és akaratát. Ez a nemzet minden áldozatot meghozott hadseregének a talpraállításáért, mert tudja, mert biztos abban, hogy a nemzet és a hadsereg osztatlan egysége Magyarországnak és egyetlen erős fundamentuma ujraépitésének, akár fegyverrel, akár gazdasági eszközökkel, akár az ipar vagy a kereskedelem terén is. De ma mindenki tagja ennek a hadseregnek és katonája ennek a gondolatnak és szivesen áláveti magát ennek a nemzeti fegyelemnek.

— Ez az uj hadsereg fényesen oldotta meg a reá váró feladatokat, közöttük a katonai közigazgatást is. Ezért a nemzet igaz szeretetét és háláját érdemelte ki és biztos zálogát nyujtotta a magyar jövendő sikeres megoldásának. (Éljenzés.) Meleg szeretettel és hálával köszöntöm tehát a mi hadseregünket, elsősorban annak körünkben jelenlévő tagjait és üritem poharamat a hadsereg további sikereire és arra az időre, amikor a boldogabb magyarok a megnövekedett Magyarországon élhetnek. (Nagy taps és éljenzés.)

Délután, amikor az asszonytábor ünnepsége is lezajlott, megindultak a csoportok a vasuti pályaudvar felé, ahonnan az ezertagu küldöttség a Baross-vonattal visszaindult az ország fővárosába. A pályaudvaron bensőségesen bucsuztatta Kolozsvár népe a fővárosi és anyaországbeli Baross-testvéreket és az elnökségnek külön is szerenádot adtak. A tárogató hangja szivbemarkolóan szólt a nemrég még idegen megszállókkal tiport pályaudvaron és az édesbus magyar nóta hangjai szabadon szálltak, szárnyaltak a szabad Kolozsvár magasságai felé.

A Baross-vonat délután 5 órakor indult vissza Budapestre utasaival, akik egy feledhetetlen nap gyönyörködtető emlékével tértek vissza, a kolozsvári nagy Baross-ünnep emlékével.

(Beszámoló Az asszonynapról a 9-ik oldalon.)

Ujból — 8 órás a munkaidő

A hivatalos lap pénteki száma kormányrendeletet közöl, amely az iparban, valamint a bányászatban és a kohászatban alkalmazottak munkaviszonyára vonatkozó egyes rendelkezések hatályának ideiglenes felfüggesztéséről szóló rendelkezések megszüntetéséről szól. A rendelet hatálybalépésétől kezdve a munkaidore vonatkozó rendelkezéseket ujból alkalmazni kell az iparban (kereskedelemben), valamint a bányászatban és kohászatban alkalmazott olyan munkavállalóknak a munkaviszonya tekintetében, akikre vonatkozóan az illetékes miniszter az emlitett rendelkezéseket hatályba léptette. Hasonlóképpen a rendelet hatálybalépésétől kezdve ujból alkalmazni kell az iparügyi miniszter két esztendővel ezelott megjelent rendelete alapján a fizetéses szabadság szabályozásáról szóló intézkedéseket.

Felten és Guilleaume
kábel-, sodrony- és sodronykötélgyár r.-t.
Budapest, XI., Budafoki-út 60
Tel.: 258-880 Tel.: 258-880

Zörgő Báby Menyasszonyi KELENGYE FOGALOM
BUDAPEST IV. DEÁK FERENC-UTCA 19. "ZÖRTEX" MÁRKA!

MÁRKÁS MINŐSÉGŰ HUSKÜLÖNLEGESSÉGEKKEL
Brauch
ALAPITTATOTT 1888.
KOLBÁSZÁRÚGYÁR R-T.
TÁPÉRTÉKET, ERŐT, EGÉSZSÉGET AD.

Végre itt van az 1941-es rádió szenzáció
Olcsó az addigi egykörös készülékkel majdnem azonos áron
Tökéletes szelektivitás, fedingmentes vétel
Szuper 6 körös 4 csöves világvevő egyszerűsített 2 gomb kezelés.
43V UNIVERZÁLIS kivitelben is kapható
PHILIPS RÁDIÓ
MINDEN ANTENNÁHOZ PHILIPS SZUPER
Bemutatja:
Rádió tangóharmonika és az összes hangszerek
Marnitz
József-krt. 37
Baross tagoknak árkedvezmény!

Alapitási év 1890.
HAUER REZSŐ
CUKRÁSZ
cukrászdája és csokoládégyára
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 49. sz.
Telefon: 142—504., 144—371.

Hatvani István: „Az eladás művészete"

Hogy az eladó a vevőkkel bánni tudjon, meg kell ismernie először önmagát. Igen fontos tehát az általános önismeret, az *én* megismerése, a vevőkre gyakorolt vonzóerő, a beszédmodor és a gesztus megismerése stb.

Az önmegismerés nehéz feladat, sok gátló körülménnyel kell megküzdenie annak, aki magát alaposan meg akarja ismerni.

Az önmegismerés legalkalmasabb eszköze az u. n. jellemlap, amely különböző jellemalkatok elemeit tartalmazza.

A jellemalkatok elemének megismerésére azért van szüksége az eladóknak, mert ahogyan a saját jellemalkatuk is sokféle tényezőből tevődik össze, ugyanúgy a vevők is sok és sokféle jellemalkatuak lehetnek.

A különböző jellemalkatok helyes felismerése segíti az eladót a vevők akaratának, érzelmének és értelmének irányításában és vezetésében. Ez az irányítás és vezetés olyan szellemi folyamat, amelyben két egymással ellentétes érdekű szellemi folyamat kapcsolódik egybe és amely végeredményben bizonyos cselekvéseket hoz létre a vevők elhatározásában. Az eladásban tehát két ellentétes érdekű szellemi folyamat halad párhuzamosan. Az egyik az eladók lelkében megy végbe. Ez a folyamat az eladni akarás folyamata, amelyet az-az elgondolás irányait, hogy a vevőkre az eladó kedvező hatást gyakoroljon, azaz a vevők szellemi folyamatait és az egész szellemi folyamatát befolyásolja, azt irányítsa és vezesse.

Ezt a folyamatot tehát *a cél gondolata* irányítja.

A másik folyamat, amely az előbbivel párhuzamosan halad ugyan, azonban vele teljesen ellentétes érdekű, a vevők lelkében megy végbe, az eladó hatása alatt áll és ennek hatása alatt indul meg és voltaképen nem más, *mint átélése az eladó egyéniségéből* kiáradó hatásoknak, akár akarati, akár érzelmi, akár pedig értelmi eredetűek is ezek, akár a háromnak összehatásai.

A vevő szempontjából tehát az eladás folyamata *olyan élmény* lett, hogy legyen, amelynek a lelkében hatásos nyoma marad és amely hatását nem veszti el a jövőben bekövetkezhető vásárlási elhatározásokra sem.

Összeült az első zsidómentes Kamara Pécsett

November 11-én tartotta első közgyűlését Pécsett az ország első *zsidómentes Kereskedelmi és Iparkamarája.* Ittült össze az első zsidómentes kamarai közgyűlés Magyarországon! *Kizáró az magyar emberek,* hogy *kizáróag keresztény elvek alapján tanácskozzanak a magyar ipar és a magyar kereskedelem sorskérdéseiről!*

Oly esemény ez, amelynek hire bizonyosan nagy örömet szerez minden igaz Baross-testvér számára. Egy esemény, amelynek bekövetkezése *nemregen még szinte hihetetlennek látszott és ma valóság.* Egy esemény, amely megérdemli, hogy utána gondolatokban elmélyedve álljunk meg egy percre:

Mi is történt Pécsett? ebben a szerény dunántuli városban? Mi hozta magával, hogy igy történt? — Nem a vak véletlen volt az oka ennek a sikernek! Nem egy paranesoló felsőség hatalma, de nem is szeszélyek lázas forradalma! *A polgári erények egyszerű, egyenes utja volt ez Pécsett.* A városban, ahol *nincs modern eszmezavar, de van élő kereszténység!* Ahol *nincsenek szélsőséges tüntetések, de van polgári öntudat és határozottság;* ahol nincsenek hangos állásfoglalások, de vannak komoly célkitűzések; ahol nem szaporodtak el felületes *diszgójok, de történelmi szellem hagyományaira épít ma is a kiskereskedő és iparos.* — Ahol *nem széthuzás* uralkodik a keresztények között, hanem már évek előtt *segitő és szilárd együttműködést hoztunk létre Szövetségünk és a Kamara között.* Ahol igen csendes, de céltudatos és kitartó munka folyik. Ahol nem forronganak ábrándok és képzelő remények, *de vannak eredmények!*

Feltűnést, nagy meglepetést keltett a közvéleményben, amikor *néhány éve Pécsett választottunk a Kamarában elsőnek órási keresztény többséget és adtunk Kamaránknak tiszta keresztény szellemü vezetőséget. Ekkor megszületett a zsidótörvényeket megelőzőleg az első Baross-Kamara!* Most pedig az elsők vagyunk, itt a Dél-Dunántulon, akik tapintatos, de határozott fellépéssel *megteremtettük hazánkban a nemcsak szellemében, de tagjaiban is százszázalékig zsidómentes Kereskedelmi és Iparkamarákat. Ezt jelentette a mai közgyülés!*

Még valamit jelent azonban: *uj igéretet.* Mert ez a mai állomás nem a cél volt, hanem csak ut. Út, amelyet sok akadály között is törnünk, épitenünk kellett előre, hogy tovább haladhassunk a cél felé. Ma ujra tudja és megfogadja minden Baross-tag, hogy megerősödve hittel és akarattal dolgozik tovább a célért: *a lélekben keresztény és igig-vérig magyar gazdasági életért!*

Mattyasovszky Zsolnay Miklós

A B. N. T. karácsonyi ajándékkiállitása

A Baross Női Tábor *Anna* főhercegasszony legmagasabb védnöksége mellett karácsonyi kiállitást rendez, amelyen Erdély népművészeti remekei vonultatja fel és bemutatja Baross Gábor erdélyi relikviáit is.

A kiállitás — november 8-ától december 25-ig minden nap d. e. 12—1½-ig és d. u. 5—8-ig van nyitva és hetenként háromszor hétfőn, pénteken és vasárnap a legszebb müsorszámokban gyönyörködhetik a közönség. Minden alkalommal egy-egy Baross-szabó mutatja be néhány modelljét.

November 18-án este fél hétkor kezdődő megnyitó ünnepségen egy lelkes magyar asszony, *Tiszamarti* Antalné hozza fel Soltvadkertről 50 legszebb ruháját, hogy a saját álmai és tervei szerint készült ruharemekeket bemutassa asszonytársainak. A müsoros estek során lesz Erdélyiest, gyakorlati karácsonyi ajándéktanácsadás, bolgár est — kizárólag bolgár művészek közreműködésével, —, beszámoló a magyar asszonyok munkájáról a falusi gyermekekért, melyet *Feszty* Masa tart, aki tavaly éppen a Baross Női Tábor müsoros estjén ismertette először ezt az uj munkát. Végül rendeznek ismét karácsonyfaversenyt, ahol a magyar vidék karácsonyfáiban fogunk gyönyörködhetni.

Nemcsak a magyar vidékeket ismerteti meg tehát a főváros asszonyaival a Baross Női Tábor, hanem elhozza a Baross-palota karácsonyi hangulatába a vidék karácsonyfáinak kis gyertyáit, legendás szépségeit is. Vendégeket minden alkalommal szivesen látnak.

Fratelli Deisinger
kávé, tea különlegességgel vezetnek
IV., Ferenciek-tere 1. — II., Margit körut 38 b
XI., Horthy Miklós ut 41. szám

Kábelgyár R. T.
Budapest, XI., Fehérvári-ut 120.
Kábelek, szigetelőcsövek
***Futurit*-cikkek**
női divatgombok, huzózárak stb

Baross-vidék hirei

A Baross Szövetség pécsi fiókja vasárnap tartotta otthonavatását. Nagy esemény volt ez a fiók életében, mert olyan megfelelő helyiséghez jutott, amelyet nemcsak hivatalos ügyek lebonyolitására használhat, hanem a klubéletre is alkalmas. Az uj otthon a Korzó Kávéház fölött, a Kereskedők Testületének régi helyiségében van, két részre osztva. Az egyik részben a fióknak lesz intéző helyisége, a másikban pedig a Baross Női Tábor jut otthonhoz. A felavató beszédet *Szilléry* Péter dr. kir. közjegyző, kormányfőtanácsos mondotta.

A zalaegerszegi Baross Női Tábor november 13-án este a Baross-székházban gyűlést tartott, amelynek keretében **Pesthy** Pál dr. tartott előadást. A BNT. németnyelvű tanfolyamának előadásait kedden, csütörtökön és pénteken tartják. November 17-én, vasárnap délután a BNT. családias összejövetelt rendez, míg november 18-án délután megnyitják a kötőtanfolyamot.

A pápai Baross Szövetség vasárnap este sikerült felvidéki estet rendezett, utána családias összejövetel volt. **Csekő** Árpád november 17-én kezdi meg előadásorozatát.

A győri B. Sz. választmányi ülést tartott amelyen kimondották, hogy **összeférhetetlen a Baross-eszmével, hogy valaki egyszerre a Baross Szövetségnek és a Lloyd Testületnek is tagja legyen.** Kimondották, hogy csatlakoznak a nagykanizsai csoport inditványához: **feltünően és kötelezően meg kell jelölni a zsidó üzleteket.**

A nagykanizsai Baross-kerület választmányi ülésén elhatározták, hogy Kárpátalja és Erdély visszaszerzésénél résztvett nagykanizsai honvédbajtársak részére november 16-án szeretetvendégséget rendeznek.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT MŰVEK
VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Igazgatóság és központi irodák: Budapest, VI., Teréz-körut 36.
Telefon: 120—739
Kábel- és Gépgyár: Budapest, X., Gyömrői-út 128.
Gyártmányok: *Generátorok, átalakitók, kapcsolótáblák, kapcsolók, olajkapcsolók, expanziókapcsolók, szakaszkapcsolók, motorok, inditók, motorvédőkapcsolók, transzformátorok.*
Szerelési anyagok, falikapcsolók, lámpatestek, számlálók, villamos hajtásu szerszámok és szerszámgépek, kézi- és asztali fúrógépek, mindenféle szerszámgépek.
Villamos hajtási szivattyuk, viz-, olaj- és légszivattyuk, kompresszorok, szivólég-szállitóberendezések.
Hepesztőberendezések, pont- és varrathegesztőgépek a hozzávaló segédberendezésekkel.
Erős- és gyengeáramu kábelek és vezetékek, ólomkábelek, külső és belső elhelyezésre való mindenféle vezetékek, földkábelek, folyami- és tengeri kábelek. Erős- és gyengeáramu szigetelt vezetékek, dynamóhuzalok, kapcsolóhuzalok. Réz-, bronz-aluminium- és acélaluminium vezetékek.
Erősáramu kábelek szerelvényei karmantyuk, végelzárók, kitöltőanyaggal, vagy anélkül, kábelszekrények stb.

A józsefvárosi konyha-mühelytől a szentistvánvárosi palotáig

Huszonegy esztendővel ezelőtt a Józsefváros egyik földszinti konyha-lakásában kezdte meg a pályafutását egy törekvő fiatalember: **Goy** András. Irógépeket javitott és szerelt át. Három és fél esztendei katonai szolgálat után kezdte meg önálló működését, amelyhez szerszám is alig állt rendelkezésére. A szorgalmas munka azonban lassan, de biztosan meghozta az eredményt.

1919. őszén egy barátjával, **Kovalszky** Istvánnal társult és megszerezte a konyhához tartozó egyetlen szobát is. Most már ennek egyik felében rendezték be a műhelyt. Szorgalmasan dolgoztak és ennek következménye volt, hogy 1921. tavaszán már a Vas-utca 15. számú házban egy 30 négyzetméter nagyságu, egynyílásos utcai helyiséget tudtak bérelni az üzlet és a műhely céljaira.

Nemcsak helyiségük volt már, de saját telefonjuk is és lassan személyzetük létszáma is 8—10 főre szaporodott. Az uj helyiség kicsi lett. Sokáig tartott, amig igényeiknek és anyagi erőiknek megfelelő jó helyiséget találtak. Közel hat esztendeig dolgoztak itt, hogy végre 1927-ben átköltözhettek a József körut 31. számu üzlethelyiségbe, amelynek már középen nagy kirakata és két kijárata volt...

Itt már külön rész volt berendezve irodának. Itt kezdődött meg a vállalat erős fejlődése. A személyzet 18—22 főre ugrott. Ebben a helyiségben kezdték meg az amerikai importgépek feldolgozását igazi amerikai tempóban, de magyar minőségben. Hajnaltól éjfélig dolgoztak és a főnökök csak ekkor bucsuzhattak el a munkapadtól...

1930. novemberében a Nádor-utca egyik előkelő üzlethelyiségét bérelték ki és a modern, központi fütéses, többrészes helyiségben a munka ujból megsokszorozódott. Az amerikai gépimport nagyméretűvé vált és mielőtt még a devizakorlátozások bekövetkezték volna, elnyerték egy német gyár képviseletét is. 1933-ban megkapták a Wanderer-gyár képviseletét is.

A látogató örömmel nyit be a Nádor-utcai modern, szép üzlethelyiségbe, amelyben csak ugy, mint a vállalat összes helyiségében, a zöld szin, a remény szine dominál. Mögötte barátságos kis helyiség, az egyik főnök, **Kovalszky** István szobája. Az iroda a lehető legkorszerűbb, gépesitve van teljesen. Gépen számláznak, gépen könyvelnek, gépen végeznek el jóformán minden munkát. **Goy** András szobája már az üzletfelek fogadására van berendezve, tapétás ajtókkal. Izlésesen, szépen berendezett helyiségek, ahol élvezet a munka.

A kivülről kis üzlethelyiségnek látszó vállalat helyiségei csaknem az egész épület földszintjét elfoglalják. A belső traktusban vannak a műhelyek. Az amerikai és német nagy gyárak megcsodálhatják ezeket a műhelyeket. A munkaasztalok kényelmesek, saját találmányu, modern lámpával van mindegyik felszerelve. A műhelyek padlózatát linóleummal borították, a mellékhelyiségek pedig csempézve vannak. Minden ragyog a tisztaságtól, mintha nem is műhelyben járna az ember.

Az alkatrész-raktár nagy büszkesége a vállalatnak: százezerszámra van elraktározva az ötletesen elrendezett fiókokban az irógépalkatrész, mert itt a megrongálódott alkatrészeket nem javitják, hanem cserélik. Ez a gazdaságos megoldás, mert munkát takarítanak meg vele. A munkások, tisztviselők egyaránt örömmel, szivesen dolgoznak, mert amint a fizetési listából látjuk, jól vannak megfizetve és ezekben a ragyogó, egészséges műhelyekben valóban öröm a munka.

A betonozott pincében végeláthatatlan utcákban polcokon sorakoznak fel a különböző iroda-gépek. Nem kevesebb, mint 3000 irógépet és irodagépet tart raktáron a vállalat.

Reggelenkint négy Wanderer autó és két Wanderer motorkerékpár indul utnak, hogy kiszolgálja a vevőket és a megrendelőket...

A vállalat most ujból terjeszkedik. Az emeleti helyiségeket bérelték ki és alakitják át, hogy egy hónap mulva még tágasabb helyiségben folytathassák a munkát, amely a józsefvárosi kiskonyhából a szentistvánvárosi palotáig vezetett. Igazi, becsületes, magyar keresztény munka!...

Nagyfontosságu szociális adókedvezmények

Irta: Hegedüs Sándor központi titkár

A pénzügyminiszter most megjelent 138.900.940—VII. számu rendeletében szabályozza a házadó kivetés módozatait és az ezek során kapható mentességeket és kedvezményeket. Nagyjelentőségü ez a rendelet nemcsak az egyes háztulajdonosokra, de a Baross Szövetség közelebbrol is érdekló iparos- és kereskedőtársadalomra nézve is, mert a rendelet értelmében az *ipartestü e i helyiségek bizonyos feltételek mellett szinten adómentességben részesülnek.*

Éppen a rendelet nagy fontossága és nagy terjedelme miatt *három cikkben sorozatosan foglalkozunk majd vele,* a mai *első cikkünk az az ipartestületek mentességével,* második cikkünk a háztulajdonosokat érdekló kedvezményekkel, harmadik cikkünk pedig a kivetés módozataival és a jogorvoslati részt oleli fel.

A különféle kulturális és hazafias célt szolgáló egyesületek, vagy testületek és igy ezek között az *ipartestületek* tulajdonában levő épületekben azok a helyiségek, melyeket ezek az egyesületek vagy intézmények kizárólag hivatalos célra használnak — *állandóan mentesek a házadó alól.* — Előfeltétele tehát az adómentességnek, hogy az épület, melyben a szóbanlevő helyiségek vannak — a testület vagy intézmény tulajdona legyen és kizárólag a testület, vagy intézmény gazgatására és rendeltetésének megfelelő céljaira használják. Ha ezekben az épületekben alkalmazottaknak lakása is van — *az az épületrész,* amely lakásul szolgál, nem lehet adómentes.

Az olyan épület, vagy épületrész, melyet vallási, közművelődési, közoktatási, közegészségügyi, vagy közjóléti célra, a kötelező leventekiképzés, levente-otthon, illetőleg a m. kir. honvédség felügyelete alatt álló lövészcsoport céljaira ingyenesen engednek át — *az ingyenes átengedés tartamára mentes a házadó és összes járulékai alól* — feltéve, hogy az emlitett célokra szolgáló használat alapján az épület, épületrész használóját is megilletné az állandó adómentesség, abban az esetben, ha az épület (épületrész) saját tulajdonában volna. Ha az ilyen épületért a használat ellenében az a vallásos, kulturális vagy hazafias egyesület a szorosan vett karbantartási költségeket és a köztartozásokat magára vállalja, vagy ha az elbirtoklás tényét megakadályozandó a tulajdonjog (urjog) elismerése fejében évente nem több, mint 20.— pengőt fizet ellenszolgáltatásképen, ez a körülmény nem befolyásolja a testületnek mint háztulajdonosnak az adómentességhez való jogát.

Kormányzatunk nagy szociális érzéséről tesz tanubizonyságot ez az intézkedés, mert a multban csak akkor illette meg ezeket az épületeket házadómentesség, ha az épület használója és tulajdonosa egy személy volt. Mégis bizonyos kikötéseket kellett tenni a kormányhatóságnak, melyeknek együttesen kell meglenniük ahhoz, hogy az állandó adómentesség megállapitható legyen. Az első feltétel, hogy az épület (épületrész) átengedése a fent ismertelett szolgáltatásokon kivül teljesen dijtalanul történjék, vagyis az épület tulajdonosa az épület használatáért sem bért, sem természetbeni szolgáltatásokat nem követelhet. Nem követelhet a tulajdonos nagyobb arányu átalakitásokat, vagy beruházásokat, vagy o'yan uj épitmények létesitését, melyek az ingyenes használat megszünte után ellenszolgáltatás nélkül mennek át a tulajdonos birtokába, de ilyet az épület használója önként sem vállhat, mert akkor a használatot már nem tekintik ingyenesnek. Ugyanis a közterhekből is csak annyit vállalhat magára az épület (épületrész) használója a tulajdonos közterheiből, amennyit az általa használt épület, vagy épületrész közterhei kitesznek. Itt látszolag ellentmondás van a rendeletben, mert egyrészt a fenti esetekben adómentesség illeti az igy használt épületeket vagy épületrészeket, mégis azt mondja később a rendelet, hogy az épület használója átvállalhatja az általa használt épület közterheit és ez nem számit hasznon bérnek. Ilyen közterhek alatt érteni kell pl. az épület (épületrész) tüz és betörés elleni biztositási diját, viz, vagy gáz, vagy villanyvilágitás, fütés stb. terheit.

Az állandó házadómentesség második feltétele, hogy az épület a fentebb már részletezett vallásos, kulturális vagy hazafias célt szolgáló egyesületek részére engedjék át ingyenesen.

Az állandó adómentesség különös kedvezményét élvezi a magánszemély is, aki például a kötelező levente- vagy lövész-kiképzés céljára megfelelő helyiséget dijtalanul bocsát a katonai parancsnokság rendelkezésére, vagy ilyet a saját költségén létesit és tart fenn.

Az állandó házadómentesség harmadik feltétele az, hogy az épületet olyan célra használják, amely célra való használat alapján az épület használóját abban az esetben is megilletné az állandó házadómentesség, ha az épület saját tulajdona volna.

KÖLBL AGOST
(Alapitlatott az 1830-as években.)
• CÉGT. FORSTNER KAROLY •
textiláruagykereskedő
F. M. HAMMERSCHMIDT, DORNBIRN-WIEN
szövött pamutáruk
NORBERT LANGER & SÖHNE, DEUTSCH-LIEBAU ÉS WIEN
lenvászon, asztalnemű és pamutáruk
GUSTAV WINKLER K. G., BERLIN-LAUBAN
zsebkendők
vezérképviseletei és raktárai
Budapest, V., Vilmos császár ut 16

Stühmer
ZIZI
az igazi

A KOLOZSVÁRI BAROSS-ÜNNEP...

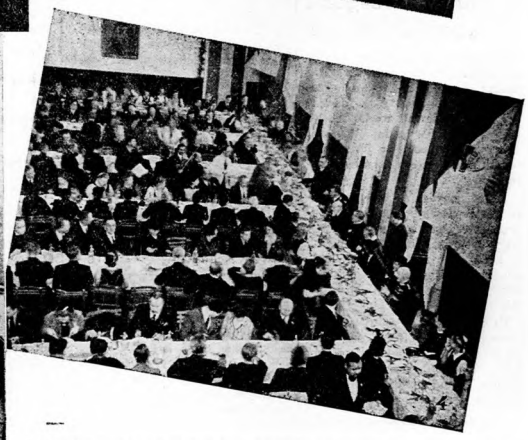

Vitéz József Ferenc főherceg és Ilovszky János országy. képviselő, országos Baross-elnök vezetésével ezerlagú küldöttség vett részt a kolozsvári Baross Szövetség ünnepi avató közgyülésén. 1. A díszülés elnöksége. 2. Baross-asszonyok Mátyás király szobra előtt. 3. Debrevics Károly min. tan., Kádas Károly államtitkár, Ilovszky János és vitéz József Ferenc főherceg szemléje a menet felett. 4. A bankett közönsége. 5. Baross-zászlók ígazságos Mátyás emlékművénél. 6. Fogadtatás és üdvözlés a kolozsvári pályaudvaron. 7. Felfejlődik a tömeg a Nemzeti Színháznál. 8. Tízezrek a Mátyás-szobor előtt. 9. v. Téglássy Béla ünnepi beszédet mond. 10. Baross-menetoszlop Kolozsvár utcáin.

Nem hozunk be külföldi bort

Az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el, hogy a kormány engedélyezte volna 500.000 hektoliter bor vámmentes behozatalát. Az 1940. évi katasztrofális bortermés következtében minden illetékes tényező egyetértett abban, hogy a nehéz helyzetbe került szőlősgazdákat meg kell segíteni. Ezzel kapcsolatban merült fel az a gondolat, hogy külföldről nagyobbmennyiségű bort hoznak be vámmentesen s azt a belföldön kialakult árakon hozzák forgalomba. A külföldi és belföldi borár közötti árkülönbözet képezte volna alapját annak a sokmilliót igenylő hitelmüveletnek, amely a gazdák megsegítésére szükséges.

Most azonban a kormány elejtette ezt a tervet és így nem került sor külföldi bor behozatalára.

Elutasító végzést kapott Ungmegye

Az ungmegyei kisgyülés az őszeres és zsibárus iparengedélyek számának megállapításáról szóló szabályrendeletet még 1939. december hó 22-én tartott rendes féléves közgyülésen letárgyalta, elfogadta. Ezen szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjesztette a miniszterium hoz.

A jóváhagyást a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter megtagadta és utasította a vármegyét, hogy terjesszen külön a zsibárus és külön az őszeres iparengedélyek számát megállapító szabályrendeletet a törvényhatósági bizottság elé.

Ez megtörtént és az uj szabályrendelet az évről-évre kiadható zsibárus iparengedélyek számát 8-ban állapította meg, egyben eltiltotta a zsidó zsibárusok működését a vármegye területén.

Város — üvegből és betonból

A fűszer- és csemegekereskedő sokszor nem is tudja, mit árul. A rengeteg árucikk tömkelegében a komoly gyakorlati szakember is gyakran tájékozatlanul áll, hogy egy-egy áru milyen alkatrészekből, anyagokból készül, mi jelenti benne az értéket és a nivót. Ebből a szempontból volt igen tanulságos az a gyárlátogatás, amelyet a Baross-tagok egy csoportja tett a Hazai Likőr-, Rum- és Szeszárugyár Forgách-utcai telepén. A hatalmas gyárudvaron millhós érték áll: a gyártáshoz használt tiszta szesszel telt vashordók. Ezekből kerül az alapanyag az épület különböző részeiben lévő nagy desztilláló-gépekbe, amelyekben a legkülönbözőbb likőröket és pálinkákat készítik. Sokszor 30—40-féle fűszer, gyógyfű, aszalt gyümölcs, sőt rózsaszirom hozzáadásával.

Rajniss cégvezető vezetésével bejárjuk a pincét: egész földalatti város, amelynek épületei: többszáz beton-, üveg- és fahordó. Bennük érik a nemes anyagokból készült likőr, konyak és pálinka. A pompás laboratóriumban bepillantást nyerünk, hogy milyen anyagokból készül a kitűnő ital. Van itt friss szentjános kenyér, fahéj, vanilia, a legkülönfélebb drága fűszerek, hazai és egzotikus gyümölcsök, rózsaolaj, amelynek művészi keverésétől függ az ital zamata, minősége, értéke. Minden természetes, elsőrendű anyag, a raktárak nagysága pedig biztosíték arra, hogy érett áru — a barack krémlikőr, a sherry brandy, a Triple Sec, a narancs-likőr, az angol mintára készült wisky, gin — kerül a piacra. A padlásokon kárpátaljai borókabogyó szárad, de jön már az erdélyi boróka is, hogy beálljon a »Jumperus« nyersanyagai közé.

A gyárban mindenütt rend, tisztaság. A munkások fehér köpenyben dolgoznak. Ime, így készül a márkás Hazai likőr és pálinka.

Füszerkereskedőket érdekli

Közli: Lénárt László sz. o. titkár

A budapesti cukorkiskereskedőül való kijelölésre a szakosztály kérvényürlapokat csináltatott, amelyeket a szakosztály hivatalos óráján: 6—8-ig 60 fillérért a szakosztály titkáránál lehet kapni vagy levelezőlapon igényelni.

A szakosztály a kijelölés megyorsítására a tagdijhátralékba nem lévő tagok kérvényét igazolással kivánja ellátni, amiért kivánatos az ürlapokért eljönni és egyuttal a tagdijnyugtákat elhozni.

A szakosztály hivatalos órája a közbejött akadályok miatt megváltozott; így nem pénteken este, hanem *kedden* este 6—8-ig lesz.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa engedélyt adott a konzervgyáraknak, hogy a főzelékek és gyümöleskonzervek nettó eladási árát a következőképpen emelhetik fel:

spárga, vajbab, zöldborsó, paradicsomos káposzta, frankfurti káposzta és egyéb zöldség és főzelékfélék 17%, paradicsompüré, lecsó, paradicsomba eltett tölteni való paprika 23%, szilvaiz 60%, vegyesíz 33%.

A bruttó kereskedői haszonkules megállapításáig a jelenleg fennálló eladási árakat — szilvaiz kivételével — legfeljebb a jövő árakban érvényesitett értöbblet összegével lehet felemelni. A szilvaiz jelenleg fennálló eladási árát pedig a gyári árakban érvényesitett értöbblet összegén felül az eddigi összegszerü bruttó haszon 30%-ával lehet felemelni. A gyári árak csökkenése esetén kötelesek a viszonteladók is az eladási áraikat módositani.

Azok a kiskereskedők, akik petróleum-kiskereskedői kijelölésüket **még nem kapták meg**, de petróleum-mennyiségük már elfogyott, addig, amig a kijelölésük meg nem jön, szükséges, hogy anyagigénylést kérjenek. Ezt az igénylésüket levelezőlapon a Petróleum Anyaggazdálkodási Hivatalhoz (Budapest, V., Honvéd u. 22. sz.) kell bejelenteniök. A Hivatal által kiállitott szelvény ellenében szolgálja ki a petróleumot a nagykereskedő.

A cukorkiskereskedők kijelölése

A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a törvényhatóságok december 15-ig jelöljék ki azokat a kiskereskedőket, akik cukornak közvetlenül a fogyasztók részére való árusításával foglalkozhatnak. A miniszteri rendelkezés értelmében a polgármester intézkedett, hogy azok a megfelelő iparigazolvánnyal rendelkező kiskereskedők, akik december 15. után cukor árusításával foglalkozni akarnak, 1940. november 23-ig kérvényt tartoznak benyujtani a polgármesterhez czimezve. A kérvényeket felszerelve a szükséges okmányokkal, az illetékes kerületi elöljáróinál kell benyujtani. A kérvényhez csatolni kell egy nyilatkozatot, amelyben a folyamodó a büntetőjogi következmények terhe alatt kijelenti, hogy zsidónak tekintendő-e, vagy sem. Közli végül a polgármester, hogy a budapesti cukorkiskereskedőket a kerületi elöljárók előterjesztése alapján egyenkint fogja kijelölni. Azok a kiskereskedők, akik jelenleg cukor árusításával foglalkoznak, de kérvényt nem nyujtottak be, vagy pedig a polgármesternek a kijelölésre vona kozó határozatát 1940. december 21-ig nem kapják kézhez, cukorárusitással csak 1941. január 14-ig foglalkozhatnak. Eddig az időpontig tartoznak tehát a terhükre irt cukormennyiséggel az Élelmiszerjegy Központban elszámolni. 1940. december 21-én tul azok a kiskereskedők, akiket a polgármester nem jelölt ki cukorárusitásra, cukorjegyük elszámolása alkalmával ujabb vásárlási utalványt az Élelmiszerjegy Központtól nem kaphatnak.

Keres Állást Kap

Füszerestanoncnak ajánlkozik 14 éves középiskolát végzett fiu. Érdeklődés a titkárságnál.

30 éves, nőtlen fényképész elhelyezkedést keres. (58.)

39 éves, nős, vendéglő, kávéház és szálloda szakmában 20 éves gyakorlattal, keresk. érettségivel rendelkező férfi állást keres. (49.)

Levelezéshez és egyéb irodai munkához német nyelvben perfekt, magyar-német gyors- és gépiróñőt keres nagyvállalat. (70.)

Órás és látszerész segéd, lakáson és ellátáson kivül kb. havi 100.— P. fizetéssel felvétetik. (46.)

Női divatterembe keresztény leányt tanulónak felvesz Varga. Reáltanoda u. 14. (62.)

Miélőbbi belépésre, vasszakmában jártas, utazó fix fizetéssel és magyar-német gyors-gépiróñő felvétetik. (55.)

MINDENKIT ÉRDEKEL!

A földmüvelésügyi min. 185.500. sz. r. a tűzifaellátás biztositásáról kiadott korábbi rendelet módositásáról.

A minisztérium 7880. sz. r. a viszszacsatolt keleti és erdélyi területen a közoktatásügyi igazgatás megállapitásáról.

A minisztérium 7960. sz. r. a viszszatért kárpátaljai területen a mezőgazdasági érdekképviseletek megállapitásáról.

A honvédelmi miniszter 51.340/eln. 7. k. sz. r. Erdély vasutilag elvágott részébe irányuló szállitásokról.

Az iparügyi miniszter 53.200. sz. r. egyes használatban nem lévő vastárgyak bejelentéséről.

Az iparügyi miniszter 53.300. sz. r. a zsákok forgalmának és felhasználásának korlátozásáról.

Az iparügyi miniszter 53.400. sz. r. a tanszerződés kötésének és a segédi vizsgálat tartásának idejéről. (B. K. nov. 10.)

A minisztérium 7980. sz. r. a visszacsatolt keleti és erdélyi területeken a polgári büntetőbiráskodás megkezdéséről.

A minisztérium 8040. sz. r. a vámtaríffáról szóló 1924:XXI. t. c. 2. paragrafusa alapján tett intézkedésről.

A földmüvelésügyi min. 98.960. sz. r. a kábitási kötelezettségre vonatkozó állategészségügyi szabályoknak Kárpátaljára kiterjesztéséről. (B. K. nov. 12.)

A pénzügyminiszter 159.000 sz. hirdetménye a m. kir. dohányjövedék részére az 1940. évben termelt dohánylevelek átvételénél irányadó általános és osztályozási szabályokról és a dohánylevelek beváltási áráról. (B. K. nov. 14.)

Árkormánybiztosság

14.155/I. sz. r. a külföldről behozott uj irógépek legmagasabb fogyasztói és viszonteladói árának megállapitásáról.

23.800. sz. r. a fáradtolajok árának megállapitásáról.

29.100. sz. r. a hasitott sertés legmagasabb árának megállapitásáról.

30.411. sz. r. a burgonya legmagasabb termelői árát megállapító rendelkezés végrehajtásáról. (B. K. nov. 10.)

Vásárok engedélyezése a visszacsatolt területeken

A belügyminiszter rendeletet adott ki a visszacsatolt területeken az országos, havi és heti vásároknak átmenetes szabályozása tárgyában. Ezekre a területekre azok a jogszabályok és jogositványok, amelyek 1938. november 2-án, illetve 1939. március 16-án hatályban voltak, 1941. junius 30-ig érvényben maradnak. A visszacsatolt területeken 1941. julius 1-től kezdve csak olyan vásárt szabad tartani, amelynek tekintetében a királyi adóamányon alapuló vásárjogot a miniszter a jelen rendelet alapján elismerte, vagy amelynek tartására a miniszter a jelen rendelet hatálybalépése után engedélyt adott.

Hirdetmény

Szabó Pál budapesti VIII. ker. Szigetvár u. 18 sz. alatti lakost, mint az Egyesült Tejkereskedelmi r. t. felelős üzemvezetőjét savtompitott és vizzel hamisitott tej forgalombahozataláért az 1895. évi 46. t.-c. 3. §. c. pontja alapján *2 napi elzárással, 100 pengő pénzbüntetéssel,* behajthatatlanság esetén 5 napi elzárással büntette, valamint a felmerült 161 pengő eljárási dij megfizetésére kötelezte és elrendelte a jogerős itélet egyszeri közzétételét.

IV. ker. elöljáró.

OTI közgyülés: november 17

Az Országos Társadalombiztositó Intézet november 17-én tartja ezévi rendes közgyülését.

Havi 160 vagón papirhulladék

November elsejétől kezdve Budapesten a papirhulladék gyüjtése házról-házra történik és ezáltal az eddig elkallódásra itélt legkisebb mennyiségek is megmenthetők, illetve összegyüjthetők. A papirhulladék gyüjtése különben napról-napra eredményesebb, mert amig kezdetben havonként legfeljebb 60 vagón papirhulladék gyült össze, ma már havi 160 vagónnál tartanak, ami a gyárak nyersanyaggal való ellátását lényegesen megkönnyiti. Vidéken is eredményesen folyik a papirhulladék gyüjtése.

A helypénzfizetés uj rendszere

A vásári és piaci helypénzek átalányösszegben fizetése, amely az eddig állandóan követett gyakorlattal szemben a helypénzfizetés terén egészen uj rendszer bevezetését jelentené, nem engedhető meg. Eltekintve ugyanis attól, hogy az átalányozási rendszernek olyan módon kellene felépitve lennie, hogy az minden érdekeltnek a rendelkezésére álljon, s az csak a díjbeszedés egyszerüsitését és a kezelés megkönnyitését, nem pedig az árusok egy részének megkülönböztetését s igy előnyben részesitését is jelentse, ez a rendszer az emlitett díjak kezelését csak látszólag tenné könnyebbé, minthogy az esetenként megjelenő árusoktól e díjakat továbbra is esetenként kellene beszedni.

A helybeleknek a napipiacokon megjelenése megkönnyitésének céljából módjában áll a községnek, a helypénzdijszabályzat megfelelő módositásával, továbbá a helybeliekre és nem helybeliekre egyaránt kiterjedő hatállyal, a napipiacokra, esetleg hetivásárokra is, akár az országos vásárokról eltérő alacsonyabb dijtételeket megállapitani, akár pedig általános helypénzmentességet engedélyezni.

HOFER műszaki, olaj és villamossági kft.
Budapest, VII., Király-u. 55
Telefon: 228-289
Szállitja az összes műszaki szükségleti cikkeket 248

Lehötz József, a kolozsvári fiók elnöke a Baross-munkáról

Széchenyi István mondotta: »Egyesült erővel iparkodjunk azon, hogy Magyarországon egy ember se legyen kenyér és ruházat nélkül, fedél és szakismeretek nélkül és az erkölcsi müveltséget senki se nélkülözze.«

A nagy magyar államférfi e tanitását igyekezett is megvalósitani a liberalizmus, amely valóban hatalmas alkotásokkal kezdte el uralmát. Felszabadította a jobbágyokat, megnyitotta a lehetőségeket az egyéni érvényesülés számára és biztosította a gazdasági szabad versenyt. Mindenben és mindenütt korlátlan szabadságot hirdetett olyannyira, hogy a végén még a középkori rabszolgasorsnál is szerencsétlenebb helyzetbe hozta a gazdaságilag gyengébbeket, a keresztény elemet, melyet valósággal kizárt, elriasztott a gazdasági vérkeringésből.

Károlyi Sándor a nyolcvanas években felismerve a gyengeség veszélyét, meginditotta a szövetkezeti mozgalmat, de ez a nagy szociálpolitikai intézmény nem oldotta meg a keresztény társadalmi réteg gazdasági elhelyezkedése kérdését.

A világháború megelőző években Magyarország kereskedelmileg és iparilag az elsők között állott a világon. A fény és csillogás azonban csak csalóka volt, mert igazolta, ugyan a gazdasági és ipari fejlettséget, bizonyitotta, hogy a Duna mentén is hatalmas vérkeringésben járja utját az áru és a munka gyümölcse, a pénz, azt azonban elhallgatta, hogy az ipar és kereskedelem, sajnos, nem magyar. Nem magyar, mert a magyar iparosnak és a magyar kereskedőnek, kevés kivétellel, nem volt megfelelő tőkéje és ennélfogva nem volt hitele sem.

Ellenfeleink azt mondották: a magyar nem kereskedő- és nem iparoselem, de még kisérletet sem tettek, ellenkezőleg, megakadályozták azt, hogy megfelelő tőkével megizmosodva felvehesse a versenyt azokkal, akik az ország ütőerén tartották kezeiket.

Az összeomlás és az azt követő borzalmas csonkaság kinyitották a szemeket. Az a magyar fajta, mely évszázadok óta magárahagyottan védte a nyugatot, amelynek kardja ugyszólván sohasem pihenhetett hüvelyében, még magárahagyatottabb volt, mint valaha. Lerongyolódottan, a kétségbeesés határán járva, összeszeritott fogakkal kezdte felépiteni koldus-fülleréiből az uj Magyarországot. A költő fantáziájával és a kőtörő munkás izzadtságával hordotta és hordja a követ az épülethez, amelyben lakni kiván. Igy nőtt ki a romokból országgyarapító bölcs Kormányzó Urunk vezetése alatt a magyar Hiszekegynek a keresztényi feltámadás szellemében megrajzolt boldogabb országa.

Ebből az épitő munkából — és ezt boldogan és büszkén hirdetem — becsülettel kivette a részét a Baross Szövetség is. Hosszu lenne elmondani azt az áldozatos, minden oldalról gáncsolt munkát, amelyet ez az immár nagymultu szervezet a nemzetközi tőke és az elnemzetietlenités ellen kifejtett.

Az eredmény igazolta ezeket az apostolokat. Ma már van magyar keresztény ipar és kereskedelem, ma már a magyar fajta is nyugodt az odaállhat a világ elé, mert nem vall szégyent sajátos ipari és kereskedelmi képességeivel. Bebizonyitotta, hogy nem kell idegen ahhoz, hogy saját lábán megéljen és kiépitette és állandóan épiti a magyar ifjuság számára is a lehetőségek utjait.

Hosszu időnek kellett elfutnia fejünk felett, mig az ipar és a kereskedelem, amelyről tévesen azt állitották, hogy másodrendű foglalkozás, elsőrendű, államfenntartó pálya lett a köztudatban is. Hogy valóban az is maradjon, arról azonban magunknak kell gondoskodnunk. Ragaszkodnunk kell ahhoz, a gondolathoz, hogy ez a foglalkozási ág a miénk, keresztény magyarok. A ragaszkodás gyakorlati módszereit tanitja a Baross Szövetség, amely alapelvéül tüzte ki a keresztény munka gyümölcsének, a pénznek magyar és keresztény iparos és kereskedőhöz való továbbitását, az összefogást és a kirekesztés nélküli szolidaritást, mert tudja, hogy minden fillér, amely keresztény iparoshoz és kereskedőhöz kerül, egy-egy falat kenyér a keresztény kereskedő és iparos számára.

Valamennyien tudjuk, hogy az a föld igazán magyar és keresztény, amelyet magyar és keresztény földmüves ekéje szánt, ugy magyar és keresztény az a város is, ahol az iparos műhelyében és a kereskedő üzletében magyar keresztény ember az ur. Ehhez akarjuk hozzásegiteni azokat, akik hozzánk csatlakoznak és a csatlakozáshoz nyitva az ut. Mindenki eljöhet hozzánk, aki keresztény és magyar, mert mi nem politizálunk és ninesenek támadó szándékaink. Van azonban olyan összetartási akarásunk, amelynek bástyáiról lepattan minden bomlasztási kisérlet, amely az idegen érdekek szolgája volt és marad.

Be fogjuk bizonyitani, hogy mi, erdélyiek, akiket a huszonkétéves kálvária nemesitett valóban magyarokká, nem sebeink mutogatásával, hanem összetartásunk erejével sietünk a szép és nemes eszme megvalósitására. Megmutatjuk, hogy nem vagyunk széthullós kéve, amelyet elsodorhat a szellő is, hanem tömör egység, amely visszautasit erejének tudatában minden kisérletet és ugy utasit vissza, hogy annak messzehangzó visszhangja lesz.

Fogadkozásunk nem üres szó, mert azt a szükség parancsolja. A szükség, amely most épiti ki a nemzeti arculatra változtatott államokat a világon.

A hatalmas Harmadik Birodalom és Itália, e két óriás, akiket barátainknak nevezhetünk, már megteremtették a keresztényi eszmén felépitett belső állami életet. Magyarország, amely most a szentistváni uton halad, egyre erőteljesebb és izmosabb lépésekkel közeledik a végcél: a boldogság felé.

A keresztény kereskedő- és iparostársadalom fontos pillére az államnak és mint ilyen, zászlóvivője ennek az általános megmozdulásnak. E megszervezett társadalmi osztályok egyedeiből rakódik össze a közösség és ha a tagok jellemben szilárdak, kitartók, akkor ez a társadalmi osztály valóban hivatása magasságára is kerül.

Tanitani, nevelni, oktatni akarunk. Becsülettel, hivalkodás nélkül dolgozni és minden egyes Barosstestvérünket magunkhoz ölelni. Nem azért, hogy ünnepeskedő tábort teremtsünk, hanem azért, hogy a magyar nemzet igaz ügyét szolgáljuk.

KERITÉS
VASBUTOR
GÁZAJTÓ
GÁZÁLARC
HAIDEKKER

Asszonynap — Kolozsvárott

A kolozsvári utcákon délután 3 órakor szokatlan szines sürgés-forgás volt. Diszmagyaros hölgyek, magyarruhás férfiak siettek a kődösödő őszi délutánon a Redoute diszterméből a Mátyás Király Diákház felé, »Asszonynap«-ra siettek. Az első Asszonynapra, amit a Baross Női Tábor »Magyar asszony magyar vidékért« szervezete elsőnek Erdély fővárosában rendezett meg.

Az »Asszonynap«-ok célja, hogy megismeressék a vidék asszonyaival a fővárost és a fővárosi asszonyok munkáját, viszont, hogy a fővárosi asszonyai megismerjék ennek a magyar vidéknek minden szépségét, változatos természeti kincseit, a vidéki asszonyok munkásságát. Minden évben nő az »Asszonynap«-ok jelentősége, hiszen két év előtt még a felvidéket sem mertük magunknak remelni, ma pédig már merhetünk tervezni, hogy tavasszal bejárjuk Erdély tájait.

Meghivást is vitt az »Asszonynap« Kolozsvárra: Budapest asszonyai hivják Erdély asszonyait otthonaikba háromnapos vendéglátásra.

Fényárban uszott a Diákház nagyterme. Magyar diszruhás asszonyok ültek az első sorokban, a Baross-zászlók és a Baross Női Tábor meleg kékszinű zászlója a Baross-cserkészfiúk kezében és a Baross Női Tábor diszmagyarruhás zászlótartói, Kőlley Kató és Katzer Marika diszörségében hódolattal hajoltak meg az »Asszonynap« legmagasabb vendége: vitéz dr. József Ferenc kir. herceg és kisérete előtt. Megjelent Kádas Károly államtitkár, Dobrovics Károly min. tan., Ilovszky János és sokan mások.

Dr. Spurné Bárdos-Féloronyi Magda dr., a Baross Női Tábor orsz. elnőke üdvözölte a vendégeket.

— Királyi Fenség! Szeretett Asszonytestvéreim! Mélyen tisztelt Uraim! Engedjék meg nekem elsősorban a Királyi Fenségnek és a mélyen tisztelt uraknak köszönjem meg, hogy idejöttek az Asszonynapra. Oly ritkán fordult elő, hogy a férfiak megbecsüljék az asszonyok munkáját, hogy ezért különösen hálásan meg kell, hogy köszönjük nekik, hogy eljöttek hozzánk és megtisztelnek látogatásukkal és ezzel bizonyitják, hogy érdekli őket, amit teszünk. Hisszük, hogy a mi munkánk, mely komoly munka, eredményes is lesz.

— Most pedig szeretettel üdvözlöm az én asszonytestvéreimet. A mai felemelő ünnepség után olyan végtelen nagyszerű ez nekünk, hogy mi, asszonyok, itt az első Asszonynapot összehoztuk. Mert a mi komoly célkitűzéseink, hogy asszonynapokat rendezzünk az egész országban. Ezeknek az asszonynapoknak a célja, hogy a főváros és a vidék asszonyai megismerjék, megszeressék egymást és egymás munkáját és így egymást ismerve és becsülve, tudjanak dolgozni az ország érdekeiért. Egységesen, egyöntetűen, együtt. Nagyszerűbben és méltóbban el sem képzelhettük volna az első Asszonynapot, minthogy ebben ma, itt Kolozsvárott rendezzük azt, Erdély, a végre visszacsatolt Erdély fővárosában.

— Ez különösen nagy öröm számunkra, mert tiszen talán soha sehol olyan lelkes asszonyok nincsenek, mint épen itt, Erdélyben. Mert a szenvedés tanitja meg az embert arra, hogy a jót megbecsüljük. Talán azért oly szeretetteljesek és lelkesek az erdélyi asszonyok, mert megtanulták, hogy mi a más szenvedése. Mi, asszonyok, arra születtünk, hogy próbáljunk enyhiteni mindenki szenvedésén és hogy szeretetet próbáljunk adni mindenkinek. Az erdélyi asszonyok a szenvedésen keresztül megtanulták azt, hogy kell boldogságot adni. Nem beszélek másról, mint a mai napról, ahol a sok szép magyarruhás erdélyi asszony olyan széppé tette a gazdasági élet magyarságáért küzdő Baross Szövetség avató ülését.

— Engedjék meg, hogy most vázoljam a »Magyar asszony magyar vidékért« mozgalom munkáját, amely talán egészen uj valami a nőegyesületek munkájában. A vendégforgalmat akarjuk kiépiteni, hogy a vidék asszonyai megismerjék Budapestet, a főváros asszonyai pedig a vidéket.

— Ez a munka már több, mint egy év óta folyik a Baross Női Tábor központjában, ahol nyaralási, utazási, tanulmányuti tanácsokat adunk és összeköttetést tartunk fenn az összes vendégforgalmi szervezetekkel. Ez a »Magyar asszony magyar vidékért« mozgalom jött el Kolozsvárra, azért, hogy a fővárosi asszonyok szeretetét megmutassa a kolozsvári asszonyoknak és hogy meghivja Erdély asszonyait Budapestre, de nem csere meghivással, hanem magyaros vendégszeretettel három napra. Megnyitják előttük házaikat, felajánlják vendégszeretetüket.

— Elsősorban tehát hozzuk a mi vendégszeretetünket. Másodszor hozzuk azt, hogy ha olyan szegény házban születik erdélyi gyermek, amelynek szüksége van arra, hogy a főváros is felkarolja, irjanak nekünk és mi elvállaljuk a keresztanyaságot. (Nagy, lelkes taps.) Reméljük, hogy minél több keresztgyermekünk lesz. Reméljük, hogy az erdélyi és anyaországi asszonyok közösen fogják felnevelni azt a nemzedéket, amely hivatva lesz arra, hogy Nagy-Magyarországot felépitse. (Taps.)

— Engedjék meg, hogy felajánljuk ezenkivül egyik kedves Baross-asszonytestvérünk, Bertalan Zsigmondné ajándékát, aki a Kolozsvárra menekült erdélyi magyar családok közül annak ajánlott fel egy hálószoba butort, akinek legalább öt gyermeke van. A kolozsvári elnöknő személyesen járt Keserű Mihály családjánál és meggyőződött róluk, hogy kérésük jogos, így tehát szeretettel adjuk át a butort nekik és reméljük, hogy ezzel egy lépéssel előbbre segithettük őket nehéz utjukon. Kérjük, ha sorsuk jobbra fordul, ne felejtsék el, hogy nélkülöztek és segitsenek ők is másokon.

Megtörténik a szimbólikus átadás. Keserűék ott állanak a szinpadon, abban az egy szál ruhában, ahogyan a határon áttették őket. A legidősebb lány 18, a legkisebb gyermek 4 éves. Bertalanné sirva szorongatja a kezüket, szólni nem tud egyikük sem.

— Végül bejelentjük — folytatta az elnöknő a megható jelenet után —, hogy két hónappal ezelőtt, a diszbevonulásra Demetrovits mérnök Baross-tag felajánlott 1000 szeretetcsomagot. Ezeket Lehőcz Józsefné elnök kiosztotta a nőegyletek utján, de maradt még 300 csomag. Ha valamely nőegylet szegényei számára igényt tart rá, jelentkezzék és Lehőcz Józsefné utján a Baross Női Tábor rendelkezésére fogja bocsátani a szükséges kötött-szövött holmit.

— Azt hiszem, ezekután mindenki tudja már, mi az »Asszonynap«? Szeretet, megértés, egymás megismerése. Dolgozunk együtt, egyöntetűen, egy uton. Most pedig azoknak a számára, akik még nem ismerik a fővárost, nem szereti ugy, ahogyan mi szeretjük, meg fogjuk mutatni a szentistváni ünnepségek pompájában az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal szines filmjén, hogy gyönyörködhessék benne annak az ünnepnek a keretében, amely a szentistváni egyetemes magyarságnak legszebb ünnepe.

— Ez az első Asszonynap, sajnos, nagyon rövid lehetett, de reméljük, hogy a következőn nyugodtan, részletesen megbeszélhetjük terveinket, kicserélhetjük gondolatainkat és akkor teljesiteni fogjuk tudni hivatásunkat, hogy a férfiakkal együtt, egyformán dolgozzunk a mi magyarságunkért.

A nagy tapssal fogadott beszéd után üdvözlések következtek.

Br. Kazy Ferencné, a vendégforgalmi szakosztály elnökének sürgönyét olvasta fel Pösch Klára, a BNT. titkára: »Őszintén sajnálom, hogy az erdélyi Asszonynapon betegségem miatt nem lehetek jelen. Gondolatban Veletek vagyok, meleg szeretettel, szivből köszöntöm kedves erdélyi asszonytestvéreimet.«

Ezután Zsubory Nelly mondja el a Baross Szövetség női szabó szakosztályának üdvözletét. Kőlley Kató a BNT. ifjusági szakosztálya nevében üdvözli az erdélyi ifjuságot. Kubinyi Andrásné, a debreceni BNT. ův elnöke a debreceni asszonyok meleg üdvözletét hozza. Balogh Gyula, a debreceni Baross Szövetség elnöke meghivja a januári BNT. ünnepélyes avató ülésére a kolozsváriakat.

Lehőcz Józsefné: A kolozsvári Baross Női Tábor mindenkit szeretettel üdvözöl. Fogadjuk, hogy amit országos elnöknőnk tőlünk kért, azt megtartjuk és lelkes munkásai leszünk a Baross-eszmének.

Hiatz Györgyné, a kolozsvári BNT. diszelnöke üdvözli ezután az egybegyülteket, majd Nagy Albertné, a kolozsvári Mária Valéria Árvaház igazgatója mond néhány meleg, üdvözlő szót. Nyirő Józsefné meghatott hangon mondja el Erdély asszonyainak jókivánságait, Kádas Erzsébet Szamosujvárról pedig kéri, hogy oda is jöjjenek el nemsokára a Baross Női Tábor tagjai. Végül Hágoni Szabó Istvánné, a kolozsvári földésznők nevében keresetlen egyszerűséggel üdvözli a vendégeket. A bekötöttfejű, szép erdélyi asszony szavai nagy hatást váltottak ki.

Az OMIH szines filmjével ért véget a gyönyörű erdélyi asszonynap.

Saját érdekében forduljon minden biztositási kérdésben
Baross biztositási irodához Baross Székházban Tel: 134-300 66

Virágok, koszoruk rendelésére
fontos telefonszám:
183-130, 183-299
Hungária Virágház és Kertészet
IV., Múzeum-körut 11

DEÁK és HORVÁTH SZÜCSÖK
SZŐRMEÁRUK A LEGJOBB KIVITELBEN
IV., VÁCI-UTCA 13

Del-Ka
Magyarország legnagyobb cipő-harisnya szaküzlete
Fiókok minden nagyobb városban

Terjesszék ki az árellenőrzést a termelői ügyletekre is!

A pécsi Baross Szövetség szükségesnek tartja, hogy rámutasson a következőkben arra a visszás helyzetre, amely az árszabályozás jelenlegi rendszerében a szükséges *árellenőrzés hiánya* folytán mutatkozik. Az a tény, hogy egyes mezőgazdasági cikkek termelői ára a gyakorlatban igen sokszor a rendeletileg megállapitott legmagasabb ár fölé emelkedik, ma nemcsak a kereskedelmi forgalomban és a fogyasztók áruellátásában okoz zavarokat, de ujabb sulyos károkat okoz a háborus helyzetben amugy is létében veszélyeztetett élelmiszer és füszer kiskereskedelemnek.

Véleményük szerint általában a termelők eladási ügyleteinek, de különösen a piacok *komoly árellenőrzésének a hiányára vezethető vissza az a jelenség, hogy a termelők egy része a szabályozó rendeleteket semmibe sem veszi.* Ennek egyik következménye, hogy a gyakorlatban kialakuló termelői eladási ár és a rendeletileg megállapitott *kiskereskedői eladási ár között utóbbinak rovására többszázalékos (néha 10—20%!) eltérés jelentkezik.* Ezeket a cikkeket a tiszteséges kiskereskedő be sem szerezheti, mert az az ár, amelyért azt a termelő általában eladni hajlandó (és a fogyasztónak valóban el is ad!) sokszor jóval meghaladja azt az árat, amelyet a kiskereskedő eladási ügyleteinél maximumként betartani köteles. *Igy fontos közélelmezési cikkek a kiskereskedői forgalomból lassanként kizáródnak.*

Ennek az állapotnak visszásságát szinte felesleges hangsulyozni! Mert: vagy magasabbak az illető cikk mezőgazdasági termelési költségei, mint amennyit a megállapitott ár fedez? Ebben az esetben utóbbi nem igazságos, — amit kizárt dolog — és a gyakorlatban ugy sem akadályozható meg a magasabb árszint kialakulása, illetve az ilyen törekvés helytelen is lenne. Vagy pedig, ha nem magasabbak a termelési költségek a megállapitottnál, — amint állitható, hogy nem azok —, ugy a termelő egy ót meg nem illető konjunkturális válság-hasznot szed be a kiskereskedelem és a fogyasztók alapos megkárosításával.

Ez az állapot tehát feltétlenül eredményesen megszüntetendő. Ha szükséges, ugy a legmagasabb árnak a termelési költségek valóságos mértékéhez igazodó felemelés utján, — *de mindenképpen az árellenőrzésnek a termelői ügyletekre való mielőbbi rendszeres, szigoru kiterjesztése által!*

Ezen ellenőrzés igazságos és elsőrendü érdeke a fogyasztóközönségnek is, amely a jelenlegi helyzetben a papiroson szereplő árak helyett az ennél magasabb termelői piaci áron tudja csak szükségleteit beszerezni. Igy lassan megrendül benne a gazdasági életünk rendszerességébe vetett hit és bizalom. Jogszabályalkotásunk napról-napra uj kötelezettségek és deliktumok sorát állitja fel, ezeket a kötelezettségeket napról-napra tömegesen hágják át fegyelmezetlen elemek, de még ma *is késik a rendszeres hatósági eljárás, amely a szabályozásnak átalános érvényt szerezne és a tisztességes érdekeket megvédené.*

A kérdés rendezetlenségének távolabbi antiszociális függvényeként jelentkezik, hogy a jobbmódu fogyasztó általában könnyebben jut a termelőhöz, veszi annál készpénzért a cikkeket, amelyeket tárolni is módjában van, — mig ezzel szemben a szegényebb néprétege fokozottaban háttérbe szorul.

M. Zs. M.

LAKKOK FESTÉKEK
Krayer
GYÁRBÓL MEGBIZHATÓAK
BUDAPEST V. VÁCI-ÚT 34

234
BURIS-t és egyéb élelmiszert
Molnár és Kozmától veszünk
IX., Ráday-utca 3. sz. Telefon: 189-330

Egy hónap mulva jelölik ki a tüzifanagykereskedőket

A kormány a gazdasági élet keresztennyé tétele érdekében a tüzifa és a petróleum árusitását keresztény kezekbe kivánja juttatni. A tüzifanagykereskedők és a petróleumnagykereskedők kijelölése azonban csak körülbelül egy hónap mulva kezdődik meg, mert a személyek kiválogatásánál nagy gonddal és elővigyázatossággal járnak el, nehogy szakképzettséggel nem rendelkező, nem rátermett, vagy alkalmatlan egyének kerüljenek be a nagykereskedelembe és arra is fokozottan ügyelnek, nehogy strohmannok vagy zsidó tőkével induló keresztények kerüljenek be a sorba. A jelentkezőknek kijelölése meggyorsitása érdekében tehát saját érdeke, hogy ne zaklassák az ipari hatóságokat, a miniszteriumot és a kamarákat, mert ezzel csak megakasztják a munka folytonosságát és saját kárukat okozzák. Az első tüzifanagykereskedők kijelölése körülbelül négy-öt hét mulva történik meg, a petróleumnagykereskedőké valamivel későbben, mert az eljárás hosszadalmas munkát jelent.

Készül a Kék-Könyv

A Baross Szövetség hagyományos évi cimtára, a Kék-Könyv már a nyomdába került. A cimjegyzék, amely az idén bővitett kiadásban és még alaposabb részletességgel feldolgozva került forgalomba, december elején jelenik meg, ugy hogy a karácsonyi ünnepeket megelőzően már mindenkinek a kezében lesz. A keresztény közönség körében már nagy érdeklődéssel várják a Kék-Könyvet, mert az öntudatra ébredt keresztény vásárlóközönség is megnézi ma már, hogy kinek a boltjába nyit be és bizalommal, szeretettel keresi fel a megbizható és puritán Baross-üzleteket.

Minden tizedik ember a vásáron

Anker György dr., a Budapesti Nemzetközi Vásár titkára érdekes előadásban ismertette a Vásár szerepét a többmilliós magyar fogyasztótársadalom irányitása terén. Adatokkal bizonyitotta, hogy az *ország lakosságának tiz százaléka látogatja meg a Vásárt* s a milliós látogató-tömegből mintegy 340.000 ember rendelkezik önálló keresettel, alkkor kb. kétharmada fixfizetésü munkás, magán- és köztisztviselő s mintegy 140.000 személy képviseli az önálló magyar ipart, kereskedelmi vagy mezőgazdasági társadalmat. Mig a fixfizetéssel biró látogatók cca 200 millió pengő vásárlóerővel jelennek meg a Vásáron, addig a 140 ezer főnyi vállalkozó társadalom mintegy 400 millió pengő vásárlóerőt reprezentál. További 600 millió pengőre tehető a Vásáron megjelenő 50.000 kisiparos és 40.000 kiskereskedő bevásárlási készége, amely az általuk képviselt iparos- és kereskedővállalatok részéről jelentkezik nem közvetlen fogyasztás, hanem feldolgozás, vagy továbbadás céljából.

Árkormánybiztosság által megállapitott árban
bors, mazsola, mandula, mogyoró és dán szardinia
kapható e hó végi szállitásra
Kincses kávé-tea behozatal
Budapest, Kálvária-tér 17. Tel.: 131-704

Textilesek küldöttsége Kacsóh államtitkárnál

A Baross Szövetség textilnagykereskedő szakosztálya az árubeszerzési és más sérelmekre vonatkozó panaszok ügyében november 20-án délben 12 órakor küldöttségileg keresi fel *dr. Kacsóh* Balint kereskedelmi államtitkár árkormánybiztost. A szakosztály vezetői memorandumot adnak át az államtitkárnak és ebben részletesen felsorolják kivánságaikat és panaszaikat.

VALÓDI Schmoll Pasta ÉVEKIG ELÁLL

DETEX
Jól bevált
Detex nadrág, Detex kombiné!
Demetrovits mérnök textilgyára, Budapest, XIV., Hermina-út 29. Telefon: 297-432

Az összes lég- és gáz-védelmi szakfelszerelések
Szalay és Társa
Budapest, V., Alkotmány-u. 12. Tel.: 110-458, 122-081
A m. kir. Honvédelmi Miniszter Urral egyetértő'eg a m. kir. Keresk. és Közlekedésügyi Miniszter Ur által 25.313/1938 I. a. és 30.015/1938 I. a sz. engedélyezett és 15.600/1938 sz. 7. §. (1) értelmében a m. kir. Honvédelmi Minisztérium ellenőrzése mellett működő szaküzlet

Megdölt az olaj világhatalmi pozíciója

A legfontosabb háborus nyersanyag a kőolaj, az döntötte el annakidején a világháború sorsát is. Azóta nem volt egyetlen nemzetközi konferencia vagy nagyobb politikai esemény sem, amelyen ne az olaj játszott volna valamilyen fontos szerepet. Szinte fixa ídea volt már, hogy a nemzetközi politikát a kőolaj határozza meg. Senki sem vette észre, hogy közben ennek a tételnek a jogosultsága lassan, de annál biztosabban megszűnik.

A kőolaj világuralma megszünt abban a pillanatban, amikor sikerült szénből benzint, kenőolajat és petróleumot előállítani. A szén sokkal elterjedtebb, mint az olaj, a szénbányák egy évezred alatt sem merülnek ki.

A benzin synthesis története tele van romantikával és izgalommal. A cél érdekében hatalmas összegeket áldozó kutatókat nem értették meg a kortársak. Erős jellemre, nagy akaraterőre volt szükség, hogy a sors mostohasága ellenére is le tudja rakni az 1920—1930-as években Németország függetlenségének alapjait az olaj tekintetében is. A szén cseppfolyósításával foglalkozó német kutatók neve közismert, de kevesen ismerik a körülményeket, hogy miként sarkalta egyik eredmény a másikat és ki viselte a sokmilliós kiadásokért a felelősséget.

Ugy kezdődött, hogy Bergius Friges dr., a hannoweri műegyetem magántanára meg akarta oldani a kőolaj és szén keletkezésének problémáját. Magasnyomásu kemencéiben valóban sikerült szénből benzint és más folyékony kőolajtermékeket előállítania. Szabadalmát azonnal bejelentette. Négy szabadalma közül az elsőt 1913 augusztus 9-én fogadták el.

A véletlen kiszámíthatatlan játékából az Oppau-i anilin- és szódagyár uj kutató laboratóriumában ugyanakkor kezdte el kisérletezéseit a szén-cseppfolyósítással, amikor Bergius Hannoverben.

Hortobágyi nápolyi üzem
kiváló minőségei közismertek
Budapest, V., Thurzó-köz 4
Telefon: 493-607 226

Kéler Andor
kristályosító és
lúgkőfeldolgozó üzeme
Budapest,
XIV., Erzsébet királyné-út 51

Ez az oppaui cég akkor fejezte be éppen az ammóniák szintézisét, megoldva ezzel a levegő nitrogénje megkötésének döntő fontosságu problémáját; a katalytikus nyomás szintézis terén nagyszerű tapasztalatokat szerzett e firma és tizezer kisérletet végzett a leghatásosabb katalysator felkutatására. Rájött éppen arra, hogy az ammóniák synthesisénél szerzett tapasztalatokat a szén kémiájában is fel lehet használni.

Annál jobban meglepte az oppaui gyárat Bergius ismertté vált szabadalma, ő is sietett találmányát bejelenteni. Ennek értelmében szénoxidnak és hydrogénnek katalizátorok fölötti elvezetésével benzint, alkoholt és kőolajhoz hasonló folyékony termékeket kapunk.

Röviddel rá Bosch Károly lett a Ludwigshafen-i művek technikai üzemvezetője. Az ammoniák szintézisproblémájának megoldása az ő érdeme. Itt állt előtte az uj feladat, a szén cseppfolyósítása. Számára mindenesetre fontosabb volt az alkoholszerű termékek előállítása.

Bergius közben az esseni Th. Goldschmidt cég kutatólaboratóriumának lett vezetője. E cég segitségével megpróbálta továbbfejleszteni a szénből való benzin- és olajnyerésre vonatkozó eljárásait. 1916-ban épült fel Mannheim-Rheinauban az első nagy kisérleti állomás. Egyik műszer a másik után született a benzinsynthesis céljaira.

Öt millió aranymárkát öltek e kisérletekbe — eredmény nélkül —, a cég nem áldozhatott több pénzt.

Eközben a világháboru kimenetele, a Rajna-vidék megszállása és az infláció megölt minden vállalkozókedvet. Sőt, az a veszély fenyegetett, hogy a Bergius-szabadalmat eladják a nemzetközi kőolajkonszernnek.

Ekkor jelent meg a láthatáron ismét egy ember, aki a benzinsynthesis abbamaradt munkáját ujra elindította. Fischer Ferenc dr. professzor, a Mülheim-i szénkutatóintézet vezetője. Ő és Tropsch nevü munkatársa kimutatta, hogy katalysatorok segitségével nyomás nélkül is lehet szénoxidból és hidrogénből benzint, petróleumot és szilárd parafint előállítani. Fischer ezzel azt is megmutatta, hogy drága, nemesacélbol készült apparátusok nélkül is lehet a siker reményével dolgozni kisebb üzemekben is.

Király és Mészáros
közszállítási szabó
és fehérnemű üzeme
Budapest, II.,
Zsigmond király-utja 24. sz.
Telefon: 183—664

Dr. Bosch Károly időközben előlépett, ő lett a hatalmas I. G. Farbenindustrie tulajdonképeni vezetője. Első intézkedései között elrendelte, hogy a Leuna-művek a szénből való benzinnyerés kisérleteit minél nagyobb keretek között kezdjék meg. Embert és anyagot nem kimélve indult meg a bámulatos munka rövid időn belül.

E kisérletek vezetésével Krauch Károly dr-t bizták meg, ő volt, aki már 1917-ben a Leuna-i hatalmas nitrogén-művek felállításánál bebizonyitotta, hogy számára nincsenek legyőzhetetlen nehézségek. Néhány év alatt olyan gyárrá fejlesztette az üzemet, amely egyelőre 30.000 tonna Leuna-benzint, később 100.000 tonnát produkált évente.

Midőn a nemzetiszocializmus uralomra került, a nagybani synthetikus benzin-előállitás már kipróbált módszerekkel rendelkezett. A meglévő minta példájára kellett csupán további üzemeket felállitani, hogy a német motorizált haderő üzemanyaga biztositva legyen.

Képkeretek
HOFFMANN FERENC-nél
Budapest, IV, Károly király-út 28. IV. Gerlóczi-u. 5

A felelős férfiak még tovább mentek. Nem elégedtek meg egy eljárással, csak azért, mert azt elsőnek próbálták ki, több technikai eljárás fölött akartak rendelkezni.

Épen ezért latbavetették befolyásukat, hogy a Fischer-Tropsch-féle eljárás szerint is meginduljon a benzingyártás. Ma már valamennyi metódust bevezették a különféle üzemekbe. Ilymódon sikerült elérni, hogy a maradék gázokból és egyéb melléktermékekből az értékes anyagok oly sokaságát tudták előállitani, melyek birtokában a benzinblokád kétszeresen, sőt, háromszorosan is áttörtnek tekinthető.

Nemcsak hajtóanyagot gyártanak, hanem zsirt, mosószereket, a textiliparban használatos pótanyagokat, festékanyagokat és sok más egyebet.

Az olaj világhatalmi pozíciója megdőlt — a technika birodalmában pedig egy hatalmas, uj területet tártak fel.

Berlin Roma Budapest
Mindegyiket tökéletesen széj-jel-választ-ja a TELEFUNKEN 241v EURÓPAVEVŐ
KP. ára csak 176.- Pengő

Elveszett idő a válogatás, amikor az
ADLER IRÓGÉP kiválóan közismert
Vezérképviselet: Vass János IV., Irányi-utca 4 — Telefon: 183-628

Varga József a szabadkikötő fejlesztéséről

Varga József kereskedelmi miniszter tárcája költségvetésének indokolásában a következőket mondta:

A nemzeti és szabadkikötő, mely az elmult évben a komáromi kikötővel bővült, a mult költségvetési évben közel 10 millió mázsát kitevő összforgalmával nagyjelentőségű eszköze volt a magyar kiviteli és behozatali, valamint az átmenő forgalom lebonyolításának. A kikötő forgalma évről-évre fejlődik és mult tizleti évét is feleslegjel zárta. A tiszta feleslegből a kikötő további fejlődésére szükséges beruházások kiadásait fedezem és így lehetővé vált, hogy a kikötő saját tiszta jövedelméből raktérépületeket, irodaépületeket, darut és a kikötő üzletviteléhez szükséges felszerelési eszközöket létesithessen, illetve beszerezhessen.

A kikötőben létesitett punto-franco is állandó fejlődést mutat és a sokirányu külföldi érdeklődés, különösen pedig több jelentékeny nagy külföldi cég letelepedése azt bizonyitja, hogy a szabadkikötő hivatásának minden tekintetben megfelel.

A mai háborus helyzet megszűnése esetén minden remény megvan arra, hogy a punto-franco eddigi fejlődése még nagyobb arányokat fog ölteni.

Csökkent a bankjegyforgalom

A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a november 7-i kimutatás szerint az október 31-i forgalommal szemben 51,2 millió pengővel csökkent. A váltóbenyujtások összege a váltóvisszavonások összegét 19 millió pengővel haladta meg. A kézizálogra adott kölcsönöknél a folyósitott kölcsönök összege 3,6 millió pengővel volt nagyobb a visszafizetések összegénél. Az államadósság törlesztésére 0,5 millió pengő folyt be. Az állami giroszámlákon a befizetések 73,9 millió pengővel, az egyéb számlákon pedig 5,3 millió pengővel multák felül a kifizetéseket, ugy, hogy a girokövetelések állománya összesen 79,2 millió pengővel növekedett. Az érckészlet 0,4 millió pengővel, a váltópénzkészlet 2 millió pengővel emelkedett. Az »Egyéb követelések« 11,2 millió pengővel, az »Egyéb tartozasok« pedig 14,5 millió pengővel apadtak.

177
Az 1940 év legnagyobb műszaki meglepetése a
PUCH Type 125
a több évtizedes gyártási tapasztalatokkal rendelkező Puch-gyár remek
motorkerékpárja
Steyler-Daimler-Puch Művek rt. VI., Lehel-u. 25 Telefon: 292—340

Be kell jelenteni a használatban nem lévő vastárgyakat

Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki az egyes használatban nem levő vastárgyak bejelentéséről. A rendelet szerint iparát gyárszerű iparűzés szokásos keretei között folytató iparos, ócskavasat vagy használt vastárgyat forgalombahozó kereskedő, legalább öt alkalmazottat foglalkoztató más kereskedő, bánya- és kohóvállalat, közhasznu villamosmű fenntartója, közforgalmu és hajózási vállalat — a MÁV kivételével, — közhasznu gépjárművállalat fenntartója, — feltéve, hogy saját javitóműhelye van —, az állam, a törvényhatóság és község által fenntartott vagy kezelt üzem vagy vállalat, végül az a mezőgazda, aki legalább 50 kat. holdon gazdálkodik, november 10-én birtokában levő egészben vagy tulnyomórészben vasból készült szerkezetet, tartályt, csövet, járóművet, járóműpályát, gépalkatrészt vagy eszközt, amely legalább egy év óta nincs üzemben vagy használatban, illetve olyan állapotban van, hogy javitás nélkül nem is vehető üzembe vagy használatba — köteles bejelenteni.

A bejelentési kötelezettség nem terjed ki azokra a vastárgyakra, melyeket, mint ócskavasat, a Külkereskedelmi Hivatalhoz annakidején már bejelentettek. Nem terjed ki továbbá a bejelentési kötelezettség arra, akinek a birtokában levő, fentebb meghatározott vastárgyak sulya az 5 mázsát nem éri el. A csak részben vasból készült tárgyak esetében a bejelentési kötelezettség megállapitása szempontjából csak a vasrészek sulyát kell figyelembe venni.

A bejelentést a rendelet hatályba-lépésétől számított, tizenöt nap alatt postáraadott, az ipari anyaggazdálkodás vas- és acélipari bizottságához (Budapest, V., Gróf Vigyázó Ferenc utca 2.) cimzett ajánlott levélben kell megtenni.

A bejelentési kötelezettség alá eső vastárgyakat a vas- és acélipari bizottság engedélye nélkül csak annak részére szabad elidegeniteni és csak az szerezheti meg, aki ócskavasnak vásárlására az iparügyi miniszertől, vagy a vas- és acélipari bizottságtól kapott engedély alapján jogosult erre.

IKARUS-GÖRFÜGGÖNYTARTÓK
kaphatók minden szaküzletben
Gyár: XIII., Országbiró-u. 26/b

„KING" CIPŐ
LEUTWYLER FERENC
BUDAPEST, XI., HORTHY M.-UT 25

A kisiparos problémái

Irta: Felsőbüki Lalos

Sokat hallottunk és sokat hallunk a magyar kisiparos-társadalom problémáiról beszélni. Kétségtelen, hogy a problémák megoldása csak kellő körültekintés és alapos előmunkálatok alapján lehetséges. Vannak azonban olyan kérdések, amelyeket el lehet különiteni s önmagukban is meg lehet oldani. Ilyen kérdés: az adózás kérdése.

Cserna Géza
szerszámkészítő üzeme
Készít amerikai rendszerű présszerszámokat, húzószerszámokat, fúrókészüléket, speciális gépeket, valamint esztergályos és gyalus munkákat
Csepel, Ferenc-utca 54
Telefonhívó: 147-764

Azt hiszem, nem állitok valótlant, ha azt mondom, hogy több, mint másfélszázezernyi kisiparos társadalom nagyrészének keresete az évi 3600 P alatt van. Meg vagyok ugyan győződve, hogy igen tekintélyes azoknak a kisiparosoknak a száma, akik örülnének, ha évente a fenti összeg kétharmadát megkeresnék. Megállapithatjuk azt is, hogy — kivált a mai viszonyok mellett — évi 3600 P. kereset nem mondható valami fantasztikus keresetnek.

Tekintettel arra, hogy a fentiekben azt mondottam, hogy a kisiparosok keresete általában a 3600 P. alatt van, nézzük meg pl., hogy egy kisiparos, akinek az adóalapja 3500 P-ben van megállapitva, milyen cimen és mennyi adót fizet.

Általános kereseti adó 3500 P után 175 P, inségjárulék a kereseti adó után 70 P, utadó 7,87 P, kereskedelmi és iparkamarai illeték 11 P, jövedelmi adó 77 P, rendkivüli pótlék 46,20 P, rokkantellátási adó 25,20 P; összesen tehát 412,27 P. Vagyonadót nem számitottam, mert — kevés iparos van, akinek vagyona is van.

Nézzük meg ezzel szemben, hogy ugyanilyen évi kereset után mit fizet adót pl. egy magánalkalmazott. Az évi 3500 P, megfelel havi 291,75 P-nek. Ezután fizet: alkalmazottak kereseti adója havonta 3,60, évi 43,20 P, külön adó havonta 3,60, évi 43,20 P, rokkantellátási adó havonta 20 f, évi 2,40 P., összesen tehát 98,80 P.

Tehát, amig a kisiparos keresetének 11,8 százalékát fizeti ki adóba, addig a magánalkalmazott 2,8 százalékot fizet.

Félreértés ne essék: ezzel az összehasonlitással nem azt akarom bizonyitani, hogy a magánalkalmazott kevés adót fizet, hanem, azt, hogy a kisiparos fizet sokat. A kérdés csak: miért?

Általában azért — mondják —, mert a magánalkalmazott keresete, fizetése, financnyelven szólva: »megfogható«, azaz kétséget kizáróan megállapitható. A kisiparosok nagyrészénél a kereset nem ellenőrizhető s ezért becsléssel kell azt megállapitani.

Fiedler János
Lenipari r. t. Komárom
Budapesti iroda:
V., Nádor-utca 34. szám
Készít mindennemű len- és kóclonalat, lehérit és fest

Tény az, hogy a kisiparos — ha csak nem bejegyzett cég — nem vezet könyveket, nem vezet feljegyzéseket, mert arra nincs kötelezve. De ez nem magyarázat arra, hogy 4 és félszer több adót fizessen, mint az a sorstársa, akit az élet a munkapad helyett az irószatlhoz vezetett.

Meg vagyok győződve, hogy ha a kisiparos adóterhét 11,8 százalékról leszállitják 2,8 százalékra, készséggel vállalja egy egyszerű könyvvezetés kötelezettségét, amiből forgalma, keresete megállapitható. De akkor a feljegyzés, a könyvelés alapján készült adóbevallást is el kell fogadni. Tehát a kötelező könyvvezetés és az adókulcs leszállitása egymástól el nem választhatók, egymással összefüggésben vannak. De összefüggésben van az adómorál kérdésével, amelyről egy más alkalommal lesz szó.

Baross-trafikosok közgyülése

A Baross Szövetség Dohányárus Csoportja december 1-én (vasárnap) d. u. *15 órai* kezdettel a Baross Szövetség székházában (Budapest, VIII., Muzeum-utca 17. sz.) tartja évi rendes közgyülését.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Beszámoló-jelentés az évi működéséről. 3. Zárszámadás. 4. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Felmentvény megadása. 6. Az ügyrend alapján a megüresedett tisztség betöltése. 7. Számvizsgáló-bizottság kijelölése. 8. Költségvetés. 9. Segélyintézmény ügyvitele. 10. Inditványok és fellebbezések. (Inditványok a közgyülés előtt 8 nappal irásban benyujtandók.)

KETTER SÖRÖZŐ
XI., Horthy Miklós út 48
Kitünő konyha
Dreher sörök
Cigány zene
Telefon: 268-522.

A nagykanizsaiak kivánságai

A nagykanizsai Baross-kerület beadványnyal fordult a város polgármesteréhez, amelyben hivatkozással az 1930. évi IV. t. c.-re és annak végrehajtási utasitására, a nagykanizsai autófuvarozási iparjogositványok sürgős felülvizsgálat alá vételét kérte.

Kérte egyben a varos vezetőségét, hogy az általa beadott keresztény magyar iparjogositvány-kérelmeket, amiket az autófuvarozó iparra beterjesztett, a legsürgősebben intézze el.

Hat pengő a zsák-biztositék

A Hivatalos Lap vasárnapi száma közli az iparügyi miniszternek a zsákok forgalmának és felhasználásának korlátozásáról kiadott rendeletét. A rendelet a cserezsák adására, illetőleg az eladótól átvett zsák visszaszolgáltatására részben eddig is fennállott kötelezettséget általánositja s az átadott zsákért szedendő biztositékot hat pengőre felemeli. Kimondja ezenkivül a rendelet, hogy zsákba csomagolt áruból nem szabad olyan módon mintát venni, vagy a zsák kibontásakor a zsineget olymódon elvágni, hogy ezáltal a zsák megrongálódjék.

Tojás
bizalmi cikk
Mindig jót szállít:
Dobó Sándor
IX., Imre-u. 6. Telefon: 167-420
Vámház-körúti csarnok mellett

Ingatlan, adás-vétel
ügyben forduljon bizalommal
GR. HEGYI ZOLTÁN ingatlanirodához
VIII., Rökk Szilárd-u. 6. Telefon: 139-683

Igyunk Kneipp malátakávét!

Fűző, fürdőruha, fehérnemű - szaküzlet
Dr. Széll Lajosné
I., Krisztina-tér 3. T.: 157-787

Haidekker Sándor a kereskedő- és iparosfoglalkozás megbecsüléséről

Az utóbbi években az üzleti életben diadalmasan emelkedik a tisztultabb erkölcsi felfogás. A jog és az erkölcs megtalálja régi kapcsolatai és egyik politikai győzelmet aratja a másik után. *Elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy a kereskedő- és iparosfoglalkozás is visszatérhessék régi megbecsülésébe.* Nem gondolunk a régi céhszervezet visszaállítására, mert az élet a társadalmi szervezet terén sokat haladt azóta; de gondolunk azoknak az erkölcsi értékeknek a felemelésére, amelyeket a céhszervezet oltalmazott; mert ezen a téren az élet azóta csak visszafejlődött.

Alapvető erkölcsi érték volt a

KLEINDL MÁTYÁS
MENYASSZONYI MIRTUSZ-KOSZORÚ ÉS FÁTYOL ÜZEME
NAGYBANI ELADÁS
Budapest,
V., Vilmos császár-út 6. Tel. 284-248

céhszervezetben, hogy a gazdasági foglalkozást üzőknek *módot adott arra, hogy rendet teremtsenek a saját portájukon.* A céhmester, a városlíró joghatósága kiterjedt arra is, amit ma *fegyelmi büntetésnek* mondunk. Ez a fegyelmi biráskodás védte meg a *foglalkozás megbecsülését* az egész nemzet szemében. Aki a céhbe tartozott, olyan testület tagja volt, amely első feladatának tekintette, hogy *csak jóhírű embert* tűrjön meg magában; és ez a jóhírnév nem a látszaton, hanem az *erkölcsös családi életen és tisztességes termelő munkán alapult.*

Mily felemelő volna, ha pusztán az a tény, hogy valaki élethivatása szerint iparos, vagy kereskedő, egyuttal azt is jelentené, hogy az illető egy olyan testülethez a tagja, amely testület csak meghatározott

Cipő Jó Szép Olcsó
Domonkos-nál
Bpest, VI., Teréz-krt. 27
Nagy választék. Fióküzlet nincs. 55 éves cég

erkölcsi mértéket megütő embert tűz meg a kebelében. Ehhez azonban szükség volna olyan szervre, amely joghatósággal bír a foglalkozás megbecsülése elleni vétségek megtorlására.

Ezt bizonyítják a tisztességtelen verseny-ügyekkel foglalkozó *rendes bíróságok* és *kamarai választott bíróságok* tizennégyévi működésének eredményei is. Különösen tanulságos e tekintetben a kamarai választott bíróságok működése. Ezekben a bíróságokban *magasállású hivatásos birák dolgoztak együtt a gyakorlati élet embereivel* és az eredmény azt mutatta, hogy az üzleti tisztesség megítélése tekintetében a magas képesítésű hivatásos jogász és a gazdasági élettapasztalatokkal bíró kereskedő vagy iparos *erkölcsi szemléletének összeütközése az európai irodalomban elismert döntvényekre vezet. t.*; ez ennek a döntvényeknek az *üzleti légkört megtisztító és magát az üzletembert jellemelő hatása* mindinkább érezhetővé válik.

Ez a tizennégyévi gyakorlat követendő utmutatást ad; mindamellett az utnak csak a kezdetét világítja meg. Megmutatja, hogy a foglalkozás megbecsülése érdekében *miként kell viselkednie* egymással szemben a versenytársaknak; de nem mutatja, mert jogszabály hijján nem is mutathatta meg, hogy ugyane célból miként kell viselkedniök azoknak a kereskedőknek és iparosoknak, akik nem versenytársak egymással szemben és *minden kereskedőnek és iparosnak az őstermelővel, a fogyasztóval és mindenki mással szemben.* Olyan feladat ez, amelyet el kell végezni és ennek az elvégzésére *a fegyelmi biráskodás hivatott.*

A fegyelmi bíróságokkal kapcsolatban a tapasztalatok sokfélék és nagyon is megszivlelendők. Ezuttal csak a két legfontosabb tapasztalat megemlítésére szorítkozunk. Az egyik: megfelelő *törvény* alkotása, a másik a *szervezés* elvi alapjai.

A jog tekintetében ugy a más téren már megvalósított fegyelmi biráskodás, mint a tisztességtelen verseny feletti biráskodás *általános fogalommeghatározással* dolgozik. Az ilyen keretfogalmat valóságos tartalommal a *mindenkori erkölcsi szemlélet* tölti meg. A választott biráskodásban résztvevő gyakorlati emberek az üzleti tisztesség fogalmát a kellő megértés mellett *a kellő szigorusággal* is értelmezték; minden bizonnyal igy fogják értelmezni *a foglalkozás megbecsülését* sértő magatartás fogalmát is.

A szervezés tekintetében az ügyek jó és gyors elintézése mellett a gyakorlatnak *az ország egész területén való egységes voltát* is biztosítani kell. E tekintetben szükségtelennek, sőt *hátrányosnak* látszik a fegyelmi biráskodásnak *szakmánkénti* megszervezése. A tisztességtelen verseny terén kialakult gyakorlat megmutatta, hogy *ugyanaz az üzleti tisztesség kötelezi a gyáriparost, mint a kereskedőt vagy házaliparost,* ugyanannak az erkölcsnek kell uralkodni a bank- és pénzváltóiparban, mint a fémiparban vagy az inkasszóiparban; minden bizonnyal ez áll a *foglalkozás megbecsülésére* is.

A fentiekből következik, hogy *nem szakmánkénti,* hanem *területi* szervezés látszik kívánatosnak; a gyakorlat egységét pedig egyfoku fellebbezési fórum biztosíthatná.

A területi szervezés alapja a kereskedelmi és iparkamarák kerületi beosztása lehetne, a *fellebbezési fórum* illetékessége pedig *az ország egész területére* kiterjedhetne.

A tudomány ujabb eredményei, a gyakorlati tapasztalatok és maga a mérföldes lépésekkel haladó élet egyaránt *sürgetik a fegyelmi biráskodásnak a fenti elvek szerint való megteremtését.*

Az erdélyi képviselőket azután *Ilovszky* János estebéden látta vendégül, amelyen többek között felszólalt *Pál* Gábort országgyűlési képviselő is.

Pál Gábort lelkes ünneplésben részesitették. Az erdélyi képviselők illusztris tagja szerényen elháritotta az ünneplést, hangoztatva, hogy nincs hozzászokva ahhoz, hogy az ő személye ünneplés tárgya legyen, mert hiszen nem is olyan régen még üldöztetés volt az osztályrészük.

— Az ünneplésre — mondotta — nem számithatunk, de nem is érdemeljük meg, mert *mindazt, amit tettünk ottani életünk alatt, nem azért tettük, hogy azért később elismerést kapjunk.* Nem is szabad hangoztatni, hogy nehéz életen mentünk keresztül. Elmult és a reája való emlékeztetés csak *hivalgás* volna, aminek nincsen helye. Nem szabad ugy tekinteni, mintha küzdelmünk nehéz lett volna, mert azoknak is nehéz volt az életük, akik itt, a csonka hazában éltek és nagy szeretettel tekintettek felénk. Mind átérezzük teljes egészében a sorsközösséget és ápoljuk azt a szellemet, amely itt, Budapesten és az anyaországban felénk irányitotta a tekintetet. *Ezért a szeretetért mi hálával tartozunk* és egyuttal azt a kötelességet is éreznünk kell, hogy az eszmét, amelyet szolgálunk Erdély területén, tovább kell szeretnünk és vinnünk. *Köszönetünk illesse mindazokat, akik az eszmét itt megvalósitották* annyi buzgalommal és akarattal. És a szeretet legyen viszonzása azok iránt, akik ezen a téren munkálkodtak.

Pál Gábor szavait lelkesen megtapsolták, majd az erdélyi képviselők és a Baross Szövetség-i vezetők még hosszu ideig együtt maradtak a baráti asztalnál.

Reklámnaptárak
ELSŐ KÉZBŐL
Szeiler József naptárgyárából
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 23 • TELEFON: 126-674

Budán!
Harisnya, fehérnemű
Horkainál
I., Krisztina-körut 30. sz.
(Krisztina-lernel)

Halkonzervet és mustárt
WARHANEK C. céglöl vásároljon. A halkonzervszakma legrégibb és legnagyobb vállalata. Budapest, XIII., Frangepán utca 8-10. szám. Telefon: 292—113

A kormányzat árpolitikája és az árellenőrzés rendszere

A háborus feszültség, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok felbomlása megzavarja a gazdasági élet vérkeringését akkor is, ha az ország maga háborut nem is visel. A tapasztalat azt mutatja, hogy a normális viszonyok megszűnése nyomán keletkező és indokolatlan ijedelem általában a tényleges szükségleteket meghaladó vásárlásokra, árufelhalmozásokra vezet. Ennek természetes következményeként — mégha elegendő mennyiségű áru áll is rendelkezésre — a szokottnál nagyobbmérvű vásárlás a szállitásokban fennakadást és átmeneti áruhiányt okozhat.

A kormányzat egységes és átgondolt irányitása legelsősorban a legfontosabb cikkek termelésének folyamatosságát kivánja biztositani és ennek érdekében gondoskodik arról is, hogy csak a szükösen rendelkezésre álló nyersanyagokból a legszélesebb néprétegek szükségleteit kielégitő tömegfogyasztási cikkek készüljenek. A népellátást biztositó mezőgazdasági termények termelés-folytonosságának biztositása érdekében a kormányzat a termelési költségtöbblet erejéig áremelést engedélyezett, ugyanakkor azonban a fizetések ezáltal indokolt mérvű emeléséről sem feledkezett meg.

Az árellenőrzés átgondolt és szervesen egységes rendszere mindenkit meggyőzhet arról, hogy az árellenőrzés szabályozásánál a kormányt a széles néprétegek elsőrendű szükségletei biztositásának szociális gondolata vezette.

Kétségtelen, hogy az árellenőrzés rendszerének a visszatért keletmagyarországi és erdélyi részekre való kiterjesztése a különböző gazdasági felépités és árdifferencia miatt, átmeneti nehézségeket okozhat. Ezen nehézségek lehető lecsökkentése érdekében a kormányzat támogatásával a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara oly népszerű, ismeretterjesztő füzetet adott ki, amely tömören, közérthető nyelven tartalmazza az árszabályozással kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, ugyanakkor a kormányzat szociális természetű egyéb intézkedéseit, igy többek között a minimális munkabérre, a munkaidő-szabályozásra, a fizetéses szabadságra, a különböző hitelkedvezményekre, stb., stb. vonatkozó rendelkezéseket is felöleli. A minden kereskedő és iparos számára nélkülözhetetlen füzet a nagyközönség számára is igen érdekes és fontos tudnivalókat tartalmaz.

Murin György rt. bőrösboltja
Budapest, VIII., Ér-u. 2. Telefon: 142-238
Bőráruk, cipészkellékek és szerszámok legolcsóbb **nagybani bevásárlási helye. Florida kaptafa és csizmasámfa különlegességek.** Katonai alakulatok és **államrendőrség szállítója**

Erdélyi képviselők értekezlete a Baross Szövetségben

A Baross Szövetség országos elnöke, *Ilovszky* János országgyűlési képviselő, — mint előző számunkban jeleztük, — megbeszélésre hivta meg a Baross-palotába a képviselőház erdélyi tagjait. A megbeszélésre az erdélyi képviselők nagy számban jöttek el. Résztvettek az értekezleten többek között:

Pál Gábor, *Árvay* Árpád, *Török* Andor, *Jodál* Gábor, *Albrecht* Dezső, *Bartha* Ignác, *Vita* Sándor, *Szilágyi* Olivér, *Váró* György, *Figus* Albert, *Teleki* Béla, *Patzkó* Elemér, *Bánffy* Dániel, *Költsey* Ferenc.

Az értekezleten a Baross Szövetség vezető tagjai is résztvettek. Az erdélyi képviselők előtt *Ilovszky* János ismertette a Baross Szövetség célkitűzéseit és törekvéseit, hangoztatva, hogy *a Baross Szövetség tábora szeretettel és készséggel siet az erdélyi kereskedő- és iparostestvérek segitségére és támogatására még áldozatok árán is.*

Az erdélyi és az anyaországbeli kereskedelem összekapcsolása érdekében szükséges teendőket beszélték meg ezután és megvitatták a közös problémákat is.

Ujra szabályozták a tanoncszerződés ügyét

Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki a tanszerződés kötéséről és a segédi vizsgálat tartásának idejéről. A rendelet szövege a következő:

Az ipari közigazgatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1936. évi VII. t. c. 20. paragrafusában foglalt felhatalmazás alapján a belügy- és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg, ugyis, mint a kereskedelem és közlekedésügyi miniszterium vezetésével megbizott miniszter, a következőket rendelem:

1. §. Tanszerződést kötni — a második és harmadik bekezdésben foglalt kivételeket nem tekintve, — csak május, junius, julius, augusztus és szeptember és október hónapokban szabad.

Ha a tanonc alkalmazása helyén iparában a tanonciskolai oktatás nem szeptembertől juniusig tart, hanem az ugynevezett süritett tanonciskolai oktatás van, tanszerződést — a 3. bekezdésben foglalt kivételeket nem tekintve — csak azokban a hónapokban szabad kötni, amelyekben tanonciskolai oktatás nincs.

A tanszerződést az évnek bármely szakában meg szabad kötni, ha

a) a tanoncot oly községben kivánják alkalmazni, amelyben alkalmazott tanoncok tanonciskolát (tanonctanfolyamot) nem látogatnak,

b) a tanoncul szerződtetni kivánt személy nagykoru,

c) a tanoncul szerződtetni kivánt személy már tanonc volt és tanviszonyának megszűnése óta két hónap nem telt el,

d) kivételes méltányosságból a tanonciskola igazgatójának javaslatára az iparhatóság megengedi.

2. §. Az 1. §. első bekezdésében foglalt korlátozás nem érinti az 1922:XII. t. c. 87. §-ának első bekezdésében foglalt azt a rendelkezést, hogy a tanszerződést a tanonc belépésének napjától számitott négy hét alatt meg kell kötni. Csak oly időben szabad tehát tanoncot alkalmazásba venni, hogy a tanszerződést az 1. §. rendelkezésére figyelemmel is kellő időben meg lehessen kötni.

3. §. Segédi vizsgálatot tartani — a második és a harmadik bekezkintve — csak junius hónap 16—30. désben foglalt kivételeket nem tenapjain, továbbá julius, augusztus, szeptember, október és november hónapban szabad.

Az 1. §. második bekezdésében emlitett esetben segédi vizsgálatot — a jelen §. harmadik bekezdésében foglalt kivételeket nem tekintve — csak azokban a hónapokban szabad tartani, amelyekben tanonciskolai oktatás nincsen.

A segédi vizsgálatot az évnek bármely szakában meg szabad tartani, ha

a) a tanoncot a jelen rendelet hatálybalépése előtt szerződtették,

b) a tanonc olyan községben van alkalmazva, amelyben alkalmazott tanoncok tanonciskolát (tanonctanfolyamot) nem látogatnak,

c) a tanidő nem volt tizenöt hónapnál hosszabb,

d) olyan személy kéri segédi vizsgálatra bocsátását, aki tanonc nem volt, vagy tanonc volt, de a tanonciskola látogatása alól fel van mentve,

e) a tanonc a tanonciskola igazgatójának bizonyitványával igazolja, hogy a tanonciskola utolsó évfolyamát sikeresen elvégezte, vagy hogy annyi ismerettel, amennyit ez az évfolyam nyujt, rendelkezik.

f) a tanoncot az 1922:XII. t. c. 102. §-ának első bekezdése alapján kell segédi vizsgálatra bocsátani,

g) a jelentkező a segédi vizsgálat megismétlését kéri.

4. §. A jelen rendelet az 1941. május hó 1. napján lép hatályba.

Olajok, benzin kenőanyagok, parafin. **AMONIÁKSZÓDA**
dr. Freytag Béla Jenő
vagyi olajnagykereskedőnél
VIII., Mária Terézia-tér 14 Tel.: 131-334

Karácsonyi Ferenc
Nagykereskedő Vezérképviseletek
Bpest, IV, Veres Palné-u. 30
Telefon: 18-54-57
Vállal: bizományi-, transito- és vámkikészitési raktár. Gyári lerakatot, egyedárusitást.
Behozatal — kivitel mindennemü árukban
Képviseletek: gyarmatáruk, bel- és külföldi italárukban, olasz, francia, spanyol borok- és likőrökben
Külön géposztály: kávé- és cacaopörkölők, villanymotoros kávédarálók, csomagológépek, konszervdobozelzárógépek, stb. stb.
Glasurák kávé és malátakávéhoz.
Kérjen árajánlatot!

Meinl likőrök
MINŐSÉGE ELSŐRENDŰ
Saját készitmény

Dreher
édességek: csokoládé, bonbon, keksz
• csak a jobb üzletekben! •

Szőnyeg, bútorszövet, függöny, paplan, linóleum, tapéta
Haas Fülöp és Fiai-féle Rt.-nél
Főüzlet: Budapest, V., Vörösmarty-tér 3
Fióküzletek: Budapest, IV., Károly király-út 18, VII., Rákóczi-út 24, Debrecen — Kassa — Miskolc — Pécs — Sopron — Szombathely

Calderoni és Társa
Iátszerészeknél Budapest, Vörösmarty-tér 1
Fotokészülékek szemüvegek Barométerek és hőmérők

Fehérnemű Jourkészlet Asztalnemű
Kirschner
IV., Váci-utca 30/b
215 Haris-bazár

Kérje a Lukácsfürdő hires
„Kristály"
gyógyforrásából
palackozott gyógyvizet
251

Csokoládé és Kakaógyár
Budapest, IX., Szvetenay-utca 20

Amerikai rendszerű
irodabútor
ipari és kereskedelmi k. f. t.
Budapest, VIII., Magdolna-u. 6
Telefon: 143—932
Mindennemű irodabútor
Irodabútor különlegességek
Állandó raktár

UNIVERSUM
SZÁLLITMÁNYOZÁSI ÉS ELLENŐRZŐ RT.
BUDAPEST, V., UJPESTI RAKPART 6
TEL.: 115-242, 115-243

Rövidáru Reszvenytársaság
Nagykereskedés
Budapest, V., gr. Tisza István-utca 18
Rövidáru, divatáru, csipke, gomb
Csak viszonteladóknak — Telefon: 180-484

Tangóharmonikák, gramafonok
rádiókról árjegyzéket küld
Mogyorássy hangszergyár
Budapest VIII. Rákóczi-ut 71

Fáth harisnya
IV., Ferenciek-tere 2

GOURMAND CUKRASZDA
IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 11
ÉS V., GR. TISZA ISTVÁN-UTCA 6

Metropol Szálló
uj tulajdonban ismét a régi patinás hotel
Baross-tagoknak szállodai engedmény adunk
VII., Rákóczi-út 58. Telefon: 423-150

Szerkesztőség és kiadóhivatal
VIII., Muzeum utca 17. sz.
Telefon: 130—430* és 130—405*
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési ára évi 24 pengő.
Tagoknak évi 12 pengő.
Felelős kiadó:
Tábory Gábor.
Kiadótulajdonos:
Baross Szövetség
Kereskedő, Iparos, Rokonszakmák és Termelők Országos Egyesülete.

Nyomatott:
Paulovits Imre könyvnyomdájában, Budapest, VII., Nyár-utca 6. sz.
Telefon: 223—639.

Közigazgatási joggyakorlat

A zsibárusipar üzletköre

A 78.000/1923. K. M. számu rendelet 134. paragrafusa a zsibárus üzletkörét olyképen irja körül, hogy az minden olyan használt tárgy és feldolgozás utján értékesithető hulladék megvételére és eladására kiterjed, amellyel való kereskedés külön engedélyhez kötve nincs. Az emlitett rendelet tehát nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint a használt tárgyakkal kereskedés kizárólag a zsibárus üzletkörébe tartozna.

Ilyen korlátozó rendelkezés hiányában nincsen akadálya annak, hogy a kialakult és nem kifogásolandó gyakorlatnak megfelelően, használt ipari és mezőgazdasági gépekkel és ezeknek használt alkatrészeivel oly személyek is kereskedhetnek, akiknek csak az ezekkel a használt tárgyakkal kereskedésre szóló iparigazolványuk van, a zsibárus ipar gyakorlására jogosító iparengedélyük ellenben nincs.

Mivel a folyamodó kérvényéből kitűnően használt ipari és mezőgazdasági gépekkel és ezeknek használt alkatrészeivel kiván kereskedni, — ezen a kereten tulmenően azonban nem kivánja a zsibárus ipart gyakorolni, a használt ipari és mezőgazdasági gépekkel és ezeknek használt alkatrészeivel kereskedésre szóló iparigazolványt a törvényes feltételek teljesitése esetén részére ki kell adni.

Az iparigazolvány kiadásával egyidejűleg figyelmeztetni kell a folyamodót arra, hogy az iparigazolvány az emlitett használt gépek és gépalkatrészek árusitásán felül azoknak bevásárlására is jogositja, a bevásárlás azonban nem történhetik az ószeresek módjára házról-házra vagy utcáról-utcára járva. (76.709/1940. K. K. M.)

Ipartestületi jogok gyakorlása

Természetes személyek az ipartestületben a tagsággal járó jogokat csak személyesen gyakorolhatják. Ennek megfelelően még irásbeli meghatalmazás alapján sem gyakorolhatja az iparos házastársa az ipartestületi tagsági jogokat. (38.053/1940. Ip. M.)

Kihágás és pénzbirság

Jogosulatlan helypénzszedés, illetőleg helypénzfizetésre nem kötelezett személyektől helypénznek szedése miatt a 6.839/1934. Kgy. sz. szabályrendelet 22. és 36. paragrafusi alapján folyamatba tett kihágási ügyben 5.590/1940. kih. sz. itéletével a Kihágási Tanács a másodfoku itéletet megváltoztatta és terheltet az ellene emelt vád és jogkövetkezményei alól, a Rbsz. 155. paragrafusának 1. pontja alapján felmentette. A vád tárgyává tett az a cselekmény ugyanis, hogy terhelt, kisbér község vásárbérlője, a vádbeli időpontban a vásári helypénzszedés körül az adott tényállás szerinti visszaélést követett el, az alsófoku rendőri büntetőbirósági itéletekben idézett 6.839/ai. 1934.—101. kgy. számu vármegyei vásárrendtartási szabályrendelet 22. paragrafusának rendelkezése értelmében nem kihágást, hanem az csak u. n. áthágást, helyesebben rendszegést képez és a főszolgabiró (mint közigazgatási hatóság) részéről pénzbirsággal (és nem pénzbüntetéssel) sujtható cselekmény.

»Kihágás« és »pénzbirság« egymással kapcsolatba nem hozhatók, mert kihágás miatt a Kbtk. 15. paragrafusának rendelkezése értelmében pénzbüntetés kiszabásának van helye, viszont valakit pénzbirsággal sujtani csak kisebb büntetőjogi beszámitás alá eső oly cselekmény vagy mulasztás, vagyis rendszegés miatt lehet, amely nincs kihágásnak nyilvánitva.

A Kbtk. 1. paragrafusának rendelkezése szerint kihágást csak az a cselekmény képez, amelyet a törvény, a miniszteri rendelet, vagy szabályrendelet kifejezetten kihágásnak nyilvánit.

Minthogy az idézett szabályrendelet az eljárás tárgyát képező cselekményt kihágásnak nem nyilvánitotta, terheltet a kihágás vádja és jogkövetkezményei alól felmenteni kellett.

Ipartestületi tagsági dij összegének elbirálása

Olyan esetben, ha valaki az eredetileg megállapitott általános kereseti adóalap szerint fizetett be ipartestületi tagsági diját, s utóbb a kereseti adóalapja leszállittatott, nincs akadálya annak, hogy a korábban teljesitett tulfizetés az ipartestületi tag javára külön jóváirassék (20.739/1940. Ip. M.)

A jogosulatlan házalókereskedés minősitése

Férfiruhaszövetekkel folytatott jogosulatlan házalókereskedés miatt a 74.264/1928. K. M. rendelet alapján folyamatba tett kihágási ügyben az 5.590/1940. sz. itéletével a Kihágási Tanács a másodfoku itéletet minősitő részét olyképpen egészitette ki, hogy a terhelt cselekménye az 1852. évi házalási nyiltparancs 2. paragrafusába ütköző kihágás tényalladékát is megvalósitja.

Így határozott a Kihágási Tanács mert terheltnek az a cselekménye, hogy házalási engedély nélkül férfiruhaszövetekkel házaltak nemcsak a férfi- és fiuruhaszövetekkel folytatott házalókereskedést eltiltó 74.264/1928. K. M. számu rendeletbe, hanem az 1852. évi házalási nyiltparancs 2. paragrafusába is ütköző kihágás.

Asztalt, fedéllemez, kőszénkátrány, karbolineum, „PYROSAN" lángmentesitő, égést gátló anyag, nádlemez, fedéllemezfedések, talajvizi- és talajnedvesség elleni szigetelések
Posnansky és Strelitz R. T.
Budapest, V., Zsitvay Leó-utca 13 — Telefon: 122-829, 128-285

250
Csomagolópapir és papirzacskó
Németh József, Budapest, VI., Próféta-utca 5 — Telefon: 225-241

Vásárok

December 2., hétfő. Balassagyarmat (Nógrád) oá., Békéscsaba, o. szm. v., Bonyhád (Tolna) oák., Csákvár (Fejér) oá., Dunapentele (Fejér) oá., Eger (Heves) há., Harkány (Baranya) oák., Hédervár (Győr) oák., Jászapáti (Jász-N.-Sz.) oák., Kőlcse (Szatmár) oák., Mándok (Szabolcs) oák., Nagyoroszi (Nógrád) oák., Nyiregyháza (Szabolcs) oák., Pécs (Baranya) oák., Sajószentpéter (Borsod) oák., Sajóvárkony (Borsod) oák., Sárvár (Vas) oák., Szirák (Nógrád) oá., Tiszaörs (Heves) oák., Turkeve (Jász-N.-Sz.) oák., Vámosgyörk (Heves) oá., Vámosmikola (Bars) oák.

Dec. 3. kedd. B.-gyarmat (Nógrád) ok., B.-csaba (Békés) o. lóvásár, Csákvár (Fejér) ok., Gyömöre (Győr) oák., Hőgyész (Tolna) hú., kizárólag bonyhádi tájfajta szm. felhajtással, Miskolc (Borsod) há., Nagyecsed (Szatmár) oák., Nagykanizsa (Zala) oák., Sellye (Baranya) oák., Szikszó (Abauj-Torna) h. szm. és lófelhasal, Szirák (Nógrád) ok., Zire (Veszprém) oá.

Dec. 4., szerda: Békéscsaba ok., Hajdunánás oá., Heves (Heves) oák., Heves (Heves) há., Isaszeg (Pest) oák., Kiskunhalas (Pest) oá., Miskolc (Borsod) hák. és há., Tapolca (Zala) oák., Tura (Pest) oák., Ujmalomsok (Győr) oák.

Dec. 5. csütörtök: Csepreg (Sopron) oák., Ibrány (Szabolcs) hák., Miskolc (Borsod) há., Onod (Borsod) oák., Tiszafüred (Heves) há.,

Dec. 6., péntek: Buj (Szabolcs) h. se. felh.-sal, Csongrád (Csongrád) oá., Földeák (Csongrád) oá., Lenti (Zala) oák., Nikla (Somogy) bucsukirakóvásár, Sükösd)(Baranya) oák.

Dec. 7. szombat: Csongrád (Csongrád) ok., Földeák (Csanád) ok., Kiskundorozsma (Csongrád) oák.

Dec. 8., vasárnap: Kisujszállás (Jász-N.-Sz.) oák., Monor (Pest) oák.

MÖSSMER
vászon, fehérnemű, kelengye
IV., Váci-u. 1-3 (Türr István-u. sarok)
Baross-tagoknak 5% engedmény

Baross tagoknak kedvezmény!
Zsineg, kötél, ponyva, hátizsák és sportáru cikkek
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, IV., Gerlóczy-utca 11.
Közp. Városház kapuval szemben.
92 éves cég. Tel.: 181—572.

AGROLUX R. T.
Villamossági anyagok
Villamos készülékek
Különleges lámpatestek
Légoltalmi berendezések
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-U. 2. TELEFON: 110-019.

ULRICH B. J.
BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 31
Fürdőberendezések, ólom-, vas- és rézcsövek, szivattyuk, horgany-, vas- és rézlemezek

Szücs Imre
Budapest, VI., Király-u. 12
Gummi-, kötszer-, orvosi műszer- és betegápolási cikkek gyári raktára — Gyógyárunagykereskedés — Külföldi vezérképviseletek
241

BÉLYEGZŐK
VÉSÉSEK
ZOMÁNCTÁBLÁK
KOVÁCS LAJOS
VII., Károly király-út 7
Tel.: 136-200

Közszállitások

Esetleges felvilágositások titkárságunknál a hivatalos órák

Határnap: nov. 18.

Élelmiszer, fehérnemű, papucs, mosószer és anyagok, gyógyszer, kötszer és röntgenfilm (Alispán Nyiregyháza). Gyógyszer és betegápolási cikkek, üveg, dugó, papiráruk (Gyűjtőfogház ig. Bp.). Viz-, gőz-, gáz-, egészségügyi szerelvények (Pázmány Péter tud. egyet. gazd. igazg. Bp.). Üveg és papirtégely (OTI. Bp.). Épités (Községi előlj. Balatonujhely). Lenzsávoly és fellenzsávoly (Dohányjöv. igazg. Bp.). Hideg- és melegvizvezetéki munka, csatornázási munka (Iparügyi min. Bp.). Épités (Alamép. hiv. Gyula). Élelmiczikkek (Helyőrség közétk. biz. Szeged). Papir, nyomtatvány és irószerszámok, nyomdai és könyvkötői munka (Alispán Balassagyarmat).

Határnap: nov. 19.

Laboratóriumi eszközök és kórházi szerelékek, konyhaedényzet és kórházi vasbutorzat, orvosi műszerek, porcellán- és üvegáruk, kórházi fabutorzat, orvosi gumiáruk, szőnyeg, linóleum, nyomtatvány és papiráruk, röntgen-cikkek, eszközök és fogaszati cikkek (Honv. min. 12. oszt. Bp.). Postaszállitás ellátása (Postavezérig. Bp.). Irodai és anyagszerek (Büntetőtörvényszék Bp.). Járdaépités (Államép. hiv. Miskolc). Szén, kutszivattyuk karbantartása (Polgármester Nyiregyháza. Filmfelvevő és leadógépek szállitása (Honv. Légierők Psága Bp.). Élelmiszer (Dobó I. 14. honv. gy. e. I. zlj. közétk. b. Eger). Röntgen berendezés (OTI Bp.). Kutfurás (MÁV. üzletvezetősége Szeged).

Határnap: nov. 20.

Fuvarozás (Dohánygyár Debrecen). Hus és husnemüek (Helyőrségi közétk. biz. Piliscsabatábor). Fuvarozás (Dohánybeváltó hivatal Érsekujvár). Termény, füszer, gyarmatáruk (MÁV. Betegségi Bizt. Int. Bp.). Tej, tejtermék, hus, egyéb élelmiczikkek (9. sz. helyőrségi kórház parsága Bp.). Fenyőanyag (MÁV. igazg. Bp.). Irodai anyagszerek (Törvényszék eln. Kecskemét). Élelmiszer, irodaszerek, tisztitószerek, (Áll. kórház ig. Léva). Bányafa, deszka és fenyőrönk (Iparügyi min. X. sz. o. Bp.). Élelmiszer, tüzelőanyag, háztelefon karbantartása, műszerszállitás és javitás, fehérnemű és felsőruha, irodaszer és nyomtatvány, gyógyszer és kötszer, fuvarozás (Közkórház ig. Szekszárd). Nyers szürkeöntvény alkatrészek (BSzKRt. Bp.). Géptermi berendezés (Honv. hir. szertár pság Bp.). Legénységi ruhagomb, kapocs és jelvény, sapkaveritékbőr, bőrszemernyő és sapkarózsa szijacska, szalag és paszományáruk (Honv. min. Bp.). Gyógyszer, kötszer és orvosi eszközök (Közkórház Kecskemét). Husnemüek (Testőrség alt. étk. választmánya Bp.). Élelmiszer, tisztitószerek és mosási anyagok, gyógyszerek és gyógyászati segédanyagok, fuvarozás (Szent István közkórház gazdasági hivatala Makó). Müfaanyag (BSzKRt. Bp.).

Határnap: nov. 21.

Hus, tej, egyéb élelmicikkek (Honv. I. sz. helyőrségi kórház Bp.). Agy és ruhanemű anyagok, papirnemüek és nyomtatványok, mosó és kézmosó (mütő) szappan, kötszerek és ápolási cikkek, üvegezési munka (Erzsébet Tud. Egyet. gazd. hiv. Pécs). Könyvkötői munka (Polgármester Kiskunfélegyháza). Gyógyszerek és gyógyáruk (Erzsébet tud. egyet. gazd. hiv. Pécs). Nyomdai munka (Polgármester Kiskunfélegyháza).

Felvonókat gyárt, javit, karbantart
ESSŐ ÉS TÁRSAI okl. mérnökök felvonógyára
Cégtulajdonos: Esső A. okl. gépészmérnök, ker. tanácsos, kir. törvszki hites szakértő.
VIII., József krt. 14. Telefon: 138-215.

Csomagolópapirok és papirzacskók
nagyban és kicsinyben
GÁSPÁR BÉLA
Budapest, VIII., Kisfuvaros-u. 4. Tel.: 336—706

Gyermekjátékok nagy választékban
Bukács Kálmánnál
Játékkereskedése és babaklinikája a Hőfehérkéhez
Budapest, IV., Egyetem-u. 1
40 éve fennálló szaküzlet! 26

BISON SHOE CREAM
Vegyicikkek gyára
Benes Vince
Budapest, XIV.

BÉKE
modern kényelem, zavartalon pihenés a Svábhegyen
NORMAFA vendéglő pensio
a siterepek központja
Központi fütés, meleg folyóvíz, rögi hires konyha, saját készitésű disznótor.
Telefon: 165-152, 165-153

DIÓSY JÁNOS
fém- és vasárukereskedés
Budapest, Rákóczi-ut 24
Fémáruk, konyhaszerek. Guri-guri függönytartók, elegáns fogasok, fürdőszobacikkek stb.

ING harisnya nyakkendő alsóruházat
mérték szerint is
Bazsó
VIII., Baross-u. 66
Telefon: 141—400

Sajt-vaj-konzerv
nagyban vitéz HIDY
Telefon: 137—698

Stéberl-féle
gyulai házi hentesáru, szalámi és konzervkülönlegességek

Polgári és egyenruházat
GYÁRI VÉDJEGY RÉKA
24 óra alatt elkészitjük egyenruháját
VI., Andrássy-ut 27

Zsifkov János tésztaárugyár
XIII., Máglya-utca 94. Tel.: 292-642
Gyárt: Csőtészta, spaghetti, leves- és étkezési tészta, házilag készült tarhonyát. Gyártmányain kizárólag csak friss tojásból készülnek
Baross-tag

HOLUBSÖRÖZŐ
IV., Kossuth Lajos-utca 12
Különö konyha, Dreher sörök
Polgari árak

SIMAY SZÖVET-SELYEM
IV. PETŐFI-SÁNDOR-U. 17.

Dr. Hirsch és Reiter
finommechanikai szerszámok és gépek
Alkatrészek „Fiat" autókhoz
Budapest, VI., Jókai-u. 28. Tel.: 119-617

FIDÉLIÓ kávékonzerv

BERTALANNÉ
keresztény butorszalón
Hálo, ebédlo, kombinált szoba, konyha, előszoba, kerpica különlegességek. - Fiz. kedv.
VII., Rákóczi-ut 82. Telefon: 140-090